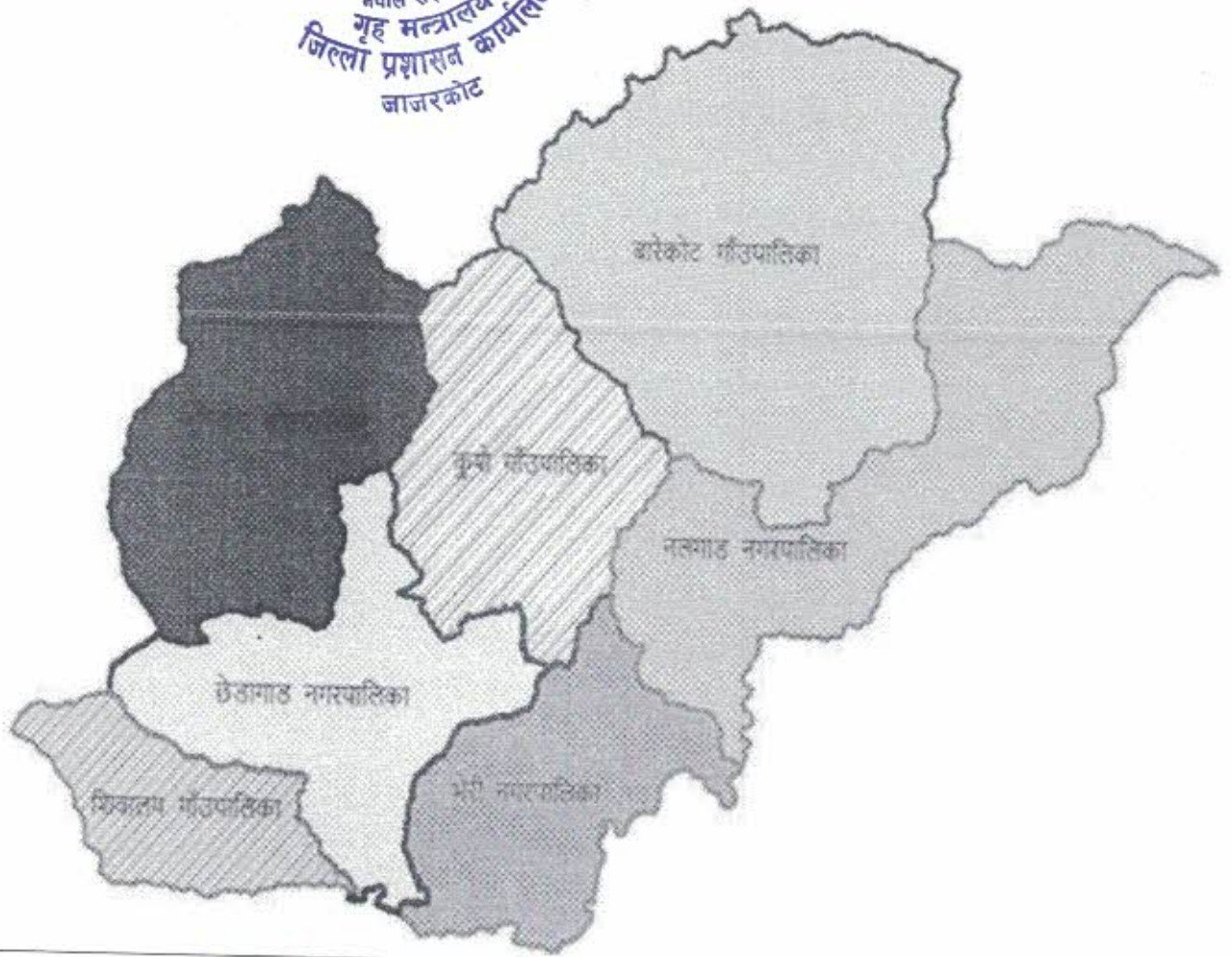

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जाजरकोटद्वारा तयार पारिएको
जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना
(आ.व. २०८३/८४)

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट

३१/१२/२०८३
खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

परिचय	१
१. पृष्ठभूमि	१
१.१ जाजरकोट जिल्लाको सामान्य परिचय	१
१.१.१ जिल्लाको भौगोलिक अवस्था	१
१.१.२ स्थानीय तहहरूको क्षेत्रफल तथा जनसङ्ख्याको विवरण	१
१.१.३ नदीनाला	२
१.१.४ वर्षा	२
१.२ योजनाको पृष्ठभूमि विपद्को स्थिती योजनाको आवश्यकता औचित्य	२
१.२.१ विपद्को पृष्ठभूमि (Background)	२
१.२.२ नेपालमा विपद् जोखिम	३
१.२.३ योजनाको आवश्यकता	३
१.२.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको औचित्य	३
१. प्रभावकारी प्रतिकार्य	३
२. स्रोतसाधनको प्रभावकारी उपयोग	४
३. समन्वय र सहकार्यस्	४
४. सचेतना अभिवृद्धि मार्फत विपद् जोखिम न्यूनीकरण	४
५. दिगो पुनर्निर्माणस्	४
६. कानून कार्यान्वयन	४
२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य	४
२.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अघावधिक गर्नुपर्ने आवश्यकता	४
२.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अघावधिकको क्षेत्र र सीमा	५
२.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा	५
२.४ जाजरकोट २०८० भूकम्प प्रतिकार्य पुनरावलोकन	६
२.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रिया	७
२.५.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि	७
२.५.२ सन्दर्भ सामग्री र योजनाको पुनरावलोकन	७
सन्दर्भ सामग्रीहरूको विवरण तालिका	८
३. विपद् जोखिमको अवस्था	८
३.१ विपद्को इतिहास	८
३.१.१ जाजरकोट जिल्लाको प्रमुख प्रकोपहरू र प्राथमिकीकरण	९
३.२ जाजरकोट जिल्लाको विपद्को आकलन तथा सम्भावित प्रभावित क्षेत्रहरू	९
३.२.१ जिल्लामा विपद्ले पुर्‍याउन सक्ने क्षतिको अनुमान	९
३.२.२ सम्भावित प्रभावित क्षेत्रहरू	९
३.३ विपद् संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण	१४
३.३.१ जिल्लाको संकटासन्नता विश्लेषण	१४
३.३.२ जिल्लामा अवस्थित विभिन्न क्षमताहरू	१४
३.४ विषयगत क्षेत्रहरू	२८
३.५ मानवीय सहयोगका न्युनतम मापदण्ड	२८
४ विषयगत क्षेत्रका पुर्वतयारी योजना तथा प्रतिकार्य योजना	२८
४.१.१ समन्वय, सूचना, खोज तथा उद्धार, बन्दोबस्ती क्षेत्र	२८
४.१.२ राहत र सिघ्र पुनर्लाभ	२८

(Signature)
खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४.१.३ अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र	३८
४.१.४ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	४०
४.१.५ आपत्कालीन सहयोग सम्बन्धी गतिविधि: आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा	४१
४.१.६ कृषि तथा पशुपक्षि क्षेत्र	४३
४.१.७ खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्र	४५
४.१.८ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	४८
४.१.९ संरक्षण क्षेत्र	५०
४.१.१० अन्तर निकाय तथा साझेदारहरू सँग सहकार्य	५२
४.१.११ विपद् व्यवस्थापनको संस्थागत संरचना	५२
४.१.१२. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण	५२
५. अनुगमन मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना	५३
५.१ अनुगमन , मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र	५३
५.२ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्ययोजना	५३
५.३ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समय अवधि	५३
५.४ कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति	५३
५.४.१ . विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने	५३
५.४.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना	५३
५.४.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिक	५३
६. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन	५४
६.१ प्रतिवेदन तथा सञ्चार	५४
६.२. संस्थागत व्यवस्था	५४
६.३. अभिलेखीकरण	५४
६.४. अनुमोदन प्रक्रिया	५४

परिचय

परिचय

विश्वव्यापी विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि संयुक्त राष्ट्रसङ्घका सदस्य राष्ट्रहरूले अनुमोदन गरेको साभ्ता रणनीति नै “ह्योगो कार्यसंरचना” (Hyogo Framework for Action) हो। सन् २००५ को जनवरी १८ देखि २२ तारिखमा जापानको कोबे शहरमा आयोजित दोश्रो संयुक्त राष्ट्रसंघीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण विश्व सम्मेलनमा विश्वका १६८ राष्ट्रले सर्वसम्मत रूपमा ह्योगो कार्यसंरचनालाई अनुमोदन गरी राष्ट्र र समुदायलाई प्रकोप विरुद्ध उत्थानशील (Resilience) बनाउने अपेक्षा राखेको थियो। ह्योगो (Hyogo) कार्यसंरचनाले पाँचवटा प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र निर्धारण गरेको छ। यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि मार्ग-निर्देशक सिद्धान्तहरू तय गरिनुका साथै विपद्बाट जोखिममा रहेका समुदायलाई दीर्घो विकास लक्ष्य हासिल गर्न यसले व्यवहारिक तौर तरिकाहरू एवम् विकासका योजना र रणनीतिको केन्द्रविन्दुको रूपमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण हुनु पर्ने अवधारणालाई जोड दिएको छ। नेपालले पनि यस कार्ययोजना आफ्नो देशमा पनि लागू गर्ने प्रतिवद्धता अनुरूप नेपाल सरकारले प्रत्येक जिल्लामा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी त्यसलाई लागू गर्ने कार्यको धालनी गरेको छ।

बहुप्रकोपीय उच्च जोखिममा रहेको नेपाल पानीजन्य प्रकोपका हिसावले ३१ औं स्थानमा, भूकम्पको हिसावले ११ औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको हिसावले चौथो स्थानमा पर्दछ। नेपालमा विशेषगरी नियमित रूपमा हुने बाढी, पहिरो, हुरीवतास, असिनापानी, आगलागी, महामारी जस्ता प्रकोपबाट हरेक वर्ष लगभग बीस हजार भन्दा बढी परिवारहरू प्रभावित हुने गरेका छन्। यस्ता विपद्बाट जोगाउन र प्रकोपबाट सिर्जित विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न र सम्बन्धित निकायहरूको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ।

तसर्थ, प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित जुनसुकै खालका विपद्का घटनाबाट हुन सक्ने जीउघनको क्षतिलाई न्यून गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण पक्ष हो। यसै सन्दर्भमा गृह मन्त्रालयले तयार पारेको “विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७” को आधारमा जिल्ला स्थित सरोकारवालासँग समेत छलफल अन्तर्क्रिया गरी विपद्को न्यूनीकरण र सामना गर्ने क्षमताको विकास गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२ तर्जुमा गरिएको थियो। सोही योजनालाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिकरण गर्ने क्रममा “विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८३/०८४ तर्जुमा गरिएको छ।

१. पृष्ठभूमि

१.१ जाजरकोट जिल्लाको सामान्य परिचय

जाजरकोट जिल्ला कर्णाली प्रदेशमा अवस्थित जिल्ला हो। पृथ्वीनारायण शाहाको एकिकरण पूर्व स्वतन्त्र बाइसे राज्यका रूपमा रहेको यस जिल्लामा जगति सिंह का सन्तानहरूले राज्य रजौटा उन्मुलन नहुँदा सम्म शासन गरेको पाइन्छ। कूल २२३० वर्ग कि.मी क्षेत्रफल भएको यस जिल्लाको जनसंख्या १,८९,३६५ रहेको छ। क्षेत्री, ठकुरी, मगर, दलित जातिको बसोबास भएको यस जिल्लामा ७ वटा स्थानिय तहहरू रहेका छन्। विशेष गरी पैकमा रहेको मष्ट देवतालाई वढी पुजा गर्ने जाजरकोट जिल्लामा जाजरकोट दरवार, शिवालय मन्दिर, जगतिपुरको वायु घट्ट, मालिका मन्दिर, पजारुमा रहेका बौद्ध स्तुपा यहाँका प्रमुख पर्यटकीय तथा धार्मिक स्थल हुन्। उत्तर दक्षिण भएर बग्ने भेरी नदी, नलगाड, छेडागाड यहाँका प्रमुख नदीहरू हुन् भने बारेकोट, जुनीचदि र कुशेमा रहेका पाटन, ताल तथा घासे मैदान एवं हिउँदमा हिउँ पर्ने लेकहरू, वनजङ्गल तथा वन्यजन्तु एवं चराचुरुङ्गीहरूले भरिपूर्ण यो जिल्ला मुख्य गरी कृषि तथा पशुपालनमा निर्भर जिल्ला हो।

१.१.१ जिल्लाको भौगोलिक अवस्था

जाजरकोट जिल्ला उच्च पहाडी क्षेत्रमा अवस्थित विविधतायुक्त भू-क्षेत्र भएको जिल्ला हो। जिल्लामा हिउँ पर्ने उच्च पहाड देखि पहाडी भू-भाग र नदी/खोला किनारमा बेसीहरू पनि रहेका छन्। जिल्लाको धेरै भाग हिउँले ढाकेको उच्च भू-भाग र ज्यादै भिरालो भू-क्षेत्र रहेको छ। यस जिल्लाको अधिकांश भू-भाग वन जङ्गल, भिर र चट्टान, घाँसे मैदान तथा चरन क्षेत्रको रूपमा रहेको छ।

- अक्षांश:- २८° ४९" २२' देखि २९° ७" २२' उत्तरी अक्षांस
- देशान्तर:- ८१° ४९" २२' देखि ८२° ३४" ४६' पूर्वी देशान्तर
- क्षेत्रफल:- २२३० वर्ग कि.मी.
- उचाई:- समुन्द्र सतहबाट ६१० मीटर देखि ५,४३५ मीटर सम्म
- सिमाना:- पूर्वमा डोल्पा र रुकुम पश्चिम, पश्चिममा दैलेख र सुर्खेत, उत्तरमा जुम्ला र कालिकोट, दक्षिणमा रुकुम पश्चिम र सल्यान।

१.१.२ स्थानीय तहहरूको क्षेत्रफल तथा जनसङ्ख्याको विवरण

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	वडा संख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	जनसंख्या	केन्द्र
१	भेरी न.पा.	१३	२१९.७७	३८३३०	भेरी न.पा. ३
२	नलगाड न.पा.	१३	३८७.४४	२८८५४	नलगाड न.पा.-७, दल्ली
३	छेडागाड न.पा.	१३	२८४.२	३८१२५	छेडागाड न.पा. ५, चंखिला
४	शिवालय गा.पा.	९	१३४.२६	१४६५०	शिवालय गा.पा. ३ ऐराली
५	बारेकोट गा.पा.	९	५७७.०५	२२०३८	बारेकोट गा.पा.-२, लिम्सा
६	कुशे गा.पा.	९	२७३.९७	२३४०५	कुशे गा.पा.-५, थर्पुभार्मा
७	जुनीचदि गा.पा.	११	३४६.२१	२३८७१	जुनीचदि गा.पा. मजकोट

(जनसंख्या-२०७८ सालको जनगणना श्रोत)

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जाजरकोट

सुदामन्द अधिकारी
मुख्य जिल्ला अधिकारी
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट

१.१.३ नदीनाला:-

यस जिल्लामा भेरी, नलसिंहगाड, छेडागाड जस्ता ठूला स्थायी नदीखोलादेखि स्थायी पानीका श्रोत भएका १०० भन्दा बढी नदीनाला तथा खोलाहरु रहेका छन्। यस मध्ये जिल्लाको पूर्वी, दक्षिणी सिमानाबाट बगेको भेरी नदी जिल्लाको प्रमुख नदी मानिन्छ। यस जिल्लाका प्राय सबै नदी खोलाहरु जिल्लाको पूर्व दक्षिण सिमानामा बग्ने भेरी नदीमा मिसिन्छन्।

१.१.४ वर्षा :-

जल तथा मौसम विज्ञान विभाग अनुसार मनसुन ऋतुमा देशका अधिकांश स्थानमा सरदरभन्दा बढी वर्षा हुने सम्भावना रहेको छ। यस मनसुन अवधिमा कर्णाली प्रदेशको पूर्वी भाग, लुम्बिनी प्रदेशको उत्तरी भाग र गण्डकी प्रदेशको अधिकांश भू-भागमा सरदरभन्दा अधिक वर्षा हुने सम्भावना रहेको छ।

१.२. योजनाको पृष्ठभूमि - विपद्को स्थिति योजनाको आवश्यकता औचित्य

१.२.१ विपद्को पृष्ठभूमि (Background)

नेपाल विपद्को दृष्टिले अति जोखिमपूर्ण देशहरुमध्ये एक हो। विश्वका १ सय ९८ मुलुकमध्ये नेपाल भूकम्पका हिसाबले ११ औं, बाढीको हिसाबले ३० औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको हिसाबमा विश्वमा चौथो तथा एशियामा छैटौं जोखिमपूर्ण देशको रूपमा रहेको छ। प्राकृतिक विपद्को हिसाबले विश्वको उच्च जोखिमपूर्ण देशको रूपमा रहेको छ। नेपालमा विशेषगरी नियमित रूपमा हुने बाढी, पहिरो, हुरिबतास, आगलागी, चट्याङ, सडक दुर्घटना, असिना, हिमपहिरो, महामारीजस्ता मौसमी विपद्बाट हरेक वर्ष लगभग बीस हजारभन्दा बढि परिवारहरु प्रभावित हुने गरेका छन्। नेपालमा प्रतिवर्ष विभिन्न विपद्हरुबाट सरदर औषतमा एक हजारको हाराहारीमा मानिसहरुको मृत्यु हुने गर्दछ। जसमध्ये वार्षिक ३ सय जनाको मृत्यु बाढी तथा पहिरोका कारणले मात्रै हुने गर्दछ। यसैगरी सबैभन्दा बढी आगलागीका कारण पशु चौपाया, पंक्षी, जग्गाजमिन, वन क्षेत्र र वालीनाली, धनसम्पत्तीको नोक्सानी हुने गरेको छ।

विपद्को कारण नेपालले हरेक वर्ष औसतमा १ अर्ब २१ करोडको बराबरको सम्पत्तिको क्षति व्यहोर्नु परेको छ। त्यसै गरेर नेपालको विकास दर ३ देखि ४ प्रतिशतले रहेको छ भने विपदले विनाश गर्ने दर ८ देखि २५ प्रतिशतसम्म हुने गरेको देखिएको छ। कमजोर भु-बनोट, जटिल भूगर्भीय संरचनाका कारण नेपाल विपद्को उच्च संकटासन्नताको अवस्थामा रहेको छ। विगतमा गरिएका अध्ययन अनुसन्धान र विगतको विश्लेषण अनुसार नेपालमा कुनै पनि समय धेरै ठूलो भूकम्प जाने र त्यसबाट धेरै संख्यामा मानिस मर्ने, घाइते हुने तथा भौतिक संरचना क्षतिग्रस्त हुने सम्भावना रहेको छ। २०७२ वैशाख १२ र २९ गते बारपाक केन्द्र तथा २०८० कार्तिक १७ गते रामिडाँडा केन्द्र बिन्दु भई आएका भूकम्प यसैका उदाहरण हुन्। अझैपनि यस्तै प्रकृतिका भूकम्पहरु आउने अनुमान गरिदैछ। यस्तै हरेक वर्ष जस्तो कोशी, कर्णाली र महाकाली लगायतका नदीहरुमा आउने बाढीहरु पनि विपद्का उदाहरणहरु हुन्।

विपद् व्यवस्थापन र उद्धार कार्यलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा मानव अधिकारका रूपमा अघि बढाउन १८ देखि २२ जनवरी २००५ मा जापानको ह्योगो शहरमा प्राकृतिक विपद् न्यूनीकरण सम्बन्धी दोश्रो विश्व सम्मेलन भएको थियो। यस विश्व सम्मेलनलाई ह्योगो सम्मेलन र सो सम्मेलनद्वारा जारी गरिएको घोषणापत्रलाई ह्योगो घोषणापत्र (Hyogo Declaration) तथा कार्य योजनालाई ह्योगो कार्य योजनाको (Hyogo Framework Plan of Action) नामले चिनिन्छ। त्यस अवसरमा नेपालले विपद् न्यूनीकरण एवं समन्वय परिषदको गठन, विपद् सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति तयार गरी त्यसको अध्यावधिक गर्ने, विकसित मुलुकका उच्च प्रविधि र अनुभवहरुलाई अनुसरण गर्ने, दिगो विकास र सुरक्षित भविष्य निर्माणका लागि शिक्षा भन्ने नारालाई साकार पार्न शैक्षिक पाठ्यक्रममा सुधार गर्ने र विपद् न्यूनीकरणका लागि विश्वकोषको स्थापना गर्ने जस्तो कुराहरुमा आफ्नो प्रतिबद्धता ज्ञाहेर गरेको छ। साथै २५ असोज २०६६ मा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत गरिएको रणनीतिमा पनि प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी अवधारणाहरुलाई आपत्कालीन पूर्वतयारी (Preparedness), प्रतिकार्य (Response) तथा पुनर्लाभ (Recovery) सम्बन्धी कार्यक्रममा व्यवस्थित रूपमा समावेश गर्नेसमेत उल्लेख गरिएको छ। साथै नेपालले तय गरेको अवधारणाहरु सन् २००५ मा १६८ राष्ट्रहरुले तय गरेको Hyogo Framework तथा सन् २०१५ मार्च १८ मा जापानको सेन्डाईमा सम्पन्न संयुक्त राष्ट्रसंघीय विश्व सम्मेलनले तय गरेका The Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030 बाट निर्दिष्ट छन्।

विपद्को सवाल भनेको राहत र उद्धारसंग मात्र सीमित छैन। आधारभूत मानव अधिकार, मानवीय कानून, विकास निर्माण, गास, बास, कपास, शान्ति सुरक्षा एवं सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक लगायतका हरेक विषयहरूसंग यसको प्रत्यक्ष सम्बन्ध छ।

यस्तै संवेदनशील सवालहरुलाई हृदयङ्गम गरी विपद् व्यवस्थापनका गतिविधिहरुलाई विकासका हरेक पक्षसंग समाहित गर्दै दिगो विकासको अवधारणाभित्र एकीकृत गरिनुपर्ने आजको आवश्यकता रहेको छ। यसका लागि आवश्यक पर्ने अल्पकालीन एवं दीर्घकालीन योजनाका साथ विपद् व्यवस्थापनका गतिविधिहरुलाई विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरु र सरोकारवाला निकायहरुबीचको साभेदारी, समन्वय र सहकार्यमा प्रतिबद्धता र ऐक्यबद्धताका साथ योजना तर्जुमा देखि कार्यान्वयनसम्म कार्य गर्नुपर्ने आजको सान्दर्भिकता हो।

यिनै कुराहरुलाई मनन गरी खतरा तथा संकटासन्नता, विपद् प्रभावित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरु, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुको क्षमता र सहभागिता सुनिश्चित गर्दै जिल्लास्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्यलाई बलियो बनाउने र विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहसम्म प्रभावकारी बनाउने प्रयास स्वरूप जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य तर्जुमा मापदण्ड २०८१ लाई अध्यावधिक गरी जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८२ प्रकाशन गर्नुको प्रमुख लक्ष्य हो।

सञ्जानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
काठमाडौं

१.२.२ नेपालमा विपद् जोखिम

विपद् भू-खनावट, कमजोर भौगर्भिक अवस्था, मौसमी विपद् तथा जलवायु परिवर्तनका साथै जनसंख्या बृद्धि, गरिबी अव्यवस्थित शहरीकरण र प्रकोप जोखिमलाई ध्यान नदिएँ गरिने विकास निर्माण कार्यहरूले गर्दा नेपाल विभिन्न प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक प्रकोपहरू बाट सिर्जित विपद्को उच्च जोखिममा रहेको छ। जलवायु परिवर्तनका कारण मौसमजन्य प्रकोपहरूको प्रकृति मात्रा र प्रवृत्ति फरक हुँदै गएको छ। जसका कारण विपद् व्यवस्थापनमा नयाँ चुनौतीहरू थपिँदै गएका छन्।

नेपालमा हरेक वर्ष ५०० भन्दा बढी विभिन्न प्रकोपका घटनाहरू हुने गर्दछन्। जसमध्ये बाढी, पहिरो, डुवान, भूकम्प, चट्याङ, आगलागी, हावाहुरी, हिमताल विस्फोट, सडक दुर्घटना लगायतका प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक विपद्का घटनाहरू नियमित रूपमा घट्ने गरेका छन्। यसको परिणामस्वरूप ठूला मात्रामा जनधनको क्षति हुने र जीविकोपार्जनमा प्रतिकूल असर पर्ने गरेको छ। पछिल्लो ४५ वर्ष (वि.स.२०२८ देखि २०७२) को अवधिमा नेपालमा ४०,०००भन्दा बढी व्यक्तिहरूको विपद्का कारण ज्यान गुमाएका छन्। उच्च मृत्युदरको अतिरिक्त, उक्त अवधिमा ७५,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरू घाइते भएका छन् भने करीव तीस लाख मानिसहरू प्रभावित भएका छन्। यसैगरी, विगत ५ वर्षको (२०७०-२०७५) तथ्याङ्क अनुसार नेपालमा वर्षेनी करीव १०,००० सडक दुर्घटना हुने गरेका छन्। जसका कारण वर्षेनी १,९०० व्यक्तिले ज्यान गुमाएका छन् भने करीव १३,००० व्यक्तिहरू घाइते हुने गरेका छन्।

विपद्बाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय क्षति तथा धन सम्पत्ति र आधारभूत पूर्वाधारहरूमा हानी नोक्सानी कम गर्नका साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न विपद् पूर्वतयारीले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ। तसर्थ विपद् पूर्वतयारी तथा आपतकालीन प्रतिकार्यलाई मजबुत बनाउन जरुरी छ।

प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारीले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई बृद्धि गर्छ र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील बनाउन मद्दत पु-याउँदछ। यसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको जिम्मेवारी स्पष्ट किटान गरी उनीहरूको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका साथै स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु पर्दछ।

१.२.३ योजनाको आवश्यकता

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता अत्यन्तै महत्वपूर्ण छ। यसले प्राकृतिक वा मानव सिर्जित विपद् आइलाग्दा हुने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न, प्रभावकारी उद्धार तथा राहत कार्य सञ्चालन गर्न र पुनर्निर्माणको प्रक्रियालाई तीव्र बनाउन मद्दत गर्दछ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता:

- अनपेक्षित घटना: विपद्हरू अकस्मात हुने घटनाहरू हुन्। त्यसैले, यसको पूर्वानुमान गर्न गाह्रो हुन्छ। यस्तो अवस्थामा पूर्वतयारी भएको योजनाले हामीलाई तत्काल प्रतिक्रिया दिन सक्षम बनाउँछ।
- जनधनको क्षति न्यूनीकरण: विपद्ले मानवीय क्षति, भौतिक संरचनाको क्षति र आर्थिक नोक्सानी निम्त्याउँछ। पूर्वतयारी योजनाले यस्तो क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न मद्दत गर्दछ।
- प्रभावकारी उद्धार तथा राहत: विपद् आइलाग्दा प्रभावकारी उद्धार तथा राहत कार्य सञ्चालन गर्नका लागि पूर्वतयारी योजना आवश्यक हुन्छ। यसले उद्धारकर्मीहरूलाई कसरी काम गर्ने, कुन स्रोतसाधनको प्रयोग गर्ने र कहाँबाट सहयोग लिने भन्ने बारेमा जानकारी दिन्छ।
- पुनर्निर्माणको प्रक्रियालाई तीव्रता: विपदपछिको पुनर्निर्माणको प्रक्रियालाई तीव्र बनाउनका लागि पनि पूर्वतयारी योजना आवश्यक हुन्छ। यसले पुनर्निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने स्रोतसाधनको पहिचान गर्न र पुनर्निर्माणको कार्ययोजना तयार गर्न मद्दत गर्दछ।
- सरोकारवाला बीच समन्वय: विपद् व्यवस्थापनमा विभिन्न सरकारी निकाय, गैरसरकारी संस्था र स्थानीय समुदायको भूमिका हुन्छ। पूर्वतयारी योजनाले यी सबै सरोकारवालालाई एकै ठाउँमा ल्याएर समन्वय गर्न मद्दत गर्दछ।
- सचेतना अभिवृद्धि: विपद् पूर्वतयारी योजनाले समुदायमा विपद्को बारेमा सचेतना फैलाउन मद्दत गर्दछ। यसले मानिसहरूलाई विपद्को समयमा के गर्ने र के नगर्ने भन्ने बारेमा जानकारी दिन्छ।

१.२.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको औचित्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एक अत्यावश्यक र रणनीतिक दस्तावेज हो जसले विपद्को जोखिम न्यूनीकरण, प्रभावकारी प्रतिकार्य, र दिगो पुनर्निर्माणमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ। यस योजनाको औचित्य निम्न अनुसार छ:

१. जीवन र सम्पत्तिको रक्षा:

- विपद्ले निम्त्याउने जनधनको क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न मद्दत गर्दछ।
- पूर्वतयारीका उपायहरू अपनाउँदा विपद्को प्रभाव कम हुन जान्छ।

२. प्रभावकारी प्रतिकार्य:

- विपद् आइपरेको अवस्थामा तीव्र र प्रभावकारी उद्धार तथा राहत कार्य सञ्चालन गर्न सहयोग गर्दछ।
- पूर्वनिर्धारित कार्ययोजनाले समयको बचत गरी मानवीय क्षति कम गर्न सक्छ।

सडागढ्य आधिकारी
महज जिल्ला अधिकारी
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट

३. स्रोतसाधनको प्रभावकारी उपयोग:

- विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने स्रोतसाधनको पहिचान र व्यवस्थापनमा सहयोग गर्दछ।
- सीमित स्रोतसाधनको अधिकतम उपयोग गरी प्रभावकारी परिणाम प्राप्त गर्न सकिन्छ।

४. समन्वय र सहकार्य:

- विभिन्न सरकारी निकाय, गैरसरकारी संस्था, स्थानीय समुदाय र अन्य सरोकारवालाहरूबीच समन्वय र सहकार्यलाई प्रवर्द्धन गर्दछ।
- संयुक्त प्रयासले विपद्को प्रभावलाई कम गर्न सहयोग गर्दछ।

५. सचेतना अभिवृद्धि मार्फत विपद् जोखिम न्यूनीकरण

- समुदायमा विपद् जोखिम र पूर्वतयारीका बारेमा सचेतना फैलाउन मद्दत गर्दछ।
- सचेत समुदायले विपद्को सामना गर्न सक्षम हुन्छ।

६. दिगो पुनर्निर्माण:

- विपद्पछिको पुनर्निर्माण प्रक्रियालाई तीव्र र प्रभावकारी बनाउन सहयोग गर्दछ।
- विपद् प्रतिरोधी पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउँछ।

७. कानून कार्यान्वयन

- नेपालको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्न अनिवार्य गरेको छ।

२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य :

विपद्को समयमा मानिसमाथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गर्दै विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय गरी प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी, जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन यस योजनालाई अद्यावधिक गर्नुको मूल उद्देश्य हो।

१. प्रकोपका कुनैपनि घटनाबाट हुनसक्ने विपद् र त्यसबाट सिर्जित मानवीय असरहरूलाई न्यूनीकरण गर्न पूर्वयोजना तर्जुमा गर्ने।
२. विपद्को समयमा र विपद्पश्चात् गर्ने गतिविधिहरूको जिम्मेवारी क्रमबद्ध रूपमा राखी सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराउने।
३. विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी, गै.स.स. तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरूसँग विपद् पूर्व नै आकस्मिक योजना तयार गरी विपद् सामना गर्नसक्ने क्षमताको पहिचान गर्ने।
४. विपद्को समयमा संयमित र संगठित भई विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई योजनाबद्ध तरिकाबाट पूर्व जिम्मेवारीको किटान गरी व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने।
५. विपद् प्रतिकार्यका लागि प्रतिकार्य प्रणालीलाई सहज तरिकाले प्रतिकार्य गर्नका लागि नेरेसोले निर्माण गरेको बाढी तथा भुकम्प प्रतिकार्य योजनालाई समेत यसै योजनामा समाहित गरी आकस्मिक प्रतिकार्य योजनाको रूपमा प्रयोग गर्ने।

२.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नुपर्ने आवश्यकता :

विपद्को समयमा गरिने विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न बनेको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई समय अनुकूल बनाउन तथा समय अनुसार स्रोत साधनमा हुने फेरबदल अनुसारको प्रतिकार्य योजना बनाउन यस अघि बनेको प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्नुपर्ने हुन्छ।

- प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्दा समयक्रम अनुसार हुने विपद्को पहिचान, त्यसको पूर्व तयारी र त्यसका लागि गर्नुपर्ने योजनाहरूसमेत अद्यावधिक हुने हुनाले विपद्को व्यवस्थापनमा निकै सहजता आउँछ।
- विपद्को जोखिम कम गर्न, मिलेर काम गर्न, विपद्मा आउने स्रोतलाई विकेंद्रित गरी क्षेत्रगत रूपले परिचालन गर्न विपद् प्रतिकार्य योजनाले मद्दत गर्छ।
- प्रभावित समुदायलाई प्रकोपको पूर्व सूचना दिनेदेखि सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत मार्गदर्शन समेत दिन्छ।
- विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण र यसको अद्यावधिक गर्दा उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा पीडित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्छ।
- आपत्कालीन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुको साथै सेवाप्रदायकमा जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउँछ।

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- साथै २०८० कार्तिक १७ गते जाजरकोट जिल्लामा आएको भूकम्प र २०७२ को गोरखाको भूकम्पबाट सिकिएका पाठका आधारमा भूकम्प तथा बाढी आकस्मिक प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी पूर्वतयारीका कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन मद्दत गर्दछ ।

२.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिकको क्षेत्र र सीमा :

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरिनुका सिमा र यस योजनाका क्षेत्रहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

- जिल्लास्तरीय विपद् पूर्वतयारी योजनालाई वार्षिक रुपमा अद्यावधिक गर्ने गरिएको छ ।
- यस विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्दा विपद् व्यवस्थापन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति २०७५, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा योजना तर्जुमा मार्गदर्शन पहिलो संसोधन २०६७, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना निर्देशिका २०६९ तथा राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य ढाँचा २०७०, विपद् पुनर्वास सञ्चालन कार्यविधि २०७१, जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८२ जाजरकोट, मनसुन पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८३ जाजरकोटलाई समेत समेटी अद्यावधिक गरिएको छ ।
- यस योजनाले विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कसरी गर्ने विषयलाई मात्र समेटेछ । स्थानीय तहमासमेत विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनका लागि सहयोगी भूमिका रहन सक्नेछ ।
- यो विपद् प्रतिकार्य योजना राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुरूप क्षेत्रगत अवधारणा (Cluster Approach) र नेपाल सरकारले कार्यान्वयनमा ल्याएको विपद् व्यवस्थापन ऐन अनुसार स्थानीय तहलाई समेत समेटी अद्यावधिक गरिएको छ ।
- विपद् परेको अवस्थामा अद्यावधिक गरिएको योजनाले विपद्मा आवश्यक पर्ने श्रोत संकलन तथा परिचालनमा विषयगत सहयोगी निकायको पहिचानमा सहयोग मिल्ने देखिन्छ ।
- अद्यावधिक गरिएको प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनले जिल्लास्थित संघसंस्थाहरुले क्षेत्रगत रुपमा जनशक्ति तयार गर्न सक्नेछन् ।

२.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र उद्देश्य विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी क्रियाकलापहरुलाई संगठित, व्यवस्थित बनाई प्रभावकारी प्रतिकार्य मार्फत् सम्भावित क्षति, नोक्सानी न्यूनीकरण गर्नु हो, साथै विपद्को समयमा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम उपयोगद्वारा प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ । यस योजनाका विशिष्ट नतिजा निम्नानुसार छन् :

- विपद् पहिला गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्यूनीकरणका कार्य सुनिश्चित हुनेछन् ।
- विपद्का समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।
- विपद्का जोखिम कम गर्न सरोकारवाला निकाय, स्थानीय तह र समुदायबीच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ ।
- उद्धार र राहतजस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति हुनेछ ।
- सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भई विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामका बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग, पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथै जवाफदेहिता र उत्तरदायित्वका भावनाको विकास हुनेछ ।
- सङ्गठित समुदाय (महिला तथा बहिस्कृत समुदाय) एवं क्षेत्रहरु पहिचान भई प्रकोप जोखिम नक्साकन तयार हुनेछ ।
- जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु पहिचान भई स्रोत र साधनको आंकलन हुनेछ ।
- विषयगत क्षेत्रहरुको बाढी, भूकम्प र आगलागीको आकस्मिक योजना निर्माण भई प्रतिकार्यका लागि सरल दस्तावेज निर्माण हुनेछ ।
- विपद् प्रभावितहरुलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सेवा पुर्याउन सरल उपायहरु अवलम्बन गर्न सजिलो पार्नेछ ।
- जिल्ला आपत्कालीन कार्य योजना केन्द्रबाट समुदाय र केन्द्रबीच द्रुत सूचना स्थापित गरी प्रतिकार्यमा प्रभावकारी हुनेछ ।

मुख्य अधिकारी
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट

- १२) स्थानीयतहमा विपद् आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र स्थापन भई कार्यान्वयनमा आउने र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सहज हुनेछ ।
- १३) विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न सराकोरवालाहरुबीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात् तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुनेछ ।
- १४) विपद्को समयमा स्थानीयतह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधीलाई अधि बढन सहज हुनेछ ।

२.४ जाजरकोट २०८० भूकम्प प्रतिकार्य पुनरावलोकन

मिति २०८० कार्तिक १७ गते रामि डाँडा केन्द्र बिन्दु भई गएको ६.४ रेक्टर स्केलको भूकम्पबाट जाजरकोट तथा पश्चिम रुकुम जिल्लामा १५४ जनाको मृत्यु भएको जस मध्य जाजरकोटमा १०१ जनाको मृत्यु भएको छ । यस भूकम्प पश्चात सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था लगायत समुदाय स्तरबाट गरिएको थियो प्रतिकार्यको छोटो पुनरावलोकन गरिएको छ । पुनरावलोकनबाट प्राप्त सिकाइहरुलाई आगामी दिनमा गरिने प्रतिकार्यहरुमा ध्यान दिई कार्य गरिने छ ।

खोज तथा उद्धार

- स्थानीय समुदाय, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल प्रहरी, नेपाल रेडक्रस को सहयोगमा भूकम्प प्रभावित जनसमुदायको खोज तथा उद्धार कार्य सम्पन्न भएको,
- रातिको समयमा उद्धार गरिनु पर्ने भएकाले प्रभावकारी खोज तथा उद्धार कार्यमा केही बाधा तथा ढिलाइ भएको,
- दक्ष जनशक्ति तथा पर्याप्त मात्रामा खोज तथा उद्धार सामग्रीको अभाव महसुस गरिएको ,
- खोजी कार्यमा आधुनिक उपकरणको कमिले प्रभावकारी उद्धार गर्न नसकिएको,
- प्रभावित स्थल सम्म सडकको पहुँच नपुगेको कारण प्रभावकारी खोज तथा उद्धारमा समस्या देखिएको
- एम्बुलेन्स, जेसेभी तयारी अवस्थामा नभएको
- विपद् पूर्वतयारीको कमि रहेको ।

● लेखाजोखा

- २४ घण्टा भित्र IRA (Initial Rapid Assessment) गर्नु पर्ने प्रावधान भएको भएतापनि भौगोलिक विकटता, दक्ष जनशक्तिको कमि तथा पूर्व तयारीको कमिका कारण ९६ घण्टामा सम्पन्न भएको,
- भूकम्पबाट प्रभावित घरपरिवारलाई अस्थायी आवास निर्माण अनुदान कार्यविधि २०८० मार्फत लाभग्राही कायम गर्दा क्षतिको आधारमा श्रेणिगत नभएको
- लाभग्राही पहिचानका लागि विपद् पोटलको प्रयोग धेरै पछि भएको
- Detail Damaged Assessment (DDA) कार्य डेढ वर्ष पछिमात्र सम्पन्न भएको । DDA को विषयमा आम नागरिकको गुनासो रहेको ।
- संचार सुविधा, विद्युत तथा इन्टरनेट अवरुद्ध भएको कारण सूचना सम्प्रेषण गर्न कठिनाई भएको

● राहत वितरण

- राहत वितरण कार्य तत्काल नै सुरुवात भएको,
- विस्थापितहरु पहिचान तत्काल नभएको कारण राहत वितरण प्रभावकारी रुपमा गर्न नसकिएको,
- एकद्वार प्रणालीको व्यवस्थापन भए पनि विभिन्न संघसंस्था तथा निकायहरुले राहत वितरण गर्दा दोहोरिएको,
- राहत वितरण कार्ड तथा प्रभावित पहिचान पत्र लागू गर्न नसकेको कारणले राहत वितरण गर्न लाभग्राही पहिचानमा दोहोरोपन भएको,
- महिला, बालबालिका, वृद्ध वृद्धाहरुको आवश्यकताका सामग्रीहरु प्रयाप्त मात्रामा वितरण गरिएको,
- विभिन्न संघ संस्थाहरुबाट बातावरण अनुकूल राहत सामग्री वितरण नगरिएको,
- राहत प्राप्त गरेका लाभग्राहीहरुको तथ्याङ्कहरु बडा स्तरमा अध्यावधिक नभएको,
- राहत वितरण प्रक्रियामा लाभग्राहीहरुको मर्यादा, सहभागीता, पहुँच तथा सुरक्षाका मापदण्डहरु कार्यान्वयन गर्दा समुदाय स्तरमा प्रयाप्त मात्रामा ध्यान नदिइएको,
- अस्थायी आवासको दोश्रो किस्ता हाल सम्म वितरण गर्न नसकिएको,
- विभिन्न संघ संस्थाहरु सडक पहुँच भएका स्थानमा मात्र वितरण गरिएको कारण सडक पहुँच नपुगेका स्थानहरुमा आवश्यकता भन्दा कम सामग्री पुगेको,
- राहत वितरणका क्रममा लाभग्राहीहरुलाई राहत वितरण सम्बन्धी पुर्व जानकारी नगराइएको ।

● बहु उद्देश्यीय नगद सहयोग

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- विभिन्न संघसंस्था मार्फत पालिकाद्वारा लाभग्राही कायम गरिएका परिवारहरूलाई बहु उद्देश्यीय नगद सहयोग प्रदान गरिएको,
 - संघसंस्था मार्फत प्रदान गरिएको नगद सहयोग को प्याकेज फरक फरक रहेको,
 - एकै परिवारले भिन्न भिन्न निकायहरूबाट दोहोरो सुविधा लिइएको,
 - लाभग्राहीहरूको श्रेणिकरण नभएका कारण बहु उद्देश्यीय नगद सहयोगका लागि लाभग्राही छनौट चुनौति पुर्ण भएको,
 - बहु उद्देश्य नगदका लागि सामान मापदण्ड स्थानीय तथा केन्द्रिय स्तरमा नभएको,
 - लाभग्राही छनौटमा केही स्थानहरूमा छनौट प्रक्रियामा संलग्न व्यक्तिहरूले निष्पक्षरूपमा कार्य गर्न नसकेको
- **लैङ्गिक, समावेशिता तथा जवाफदेहिता**
- राहत वितरण कार्यमा लैङ्गिक, समावेशिता का विषयहरूलाई ध्यान दिईको,
 - राहत सामाग्रीहरू लैङ्गिक तथा बालबालिकामैत्री बनाउन प्रयास गरिएता पनि पर्याप्त मात्रामा नभएको,
 - राहत सामाग्रीहरू बालबालिका मध्य नजर राखि नवाइएको,
 - प्रभावित सुत्केरी तथा गर्भवति महिलाकालागी पोषण युक्त खानाहरूको वितरण पर्याप्त मात्रामा नभएको,
 - भूकम्प प्रभावित लेखाजोखा मार्फत बालबालिका, महिला लगायत का तथ्याङ्कहरू प्रष्टरूपमा नआएको,
 - संघ संस्थाहरूले जवाफदेहिताका लागि टोल फ्रि नम्बर उपलब्ध गराएको,
 - पालिकास्तरबाट गरिएको कार्यको जवाफदेहिताका लागि प्रयाप्त मात्रामा ध्यान नपुर्याइएको,
 - राहत सामाग्री लिनका लागि राहत वितरण केन्द्रमा गर्भवती, सुत्केरी, वृद्धवृद्धा लगायत महिलाहरू स्वयंम उपस्तिथ भएको कारण जोखिम बढेको,
 - रातिको समयमा पनि राहत वितरण गरीएको कारण जोखिम बढेको ।

● **समन्वय तथा अनुगमन**

- जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्रलाई सुचारु गरिएको,
- पालिकास्तरका आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र व्यवस्थित नभएको,
- पालिका, जिल्ला तथा केन्द्र बिच नियमित समन्वय रहेको,
- पालिका, जिल्ला तथा केन्द्र बिच दैनिक सूचना अध्यावधिक गरिएको,
- पालिका तथा जिल्लाबाट राहत वितरणको अनुगमन पर्याप्त मात्रामा नभएको,
- जिल्लामा कार्यरत संघसंस्था तथा सरकारी निकाय बिच समन्वयमा कमि रहेको,
- तथ्याङ्कहरूको कमिका कारण साधन श्रोतको उचित वितरण गर्न कठिनाई भएको,
- पालिकास्तरमा संघसंस्था तथा सरोकारवाला निकायहरू संग प्रभावकारी समन्वय हुन नसकेको ।

२.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रिया

२.५.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा गृह मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ (प्रथम संशोधन २०७६) लाई मूल आधार मानिएको छ । उक्त मार्गदर्शनलाई अनुसरण गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८० (पहिलो संशोधन) लाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नका लागि विगतका वर्षहरूमा गरिएको अभ्यास र अनुभवलाई मध्यनजर गरी यस अधि पहिचान गरिएका ८ वटा विषयगत क्षेत्र (Cluster) को विश्लेषण गरी जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८२/०८३ तर्जुमा गरिएको ।

२.५.२ सन्दर्भ सामग्री र योजनाको पुनरावलोकन

विगतमा यस जिल्लामा घटेको विपद्का घटनाहरू, महामारी संक्रमण, गरिएको खोज तथा उद्धार कार्यको अनुभव तथा अभ्यासलाई मध्यनजर गर्दै जिल्लामा क्रियाशील विभिन्न सरकारी कार्यालय तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरूबाट र स्थानिय तहहरूबाट प्राप्त पृष्ठपोषण, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) अभिलेख तथा समय सान्दर्भिक लेख रचनाहरू, गृह मन्त्रालयबाट विभिन्न समयमा प्रकाशित विपद् सम्बन्धी नीति, निर्देशिकाहरूको अध्ययन तथा विभिन्न चरणका बैठक, कार्यशाला गोष्ठीबाट सुझाएका विषयहरूलाई समेट्दै जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य DPRP योजना पुनरावलोकन गरिएको छ ।

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

सन्दर्भ सामग्रीहरूको विवरण तालिका

क्र. सं.	प्रतिवेदन वा प्रकाशकको नाम	सिकाइ तथा असल अभ्यास
१.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२	जिल्लास्तरको विपद् जोखिम स्तरीकरण र विषयगत अभ्यासहरू ।
२.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका प्रतिवेदनहरू	जिल्लामा हुने गरेको विपद्का घटनाहरू र समाधानका उपायहरू बारे जानकारी ।
४.	विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६	राष्ट्रियस्तरमा तयार भएको नीतिबारे जानकारी र जिल्लास्तरमा समायोजन गर्ने प्रक्रिया बारे स्पष्टता ।
५.	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४	ऐनले व्यवस्था गरेको मापदण्ड र सरकारी संरचना बारे जानकारी ।
६.	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६	ऐनले गरेको व्यवस्था र मापदण्ड बारे स्पष्टता ।
७.	स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४	विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा स्थानीय तहको भूमिकाबारे स्पष्टता ।
८.	ह्योगो कार्य संरचना सन् २००५ देखि १५ (सेन्डाई कार्य संरचना २०२०-२०३०) तथा फ्लागशिप फोर २००९	विपद्लाई प्राथमिकता क्षेत्र अन्तर्गत समावेश ।
९.	विपद् पीडित उद्धार र राहत सम्बन्धी (सातौं संशोधन) मापदण्ड, २०७७	राहत सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण गरिएको ।
१०.	राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्य ढाँचा २०७० र संशोधन, २०७५	तत्कालको प्रतिफल सम्बन्धी अवधारणा निर्माण ।
११.	स्थानीयस्तरमा तयार गरिएका स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना	कार्ययोजना तत्काल प्रतिकार्यमा सहजता ।
१२.	नेपाल सरकारद्वारा गरिने निर्देशन तथा परिपत्रहरू ।	प्रतिकार्यमा सहजता ।
१३.	पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वसूचना कार्यविधि २०७४	विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी बाँडफाँडमा सहजता ।
१४.	विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि सेन्डाई कार्यढाँचा (२०१५-२०३०)	विपद्बाट हुने जनधन, स्वास्थ्य तथा जीविकोपार्जनका साधनहरूको साथै व्यक्ति, समुदाय र राष्ट्रको आर्थिक, सांस्कृतिक तथा पर्यावरणीय सम्पदाको जोखिम र क्षतिमा उल्लेख्य कमी ।
१५.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१	विषयगत क्षेत्र र जिम्मेवारी बाँडफाँड र स्थानिय विपद् जोखिम, संकटासन्नता तथा साधन स्रोत र क्षमता विश्लेषणमा सहजता ।

३. विपद् जोखिमको अवस्था

३.१ विपद्को इतिहास

जाजरकोट जिल्लाको विगत २५ वर्ष यताको विपद्को इतिहास विश्लेषण गर्दा भूकम्प, महामारी आगलागी, बाढी पहिरो र चट्याङ, हावाहुरीको बारम्बारता पाइएको छ । यस जिल्लामा बहुप्रकोप को जोखिम रहेको पाइन्छ । केही वर्ष यता सडक सञ्जालमा द्रुतगतिमा विकास भएकाले सडक दुर्घटना बढेको पाइएको छ । त्यसका साथै जलवायु परिवर्तनको प्रभाव उच्च रहेको पाइएको छ ।

कानुनी नीतिगत व्यवस्था

स्थानीय निकाय	जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन	विपद् व्यवस्थापन कोष	कोष संचालन कार्यविधि	आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र वा कार्यविधि	आपत्कालिन कार्य संचालन कार्यविधि	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	नगर स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति	राहत मापदण्ड
भेरी न.पा.	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
छेडागाड न.पा.	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
नलगाड न.पा.	छ	छ	छ	नरहेको	छ	छ	छ	छ	छ
जुनिचादे गा.पा.	नभएको	छ	नभएको	नरहेको	नभएको	छ	छ	छ	आवश्यकतानुसार कार्यपालिकाको निर्णयानुसार
बारेकोट गा.पा.	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन
शिवालय गा.पा.	भएको	भएको	भएको	नरहेको	नभएको	नभएको	भएको	भएको	नभएको
कुशे गा.पा.	छ	रु ५ लाख	छ	छ	छ	बनाउने कमै रहेको	छ	छ	छ

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

२५

प्रकोप	वाढी / पहिरो	महामारी	आगलागी	चट्याड	सडक दुर्घटना
वाढी / पहिरो		वाढी / पहिरो	वाढी / पहिरो	वाढी / पहिरो	वाढी / पहिरो
महामारी			महामारी	महामारी	महामारी
आगलागी				महामारी	महामारी
चट्याड					
सडक दुर्घटना					
अंक	४	३	२	०	१
श्रेणी	प्रथम	दोश्रो	तेस्रो	चौथो	पाँचौ
	वाढी / पहिरो	महामारी	आगलागी	सडक दुर्घटना	चट्याड

३.१.१ जाजरकोट जिल्लाको प्रमुख प्रकोपहरु र प्राथमिकीकरण
जाजरकोट जिल्लाको प्रकोपको श्रेणिकरण
स्थानीय तह

क्र.स	स्थानीय तह	सम्भावित प्रकोपको स्तर (१ निम्न (५ उच्च)						विपद्को प्रभाव
		भूकम्प	महामारी	आगलागी	वाढी तथा पहिरो	सडक दुर्घटना	चट्याड	
१.	भेरी नगरपालिका	५	२	३	४	३		जनधनको क्षति
२.	छेडागाड नगरपालिका	५	३	२	४	३	१	
३.	नलगाड नगरपालिका	५	१	२	३	२	४	
४.	जुनीचाँदे गाउँपालिका	५	३	२	४	३	१	
५.	बारेकोट गाउँपालिका	५	१	२	४	३	३	
६.	शिवालय गाउँपालिका	५	२	३	४	३	१	
७.	कुशे गाउँपालिका	५	४	२	३	३	१	

३.२ जाजरकोट जिल्लाको विपद्को आकलन तथा सम्भावित प्रभावित क्षेत्रहरु

३.२.१ जिल्लामा विपदले पुर्‍याउन सक्ने क्षतिको अनुमान

२०८० कात्तिक १७ गते राती जाजरकोट रामीडाँडा केन्द्रबिन्दु बनाएर गएको ६.४ म्याग्निच्युडको भूकम्पले जाजरकोट तथा रुकुम पश्चिम जिल्ला तथा आसपासका स्थानीय निकायहरूका धेरैजसो स्थानहरूमा जमिन धौंजा फाटेर चिरा पारी जोखिम बढेको राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको नेतृत्वमा गरिएको अनुसन्धानले देखाएको छ । तसर्थ उक्त स्थानहरूमा यस मनसुनको दौरान थोरै वर्षाले समेत विकराल पहिरो निम्त्याउन सक्ने जोखिम रहेको हुँदा उक्त जोखिमलाई समयमा नै न्यूनीकरण गर्न स्थानीय तह, जिल्ला तथा सरोकारवाला निकायहरूबाट स्थानीय जनसमुदाय समेतको सक्रियतामा आवश्यक साधन स्रोतको परिचालन गरी आवश्यक उपायहरू मनसुन पूर्व नै अवलम्बन गर्नुपर्ने अत्यन्त जरुरी रहेको देखिन्छ ।

अन्य क्षति :

- घरपालुवा जनावर, बालीनाली तथा अन्य सम्पत्तिमा क्षति हुन सक्ने ।
- पानीका मुहान क्षति भई खानेपानी प्रभावित हुन सक्ने ।
- व्यक्तिगत तथा सामुदायिक चर्पीहरू क्षतिग्रस्त भै सरसफाइको अभाव हुन सक्ने ।
- खाना पकाउने इन्धनको अभाव हुन सक्ने ।
- विद्यालयहरूमा क्षति भई पठन-पाठन कार्य अवरुद्ध हुन सक्ने ।
- बालबालिका, महिला, वृद्धवृद्धा, अशक्त तथा अपाङ्गता भएका मानिसहरूको संरक्षणका चुनौतिहरू बृद्धि हुन सक्ने ।
- बजारसम्म मानिसहरूको पहुँच आंशिक रूपमा मात्र हुन सक्ने ।
- पहिरोका कारणले सडक अवरुद्ध हुन सक्ने ।
- पहिरोका कारण बस्ती जोखिम भइ स्थानान्तरण गर्नुपर्ने हुन सक्ने ।

३.२.२ सम्भावित प्रभावित क्षेत्रहरु

स्थानीय तह	विपद्	वडा नम्बर	उच्च जोखिम क्षेत्र	वडा नम्बर	मध्यम जोखिम क्षेत्र
भेरी	भूकम्प	१ देखी १३	सबै वडा हरू		
	महामारी	१	मैदे		
	वाढी तथा पहिरो	१	चौर	२	बाहुनथाना
				२	दुले
				२	पुरानो रिसाङ्ग दुले
				२	पुरानो रिसाङ्ग सालडाडा

खड्गबन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

				३	धाप्ले
				३	धाप्लेचौर
				३	जाजरकोट दरबार
				४	रानागाउँ
				४	छिन्चु जाजरकोट सडक
				५	इबर
				५	रोकायगाउँ
				५	सुकेसर्ण, बमनिकमल
				६	नौमुली डाडा
				६	पौरनी
				६	डाडाखेत, गंगटिया
				६	यगुड, गंगटिया
				७	रुपाकोट
				७	पुनमा, स्वाहारा
				७	दारिम, ओखराटोल
				७	दोकना टोल
				८	हर्ला टोल
				९	भुर
				९	जर्जा खोला
				९	लामाकाटिया
				१०	पलसनी
				१०	बुरुंगे खोला
सडक दृष्टटना		८	हरेलाटोल		
		९	सिम्लापानि		
		९	लामाकाटिया		
		१०	कल्याकोप्चा, खोर्सा खोला		
		१०	भुरचौर		
		१०	आलि		
		१०	बाल्यतरा		
		१०	दमार		
		१०	धुलपहिरो		
शिवालय गाउँपालिका	भूकम्प	गाउँपालिकाको वडा नं. १ देखि ९ सबै			
	महामारी	वडा नं. १ : सिस्ने दलित टोल वडा नं. २: दुनगा बस्ति वडा नं. ३: घोडेछाल र तान्गा बस्ति वडा नं. ४ : टाटा र तिमीलेपाखा वडा नं. ५: काउला र डाँडाबाँडा वडा नं. ६: सुगुरखाला, रोकायजांत, ठाकुरजांत र लोतपाखा वडा नं. ७ बुर्दा र मान्दुरा वडा नं. ८: लिस्पानी र नाने वडा नं ९ : दुनी, तुसारे			
	आगलागी	शिवालय गाउँपालिकाका वडा नं. १ देखि ९ सबै बस्तिहरू			
	बाढी तथा पहिरो	वडा नं. १ : गिठाकन्द, पुरानोतिप र सिस्ने बस्ति वडा नं. २ : दुनगा, नेपा र लयकाँडा बस्ति वडा नं. ३ : सिमा बस्ति र वडीगडी			
					वडा नं. १ : स्यापी बस्ति हारलापानि, ने.रा. आ.वि. पहिरो, सिस्ने बस्ती ठाडासिरा, तिरुखोला, काफलगौरी बस्ति र ठुलो पहिरो

खडानन्द अधिकारी
एमस जिल्ला अधिकारी

38

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

		वडा नं. ४ : कोलपरी बस्ति वडा नं. ६ : लोपपाखा र पोखरे बस्ति वडा नं. ७ : भिउस, मालुवेला, स्यालागाउँ र चौरबस्ति वडा नं. ८ : निगाले खोली र तल्लो ओडार	वडा नं. २ : डुङ्गा बस्ती, नेपा बस्ति र लयकाँडा बस्ति वडा नं. ३ : सिमा, चौर, वडीगडी, कोल्चौर र टोटिखोला बस्ति वडा नं. ४ : टाटा गुहेला पहिरो वडा नं. ५ : धौलाखोला, नाउला खोला वडाखोला, काउला, राउटे पानि, विरालसिमा, पितर पुज्ने र काउँला बस्ति वडा नं. ६ : सुगुरखाल, टुनी, पाल्त, रोकायजांत, ठाकुरजांत, बुर्दा बस्ति वडा नं. ७ : भलागौडा, जार्ज, स्यालागाउँ, नर्ने, थानवाडा, बूडा बस्ति वडा नं. ८ : लिस्पानी, बस्नेवडा, नाने, गौगुनखोली, दह र विशौगौराका बस्ति वडा नं. ९ : खाडाँगाउँ ज्यामिरगौरा दुरापानी, वडालपाटा, दुनि र फात्रे बस्ति
	वडा नं.	वडा नं. १, २, ३, ८ र ९	वडा नं. ४, ५, ६ र ७
कुशे गाउँपालिका	भूकम्प	वडा नं १ देखी ७ सम्मका सबै वडाहरु	गाउँपालिकाको सबै क्षेत्रहरु
	महामारी		कुशे गाउँपालिकाका सबै वडाहरु
	आगलागी	कुशे गाउँपालिकाका सबै वडा	
	बाढी तथा पहिरो	वडा नं १ को तारेचौर, वडा नं ८ को साङ्गा, मालुतरा, छेडा वडा नं ६ को घरङ्गा, वडा नं ७ को गारघट्ट, वडा नं ५ को बाटुल्ले वडा नं ४ को तिलिङ्गे डेढ्रा, वडा नं ३ को तारेचौर, वडा नं २ को वडिखोला	कुशे गाउँपालिकाका सबै बस्तिहरु
	वडा नं.	गाउँपालिकाको सबै क्षेत्रहरु	
जुनिचाँदे			
स्थानिय तह	विषय	उच्चजोखिम क्षेत्र	मध्यमजोखिम क्षेत्र
जुनिचाँदे गाउँपालिका	भूकम्प	गाउँपालिका भित्रको सबै क्षेत्र	
	महामारी	गाउँपालिका भित्रको सबै क्षेत्र	
	आगलागी	वडा नं १ वडा नं ३ वडा नं ४ वडा नं ५ वडा नं ६	वडा नं २ वडा नं ७ वडा नं ८ वडा नं ९ वडा नं १० वडा नं ११
	बाढी तथा पहिरो	वडा नं १ काकी टोल, बडकुले टोल, रसे टोल वडा नं २ आली, सेराखेत वडा नं ३ कमेरे खोली, स्याला चौखे, घतखामा वडा नं ४ उपलुहा, विष्ट टोल वडा नं ५ धौलखोला, कमेरे खोली, तिप्क, भेरी, ठोटा, मटेला वडा नं ६ छिर्क, रामेला, तलिमैप, माथीमैप, तुम्ता, सिंगार, माथी करुवा, बुद्धिडाडा, रिजुवाला वडा नं ८ पुकं वडा नं ९ ढडगाउँ, स्याला बस्ती वडा नं १० नेटा, तिलाडाडी, काईस्याउली वडा नं ११ कोर्ताङ्ग बस्ती	वडा नं ३ ओखटा हुमेगाउँ साना खोला वडा नं ४ धारा टोल खुतसिम टोल गाउँटोल
	वडा नं.	सबै वडाहरु	
छेडागाड नगरपालिका	भूकम्प	सबै वडाहरु	

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

	माहामारी	वडावन, धैया, सुवा	वडा न १२ मनाघाट
	आगलागी	टिकाचौर वडा न ७	जेवा दशेरा
	वाडी तथा पत्रिरो	साचौर, चुवा, दलित टोल, वडा नम्बर ११	वडावन भाप्रा
	चट्याङ्ग	वडा न ८, ९, १३	वडा न ६, १
नलगाड नगरपालिका	भूकम्प	नलगाड नगरपालिका १ देखी १३	
	माहामारी	नलगाड नगरपालिका १ देखी १३	
	आगलागी	१ देखी १३ सम्म	
	वाडी तथा पत्रिरो	१ देखी १३ सम्म	
	चट्याङ्ग	१ देखी १३ सम्म	
बारेकोट गाउँपालिका बारेकोट गाउँपालिका	भूकम्प	१ देखि ९ नं वडा का सबै वस्तिहरू	
	माहामारी	बयाला, सिर्पाचौर, धौलाकोट, दलित आगर, कोटिली, अयर्ना, सेरी, रोकायगाउँ, बिउरी, भुरार, मुल्साम, साकीटोल, लिम्क, कम्द, जम्क, मैना, भैलोखाना, कालाखोली, करुका, धुमा, ताँसी, सुवाकोट, लुहाग, स्याँला, बण्डाला, जुगेना, कोल्यानी, गाउँलैखम, कासी, लुहादारा, रघेम, खारी	माथीआगर, तली आगर, सिनाकोट, लिम्सा, ध्यारगाउँ, बुढागाउँ, रुम्शिल, पछेप्री, गोठगाउँ, जिरी, नायकबाडा, साहुबाडा, गैरागाउँ, तोलखाना, कार्कीगाउँ, घर्तीगाउँ, छुतिपाल्ती, सेपुखोला, गोलखारा, डाँडागाउँ, साँगुतरा, सकला,
	आगलागी	धुमा, करुका, खारी, डाँडागाउँ, लैखम गाउँ, सिंखारा, ताँपु, सैनी, सिगारी, उनीकोट, मुल्साम, सेरी, जालतरी	सामान्यतया सबै गाउँ वस्तीहरू घरेलु प्रयोजनबाट आगलागीहुने जोखिममा रहेका छन् ।
	वाडी तथा पत्रिरो	बयाला, कोटिली, तलीआगर, थामा, कुरुरमारे, डाँरा, कुजेखोला, गोलुमखोला, अयर्ना, रुम्शिल, पहाडा मुल्साम, साकीटोल, बोहरा जिरी, जम्क, मैना, भैलोखाना, घाट वारीपारी, कालाखोली, तोलखान, करुका, धुमा, सुवाकोट, तल्लो स्याला, बण्डाला, छुतिपाल्ती, रुहिनेपानी, जुगेना, सेपुखोला, तलकासी, खनखने, लुहादारा, रघेम, खारी	माथीआगर, सिर्पाचौर, सिनाकोट, धौलाकोट, सेरी, लिम्सा, रोकायगाउँ, ध्यारगाउँ, पछेप्री, भुरार, बुढागाउँ, स्याँला, मुल्साम, गोठगाउँ, रावत जिरी, ठकुरी जिरी, लिम्क, कम्द, नायकबाडा, गैरागाउँ, पाखा, साहुबाडा, कार्कीगाउँ, ताँसी, सिंखारा, लुहाग, माथी स्याँला, गोलखारा, डाँडागाउँ, जामिरचौर, लैखम, माथी कासी, सकला गाउँ
	चट्याङ्ग	हाल सम्मको बारम्बारत हेर्दा वडा नं १ र ५ जोखिममा देखिन्छन्	अन्य सबै वडा तथा वस्तीहरू चट्याङ्गको जोखिममा रहेको देखिन्छ ।

पालिकाको सम्भावित आश्रय स्थल, खुल्ला स्थान तथा हेली प्याड

पालिका : भेरी नगरपालिका

वडा नम्बर	खुल्ला स्थान	सम्भावित आश्रय स्थल	सम्भावित हेली प्याड
१	रिम्ना कालेगाँउ पिपे	रिम्ना कालेगाँउ पिपे	रिम्ना कालेगाँउ पिपे
२	रिसाड	रिसाड	बाहुनखाना
३	त्रि.मा.वि.थाप्ले	त्रि.मा.वि.थाप्ले	त्रि.मा.वि.थाप्ले
४	बसपार्क शान्तिचौतरा गैरीखाली र वि पि वाटिका	बसपार्क शान्तिचौतरा गैरीखाली	आर्मि ब्यारेक र जि प्र का
५	विजय मा.वि.	विजय मा.वि.	विजय मा.वि. कापलचौर
६	गगटे, भेरे र टाउकेबजार	गगटे, भेरे र टाउकेबजार	
७	स्याउलि बजार र पुन्मा	विजय मा.वि.	विजय मा.वि.
८	गिमा र बुरुडे	गिमा	
९	कालाभुर र पोखरा	कालाभुर र पोखरा	कालाभुर र पोखरा
१०	भुरचौर	भुरचौर	भुरचौर
११	जगतपुर	जगतपुर	शकर मा वि
१२	बारेला र राताचौर	बारेला र राताचौर	बारेला र राताचौर
१३	मा. वि. कुदु	मा. वि. कुदु	मा. वि. कुदु
शिवानेय गाउँपालिका			
वडा नम्बर	खुल्ला स्थान	सम्भावित आश्रय स्थल	सम्भावित हेली प्याड

खडाजङ्गल अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

१	सिङ्गे चौर, वडा कार्यालय, आले, ने.रा.मा.वि सिस्ने	सिङ्गे चौर	ने.रा.मा.वि सिस्ने
२	वडा कार्यालय धुब्र गौरा, कोसेटाकुरा,	कोसेटाकुरा	भुरा डाँडा रंगशाला
३	सरस्वती मा.वि. सिमा, वडा पोखरा, खम्बा डाँडा	वडा पोखरा	सरस्वती मा.वि. सिमा
४	सरस्वती मा.वि.टाटा, जमना	जमना	सरस्वती मा.वि.टाटा
५	ठाँटी, काउला, चिउदुवा	चिउदुवा	ठाँटी
६	इन्द्रज्योति मा.वि. पोखरे चौर, वडाखेत, राउटे चौर	पोखरे चौर	इन्द्रज्योति मा.वि. थालारैकर
७	बिरेन्द्र मा.वि. जुन्याथापचौर, चिनेकम्द	चिनेकम्द	बिरेन्द्र मा.वि. जुन्याथापचौर
८	नात्रे काँडा, दम्सिल डाँडा	नात्रे काँडा	दम्सिल डाँडा
९	स्याल डाँडा, चन्द्र दिपक मा.वि. नाहाडा	स्याल डाँडा	चन्द्र दिपक मा.वि. नाहाडा
कुशे गाउँपालिका			
वडा नम्बर	खुल्ला स्थान	सम्भावित आश्रय स्थल	सम्भावित हेली प्याड
६	भार्मा कुशे ६	भार्मा कुशे ६	भार्मा कुशे ६
९	पैक भाटकोट कुशे ९	पैक भाटकोट कुशे ९	पैक भाटकोट कुशे ९
८	मालुतरा कुशे ८	मालुतरा कुशे ८	मालुतरा कुशे ८
१	लामाचौर कुशे १	लामाचौर कुशे १	लामाचौर कुशे १
जुनिचादे गाउँपालिका			
वडा नम्बर	खुल्ला स्थान	सम्भावित आश्रय स्थल	सम्भावित हेली प्याड
१	खडिचाखा	नारायण चौर मा.वि	मजकोट स्वास्थ्य चौकी
२	गिरी खेलन	भैरव मा.वि	बोजावारी आधारभुत स्वास्थ्य चौकी
३	डाँडाटोल	कालिका आ.वि	पराले प्रहरी चौकी
४	लुहाचौरी	आदर्श मा.वि	आदर्श मा.वि
५	शिवपुरी मा.वि	शिवपुरी मा.वि	ईलाका प्रहरी कार्यालय
६	देसिरयाँ माथीकरुवा बुद्धडाँडा	देसिरयाँ माथीकरुवा बुद्धडाँडा	देसिरयाँ माथीकरुवा बुद्धडाँडा
७	निपाने	पुतली मा.वि	पुतली मा.वि
८	पुक्रं	प्रेमज्योति आ.वि	प्रेमज्योती आ.वि
९	पंचाला	पंचाला मा.वि	ईलाका प्रहरी चौकी पंचाला
१०	उना	दुर्गा प्रावि	दुर्गा प्रावि वडा कार्यालय
११	तागाचौर	सरस्वती प्रावि	सरस्वती प्रावि
छेडागाड नगरपालिका			
३	दशेरा	जन प्रिय मा वि	
५	वडावन		
७	टिकाचौर		
१२	काकी गाड	नारायणी मा वि	
नलगाड नगरपालिका			
वडा नं ७	नलगाड हाईडोपावर	नलगाड हाईडोपावर	नलगाड न पा दल्ली
नलगाड न पा ५	नलगाड नगरपालिका ५ खानटाकुरा	नलगाड नगरपालिका ५ खानटाकुरा	नलगाड नगरपालिका ४ खालचौर
			नलगाड नगरपालिका ५ खानटाकुरा
			नलगाड नगरपालिका १२ तल्लुबगर
बारेकोट गाउँपालिका			
१	भिरालचौर रामीडाँडा सिर्पचौर माथी आगर लाग्ना	कालिका आदर्श मावि रामीडाँडा	रामीडाँडामा रहेको छ ।
२	सुगरखाला, देवल चौर	बीरेन्द्र ऐश्वर्य मा वि लिम्सा	देवलचौर तथा सुगरखाला

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

३	दह, रानाकोट, बुढागाउँ	शान्ति प्रावि बुढागाउँ, दिपेन्द्र मा वि मुल्साम	पहाडा मुल्साममा रहेको छ
४	दहचौर, एकिकृत बस्ती, तलकोट	भगवती मा वि जिरी, हिमालय आ वि गोठगाउँ, जगत आ वि मैना, जडिबुटी संकलन केन्द्र दह	नभएको
५	नायकवाडा, तलकोट, माथीकरुका	सरस्वती आ वि सिलिङ्गिचौर भगवती प्रा वि तोल्खान	सिलिङ्गिचौर
६	पोखरा, घर्तीगाउँ	नौमुली आ वि घर्तीगाउँ सिता मावि कार्कीज्यूला	घर्तीगाउँमा रहेको
७	लुहाम गाउँ, गराग्ली चौर र कोट	सिता मा वि गराग्लीचौर, हरिहर आ वि सुवाकोट	कोटमा रहेको छ
८	बल्लेपाटा, सेपुखोला लैखम	शंकर भवन आ वि बण्डाला विद्य आ वि सेपुखोला भगवती आ वि लैखम	सेपुखोला रहेको छ
९	सक्लाचौर, रोकायबारा, माथी कासी	दिपेन्द्र मा वि सक्लाचौर	सक्लाचौरमा रहेको छ

३.३ विपद् संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

३.३.१ जिल्लाको संकटासन्नता विश्लेषण

जाजरकोट जिल्ला बहुप्रकोपको जोखिम समुदाय तथा बस्तीको संकटासन्नता र उपलब्ध क्षमताको आधारमा फरक फरक रहेको छ । प्रकोपको जोखिम निर्धारण समुदायको भौगोलिक अवस्था, भू धरातल, समाजिक, भौतिक र आर्थिक अवस्था अनुसार फरक फरक रहेको देखिन्छ । जाजरकोट जिल्लामा रहेको संकटासन्न अवस्थाले यहाँका स्थानियतहहरु प्रकोपगत जोखिमको तह भिन्न भिन्न रहेको छ । जसलाई जोखिम न्यूनिकरणका गतिविधिहरु तथा क्षमता विकासका माध्यमबाट पूर्व तयारीका उपायहरुको अवलम्बन गर्नुपर्ने देखिन्छ । प्रत्येक पालिकामा रहेको संकटासन्न अवस्था अनुसारका न्यूनिकरणको उपायहरुको अवलम्बन र पूर्वतयारीका उपायहरुले नै यस जिल्लालाई उत्थानशिल जिल्लाका रुपमा रुपान्तरण गर्न सहयोग मिल्दछ । प्राय सबै पालिकाहरुमा बाढी/पहिरो, महामारी, आगलागी, चट्याङ्ग तथा सडक दुर्घटनाका कारण उच्च जोखिमको स्थिती सिर्जना गरेको देखिन्छ । बाढी तथा पहिरोको जोखिमलाई कम गर्नका लागि नीतिगत तह विच छलफल तथा समस्याको समाधानको पहल हुनुपर्ने देखिन्छ जसका लागि, पालिका, जिल्ला, प्रदेश सरकार, मन्त्रिपरिषद तथा संघीय सरकारको ध्यान आर्कषण तथा पहलको जरुरी देखिन्छ । यसरी नै आगलागी जोखिम न्यूनिकरणका लागि सचेतना अभिवृद्धिका गतिविधिहरु, शिक्षामूलक सुचनाहरुको सम्प्रेषण, आगो नियन्त्रक यन्त्रहरुको व्यवस्थापन र परिचालन, वडा स्तरमा आगलागी नियन्त्रणका लागि दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापन, वडा स्तरमा पूर्वतयारीको लागि सिप र सामग्रीको व्यवस्थापन, गर्नुपर्ने देखिन्छ । महामारीको समस्या जिल्लाको प्रमुख समस्याको रुपमा आएको छ यस समस्याले जिल्लाका प्राय सबै पालिकाहरुलाई उच्च जोखिम परेको छ । उचित ढल निकासको व्यवस्था, शौचालय निर्माण र प्रयोगमा सचेतना तथा नीतिगत कडाई, प्लाष्टिक जन्य सामग्रीहरु प्रयोगमा प्रतिबन्ध, सरसफाई अभियानमा टोल विकास समितिको भूमिकालाई जिम्मेवारी गराई अभियानको रुपमा संचालन, आवश्यकताको आधारमा स्थानियतह भित्र सार्वजनिक शौचालयहरुको निर्माण र उचित व्यवस्थापन, मुख्य मुख्य स्थानहरुमा फोहर संकलन केन्द्र को स्थापना र फोहर संकलन र विसर्जनको उचित प्रवन्ध, खाद्य पदार्थ गुणस्तरको आवश्यकता अनुसार अनुगमन, गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा सबैको समान पहुँचको सुनिश्चिता, प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धि विद्यालय तथा सामुदायिक सचेतना कक्षा संचालन, सार्वजनिक स्थल, कार्यालय तथा विद्यालयहरुमा बाल, किशोरी, महिला र अपाङ्ग भैरी संरचना तथा सेवा प्रवाहको सुनिश्चिता जस्ता गतिविधिहरु अविलम्ब गर्नुपर्ने देखिन्छ । यस्तै नियमीत खानेपानी परिक्षण तथा शुद्धिकरण अभियान, निशुल्क प्रजनन स्वास्थ्य तथा अन्य स्वास्थ्य शिविरहरुको संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । स्वास्थ्य समस्याहरुले जुनसुकै बेला पनि महामारीको रुप लिन सक्ने भएकाले तथा अन्य विपद्को समयमा पनि स्वास्थ्य समस्याहरु (फाडापखला, निमोनिया, प्रजनन स्वास्थ्य समस्या), सिर्जना हुने हुदाँ स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित सबै सेवाहरुका लागि पूर्वतयारी अति आवश्यक भएको हुनाले पूर्वतयारी अन्तर्गत सिप तथा साधनहरुको व्यवस्थापन जिल्ला तथा पालिकाहरुले तत्कालै गर्नुपर्ने देखिन्छ । अव्यवस्थित सवारी साधन, ट्राफिक नियमको उल्लंघन तथा जानकारीको अभाव, सवारी साधनको अत्याधिक लापरवाहीका कारण यस जिल्लामा सडक दुर्घटना अर्को जोखिमको रुपमा रहेको छ । यस जोखिमलाई कम गर्नका लागि ट्राफिक नियम कार्यान्वयनमा नीतिगत कडाई, ट्राफिक नियमबारेमा समुदाय तथा विद्यालय शिक्षा कक्षाहरु संचालन, सुचना शिक्षा तथा संचार सामग्रीको विकास र वितरण, सुचना बोर्डहरुको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ । वातावरणमा आएको परिवर्तनले विगतको दशक देखी असिना, चट्याङ्ग, शितलहर, हावाहुरी जस्ता जोखिमहरु वर्षेनी बढ्दै गएको छ यसका लागि मौसमी सुचना सम्प्रेषण गर्ने, पूर्वतयारीका लागि स्थानियतहको परिचालन गर्ने तथा वडास्तरमा पूर्वतयारीका सामग्रीहरुको व्यवस्था अपरिहार्य देखिन्छ ।

३.३.२ जिल्लामा अवस्थित विभिन्न क्षमताहरु

खोज, उद्धार तथा राहत सामग्रीहरुको विवरण

DEOC जाजरकोटमा रहेका सामग्रीहरुको विवरण:

सि.नं.	सामानको नाम	इकाई	जम्मा संख्या
१	गैर खाद्य राहत सामग्रीहरु रहेका बोरा (कपडा थान-४, डाडु-१, पन्यु-१, गिलास-३, थाली-३, कटोरा-३, डेक्की-३, कम्बल-२, बिपाल-१ टाई-२, नाइलन डोरी-१ र सुतली डोरी-१)	सेट	१०

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

२	आल्मुनियम भन्याङ	थान	१
३	स्टेचर	थान ७	७
४	फाएर स्वाटर	थान	८
५	लाइफ ज्याकेट	थान	१०
६	म्याट्रेस	थान	४
७	रेस्क्यु ज्याकेट	थान	१०
८	रबर गम्बुट	जोर	६
९	पंजा	जोर	६
१०	किट बक्स	थान	३
११	स्ट्याटिक रोप	थान	७
१२	मेगा फोन	थान	२
१३	सानो स्टिल बाल्टिन	थान	६
१४	रबर ट्युब	थान	५
१५	सावेल खन्ती	थान	४
१६	बेल्ट	थान	५
१७	जेट सुटर	थान	२
१८	गैटी	थान	१
१९	सेफ्टी हेलमेट	थान	१६
२०	एअर म्याक्स	थान	१
२१	बोल्ड कटर	थान	१
२२	Fire Extinguisher	थान	१

UNDP मार्फत सहयोग प्राप्त विपद् उद्धार सामग्रीहरू

सि.नं.	उद्धारका सामग्रीहरू विवरण	परिमाण	कै.
1	Fire helmet	1 pcs	
2	Fire boots	1 pair	
3	Rope ladder	1 pcs	
4	Static rope (2 coils 100 mtr)	2 pcs	
5	Pully	1 pcs	
6	Ascender	1 pcs	
7	Seat harness	4 pcs	
8	Gri-gri Belay Device	1 pcs	
9	Short ceiling rope (5 pcs 5 mtr)	25 mtr	
10	Prussic cord (10 pcs of 1 mtr)	10 pcs	
11	Carabineer (Scetw type)	10 pcs	
12	Carabineer (Auto luck type)	10 pcs	
13	Lifebuby ring	5 pcs	
14	Rubber Boat Manul type (Plate, Paddle, Foot pump, life jacket, Helmet and Repair Kit.) (with boat)	1 pcs	
15	Head Light	2 pcs	
16	Search light	2 pcs	
17	Fire safety suit (jacket and trouser)	1 set	
18	Fire gloves	1 pair	
19	Fire sefty hood	1 pcs	
20	Firefighter eye protection goggles	1 pcs	
21	Fire extinguisher 4 kg	5 pcs	
22	Fire Blankets	2 pcs	

सहायक अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

23	Backpack sprayer bag	2 pcs	
24	Fire ball	2 pcs	
26	Fire beater	2 pcs	
26	Flatting vest (Buoyancy aid) Life jacket	5 pcs	
27	Rock Helmet	2 pcs	
28	Rappelling gloves	2 pcs	
29	Hand wood cutter machine (petrol saw)	2 pcs	
30	Blod cutter (Iron cutter)	1 pcs	
31	Drill machine	1 pcs	
32	Chipping Hammer	2 pcs	
33	Grinder machine (Angel Grinder)	1 pcs	
34	Tin snips	2 pcs	
35	Hacksaw Frame with blade	2 pcs	
36	Keyhole saw	1 pcs	
37	Concrete chisel	2 pcs	
38	Sledge hammer (Big 5 kg)	1 pcs	
39	Hammer	1 pcs	
45	Drill Machine (Rotary Hammer Drill with Bit and Chisel)	1 pcs	
46	Rubber Boat (Manual type)	1 pcs	
47	Back board (spinal stretcher)	1 pcs	
48	Self-braking descender	1 pcs	

NDRRMA बाट प्राप्त विपद् उद्धार सामग्रीहरू

1	रोप (Rope) Static Rope (100m/Roll)	1 pcs	
2	बोल्ट कटर (Bolt Cutter) 42"	1 pcs	
3	क्रो बार (Crow Bar)	1 pcs	
4	Chain Saw Sthil	1 pcs	
5	अन्य अग्नी रक्षक उपकरण (Fire Pump Valfarest)	1 pcs	

DDMC Warehouse मा रहेका सामग्रीहरू:

S.N.	Name of Equipment	Units	Total Number
1.	Tarpaulin	Pcs	30
2.	Folding Bed	Pcs	6
3.	Mediem Size Tent		40
4.	Foreman tent		5
5.	Bag tent		3
6.	Tent Large 62 kg		33
7.	Tent Medium Kapada ko		1
8.	कपडा टेन्ट		3
9.	Blanket		86
10.	त्रिपाल विग		2
11.	त्रिपाल medium		29

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जि.वि.व्य.स. जाजरकोटको भण्डार कोठामा रहेका सामग्रीहरू:-

S.N.	Name of Equipment	Unit	Total Number
1.	Ruber Tube	Pcs	2
2.	Light Ladder (12ft Single Aluminium)	Pcs	1
3.	Drilling Machine (Portable)	Pcs	1
4.	Fire Extinguisher	Set	4
5.	Static Rope	Pcs	1
6.	Rescue Rope	Pcs	1
7.	Safety Helmet	Pcs	11
8.	Working Gloves (Fire Proof)	Set	3
9.	Whistle	Pcs	24
10.	Raincoat	Pcs	20
11.	Sledge Hammer	Pcs	1
12.	Wire Cutter	Pcs	2
13.	Tin snip Cutter 14"	Pcs	1
14.	Bolt Cutter 12"	Pcs	1
15.	Pick Axe With Bit 2.5 kg	Pcs	2
16.	Axe 1.5 kg	Pcs	1
17.	Stretcher	Pcs	2
18.	Torch Light Water Proof	Pcs	4
19.	Life Jacket	Pcs	2
20.	Hand Mike/Mega Phone/Digital Mike (Chargable)	Pcs	1
21.	Mask Filter Type	Pcs	29
22.	First Aid Kit	Pcs	3
23.	Pharuwa With Handle	Pcs	2
24.	Hand Axe Medium	Pcs	2

भवानीदल गण, मालिका ब्यारेक जाजरकोटमा रहेका सामग्रीहरू

सि.नं.	युनिट	सामग्रीको नाम	एकाई	सावुत संख्या	प्रयोजना	कै.
१	श्री भवानीदल गण, गण हे.क्या.	लाईफ जाकेट	गोटा	१५	बाढी र पहिरो	
२		क्याराबिना	गोटा	१०		
३		लाईफ बोर्ड	गोटा	२		
४		डाईनमिक रोप	मिटर	५००		
५		रबर ट्यूब	गोटा	१०		
६		Concrete Cutting Blade for Rotary Rescue Saw	PCS	१		
७		Metal Cutting Blade for Rotary Rescue Saw	PCS	१		
८		Metal Cutting Blade 6 Inch for Rotary Rescue Saw	PCS	१		
९		Rotary Hammer Drill (6 KG Capacity)	PCS	१		
१०		PINCH POINT PRAY BARS (60) INCH	PCS	१		
११		Bolt Cutter (24/42 Inch)	PCS	३		
१२		Carpenter Hand Saw (60 cm Blade)	PCS	३		
१३		Working Gloves	PCS	१		
१४		Knee Pad	PAIR	२		
१५		Hard Kunkle Gloves	PAIR	५		
१६		Seat Harness	PCS	१		
१७		Safety Helmet (Working)	PCS	६		
१८		Lifting Sling	PCS	१		
१९		petrol chain saw	PCS	१		
२०		screw Driver	PCS	२		
२१		Gum/water Boot	SET	२		
२२		Crow Bar	PCS	९		
२३		Wire cutter	PCS	३		
२४		मोटोरोला ह्याण्ड सेट	गोटा	१		
२५		मेघा फोन	गोटा	४		
२६		गम बूट	गोटा	५		
२७		रेस्क्यू भेट	गोटा	६		
२८		साबेल	गोटा	१५		

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जाजरकोट

खजानेदार अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

सि.नं.	युनिट	सामग्रीको नाम	एकाई	साबुत संख्या	प्रयोजना	कै.
२९		पिक ए एक्सर्ड	गोटा	३		
३०		स्ट्रेचर (सिरानी, मिनि व्याड्रकेट, प्रेसर सेट सहित)	सेट	१		
३१		श्रो व्याग	गोटा	२		
३२		बल्याड्रेट	गोटा	१०		
३३		फट एड किट	गोटा	६		
३४		हेड लाईट	गोटा	१		
३५		रबर म्याट्रेस	गोटा	१०		
३६		ईमरजेन्सी लाईट	गोटा	२		
३७		फूड पम्प	गोटा	१		
३८		स्टिल रोप ल्याडर	गोटा	१		
३९		Torch	गोटा	२२		
४०	श्री भवानीदल गण, सुरक्षा वेश दल्ली	सावेल	गोटा	८	बाढी र पहिरो	
४१		पिक	गोटा	१०		
४२		प्लाष्टिक हेल्मेट	गोटा	२५		
४३		लाईफ ज्याकेट	गोटा	२		
४४		रबर ट्यू	गोटा	१		
४५		हुक	गोटा	२		
४६		आरी	गोटा	१		
४७		बन्चरो	गोटा	३		
४८		क्रोबार	गोटा	५		
४९		फट एड बक्स	गोटा	१		
५०		गल	गोटा	१०		
५१		फलामको बाल्टिन	गोटा	५		
५२		रोडगाइ भेट	गोटा	३		
५३	श्री भवानीदल गण, गण हे.कवा.	FIRE FIGHTING CLOTHING	SET	५	अग्नी नियन्त्रण	
५४		FIRE FIGHTING HELMET WITH VISOR AND GOGGLE	SET	५		
५५		FIRE FIGHTING GLOVES	PAIR	५		
५६		FIRE FIGHTING BOOTS	PAIR	५		
५७		RESPIRATORY PROTECTION (FILTER MASK)	PCS	५		
५८		HEAD LAMP/LIGHT	PCS	५		
५९		FIRE RACK	PCS	५		
६०		PULASKI (AXE+GRUBHCE)	PCS	५		
६१		HOE RACK	PCS	५		
६२		FIRE SHOVEL (ROUND POINT)	PCS	५		
६३		FIRE BEATER/SWATTER	PCS	५		
६४		PORTABLE BACKPACK WATER PUMP	PCS	५		
६५		SWATTER	गोटा	२०		
६६		SHOVEL	गोटा	१०		
६७		RAKE	गोटा	१०		
६८		RAKE-HOE	गोटा	१०		
६९		AXE-HOE	गोटा	४		
७०		FIRST AID KIT	गोटा	२		
७१		GLOVES	जोर	२६		
७२		HELMET	गोटा	२६		
७३		BOOT	जोर	२३		
७४		SOCKS	जोर	२५		
७५		WATER BOTTLE	गोटा	२६		
७६		FACE MASK	गोटा	१९		
७७		दाते	गोटा	८		
७८		प्याडर	गोटा	५		
७९		बेल्टा	गोटा	३		

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जाजरकोटमा रहेका विपद् राहत उद्धार सामग्रीहरू:

सि.नं.	विवरण	एकाई	संख्या	अवस्था	उपलब्ध गराएको निकाय
१	Megaphone	थान	१०	साबुत	प्रहरीले खरिद गरेको, केही सामानहरू जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भेरी नगरपालिका र पाँचतारा युवा संरक्षण मञ्च जाजरकोटले उपलब्ध गराएको।
२	Safety Helmet	थान	४२		
३	जम्प सुट	जोर	१०		
४	Life Jacket	थान	३८		
५	Shovel (साबेल)	थान	३२		
६	बन्चरो	थान	५		
७	Pickaxe कोदालो	थान	१०		
८	Pick (फरुवा)	थान	१५		
९	Crow bar	थान	८		
१०	Stretcher	थान	१५		
११	Wire Cutter	थान	५		
१२	Hacksaw steel frame	थान	६		
१३	Tin Trunk	थान	१		
१४	Safety shoes	जोर	१७		
१५	Raincoat	सेट	२०		
१६	Working Hand Gloves	जोर	१५		
१७	Half Jacket	थान	६		
१८	बोल्ड कटर (Bolt Cutter)	थान	२		
१९	रोटरी हेम्मर ड्रिल	सेट	१		
२०	Screw Driver	थान	२		
२१	First aid kit box	थान	६		
२२	Torch	थान	८		
२३	Head Light	थान	६		
२४	Emergency Light	थान	५		
२५	Rubber Mattress	थान	२		
२६	Rubber Tube	थान	५		
२७	Foot Pump	थान	३		
२८	घन	थान	९		
२९	बेल्चा	थान	३०		
३०	गैटी	थान	३०		
३१	लाईफ रिड	थान	४		
३२	डोरी	रोल	२		
३३	Hazard/Scene	मिटर	३००		
३४	Fire extinguisher (फायर ग्याँस)	थान	१०		
३५	फलाको बाल्टिन	थान	२७		
३६	उड कटर मेशिन/ Electric Wooden Cutter	थान	३		

स.प्र.ब.नेपाल गुल्म हे.क्वा., जाजरकोटमा रहेका जनशक्ति तथा सामग्रीहरू

क) विपद् उद्धार तथा राहत सामग्री, उद्धार तथा प्रतिकार्यमा प्रयोग आउने मेशिन उपकरणहरूको मौज्दात विवरण

१. Collapsed Structure Search and Rescue Equipment (CSSR)

सि.नं.	सामग्रीको नाम	साबुत संख्या	अवस्था	उपलब्ध गराएको निकाय	कै.
१.	Rotary Rescue Saw (Petrol)	1	साबुत	स.प्र.बल, नेपाल	
२.	Spare Daimond (Cutting Blade)	5	साबुत	स.प्र.बल, नेपाल	

खडानन्द अधिकारी
पम्ख जिल्ला अधिकारी

३.	Spare Wood Cutting Blade	5	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
४.	Spare Metal Cutting Blade	5	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
५.	Reciprocating Saw	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
६.	Spare Blade 6"	60	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
७.	Spare Blade 9"	60	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
८.	Spare Blade 12"	60	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
९.	Electric Chain Saw	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
१०.	petrol chain saw	1	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
११.	Bolt cutter	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
१२.	Screw driver	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
१३.	Megaphone	3	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
१४.	Life bouy	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
१५.	Spare Chain Saw	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
१६.	Spare Chain	8	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
१७.	Rotary Hember Drill	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
१८.	Spare Bit Small	12	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
१९.	Spare Bit Large	8	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
२०.	Hexa Blade	3	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
२१.	Prusic 18MMX 150CM	4	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
२२.	Wire Cutter	0	1 बेसावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
२३.	Telescope Ladder 3.8	1	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
२४.	Dynamo Torch Light	1	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
२५.	Rescue Flash Light	2	2 बेसावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
२६.	Portable Flash Light	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
२७.	Ventilation	1	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
२८.	Head Lamp	5	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	

२. Water Rescue Equipment

सि.नं.	सामग्रीको नाम	सावुत संख्या	बेसावुत संख्या	बेसावुत हुनुको कारण	कै.
१.	Life Jacket	32	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
२.	Water Tube	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
३.	Throw Bag	4	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
४.	Water Bag	1	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
५.	Water Boot	9	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
६.	Rescue Raft	1	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
७.	Paddle	7	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
८.	Berrel Pump	1	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
९.	Waist Bag	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	

३. Rope Rescue Equipment

सि.नं.	सामग्रीको नाम	सावुत संख्या	अवस्था	उपलब्ध गराएको निकाय	कै.
१.	Static Rope 100m/200m	1/1	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
२.	Helmet Mercury Group	3	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
३.	Rappling Mitton	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
४.	Auto Lock Caribina	1	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	

५.	Figure And Carabiner	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
६.	Seat Harness	2	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
७.	Right Hand Rope Clamp Junmmer	1	सावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
८.	Rock Helmet	10	2 बेसावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
९.	Carabiner	2		स.प्र.बल ,नेपाल	

४. Fire Fighting Equipment

सि.नं.	सामग्रीको नाम	सावुत संख्या	अवस्था	उपलब्ध गराएको निकाय	कै.
१.	Fire Ball	10		स.प्र.बल ,नेपाल	
२.	Fire Blanket	2		स.प्र.बल ,नेपाल	
३.	Fire Aluminized Proximity Suit With Thsutated Hand Gloves Hood Consisting And Helmet Cover Visor And Shoes With Oil And Heat Resistant	2		स.प्र.बल ,नेपाल	
४.	Fire Extungushar (1/2/6 Kg)	1/1/2		स.प्र.बल ,नेपाल	
५.	Fire Swatter	6	3 बेसावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
६.	Fire Rake	2		स.प्र.बल ,नेपाल	
७.	चस्मा	7		स.प्र.बल ,नेपाल	
८.	Crow bar	5	2 बेसावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
९.	Glovels	8	15 बेसावुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
१०.	अग्नी नियन्त्रण हेलमेट	5		स.प्र.बल ,नेपाल	
११.	अग्नी नियन्त्रण ज्याकेट	4		स.प्र.बल ,नेपाल	
१२.	Fire- Fighting Clothing	५		स.प्र.बल ,नेपाल	
१३.	Fire- Fighting helmet visor and goggles	५		स.प्र.बल ,नेपाल	
१४.	Fire- Fighting Gloves	५		स.प्र.बल ,नेपाल	
१५.	Fire- Fighting Boots	५		स.प्र.बल ,नेपाल	
१६.	Respiratory Protection (Filter mask)	५		स.प्र.बल ,नेपाल	
१७.	Head Lamps/Lights	५		स.प्र.बल ,नेपाल	
१८.	Fire Rake	५		स.प्र.बल ,नेपाल	
१९.	Pulaski (Axe-Grub hoe)	५		स.प्र.बल ,नेपाल	
२०.	Hoe Rake	५		स.प्र.बल ,नेपाल	
२१.	Fire shovel (Round Point)	५		स.प्र.बल ,नेपाल	
२२.	Fire Beater/Swatter	५		स.प्र.बल ,नेपाल	
२३.	Portable Backpack Water Pump	५		स.प्र.बल ,नेपाल	

५. अन्य विपद् उद्धार सामग्री

सि.नं.	सामग्रीको नाम	सावुत संख्या	अवस्था	उपलब्ध गराएको निकाय	कै.
१.	Read Jacket	3		स.प्र.बल ,नेपाल	
२.	Gloves	20		स.प्र.बल ,नेपाल	
३.	Helmet	5		स.प्र.बल ,नेपाल	
४.	हँसिया	6		स.प्र.बल ,नेपाल	
५.	हेम्बर	5		स.प्र.बल ,नेपाल	
६.	बाल्टिन	6		स.प्र.बल ,नेपाल	

खडाबन्ध अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

२५

७.	बेलचा	16		स.प्र.बल ,नेपाल	
८.	साबेल	6		स.प्र.बल ,नेपाल	
९.	गैटी	11		स.प्र.बल ,नेपाल	
१०.	बुट	20		स.प्र.बल ,नेपाल	
११.	खुकुरी	10		स.प्र.बल ,नेपाल	
१२.	बन्चरो	1		स.प्र.बल ,नेपाल	
१३.	प्रथमिक उपचार बक्स	1		स.प्र.बल ,नेपाल	
१४.	पाल	1		स.प्र.बल ,नेपाल	
१५.	दाँते	8		स.प्र.बल ,नेपाल	
१६.	प्याडर	4	1 बेसाबुत	स.प्र.बल ,नेपाल	
१७.	फरुवा	1		स.प्र.बल ,नेपाल	

क) मनसुन प्रतिकार्य बेश दल्ली जाजरकोटमा रहेका विपद् सामग्रीहरूको विवरण:-

सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	ईकाइ	संख्या	कै.
१.	स्टेचर	थान	१	
२.	हेक्सा बिलेट	थान	१	
३.	श्रो व्याग/रोप	थान	१/१	
४.	बेलचा/ गैटि/गल	गोटा	२/२/२	
५.	रेन्कोट क्यामोफलाईज/पलाष्टिक	थान	४/३	
६.	पलाष्टिक बुट	जोर	५	
७.	लाईफ ज्याकेट	थान	५	
८.	न्याफिटङ बोड/प्याडल/पम्प	गोटा	१/७/१	
९.	पलाष्टिक बाल्टीन	गोटा	२	

स्थानीय तह अन्तरगत रहेका राहत सामग्री (गैर खाद्य सामग्री) र उद्धार सामग्रीहरू:

१. नलगाड नगरपालिका:

क्र.स	सामग्रीहरूको नाम	मौजात संख्या	रहेको स्थान	जिम्मेबारी	सम्पर्क नम्बर
१	बेलचा	५	नलगाड नगरपालिका	जिन्सी शाखा	९८६६२२९६७२
२	लाईफ ज्याकेट	१०	नलगाड नगरपालिका	जिन्सी शाखा	९८६६२२९६७२
३	डोरी	१० रोल	नलगाड नगरपालिका	जिन्सी शाखा	९८६६२२९६७२
४	गम्बुट	६ जोडा	नलगाड नगरपालिका	जिन्सी शाखा	९८६६२२९६७२
५	स्टेचर	१५ बटा	नलगाड नगरपालिका	जिन्सी शाखा	९८६६२२९६७२
	सेफ्टी हेलमेट	७ पिस	नलगाड नगरपालिका	जिन्सी शाखा	९८६६२२९६७२
७	सब्बल	५	नलगाड नगरपालिका	जिन्सी शाखा	९८६६२२९६७२
८	फाईर एक्सटेन गुईसर	१	नलगाड नगरपालिका	जिन्सी शाखा	९८६६२२९६७२
९	गैटी	५	नलगाड नगरपालिका	जिन्सी शाखा	९८६६२२९६७२
१०	सेफ्टी गोलोब्स	१०	नलगाड नगरपालिका	जिन्सी शाखा	९८६६२२९६७२
११	विस्टल	२०	नलगाड नगरपालिका	जिन्सी शाखा	९८६६२२९६७२

२. कुशे गाउँपालिका

क्र.सं.	विवरण	एकाइ	संख्या	अवस्था
१	Fire Extinguisher	थान	३	चालु
२	Safety Life Jacket	थान	१७	"
३	Safety Helmet	थान		"

सुजनन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

(Signature)

४	साबेल	थान	१३	"
५	फरुवा	थान	१७	"
६	घैती	जोर	१८	"
७	बेल्ला	थान	१६	"
८	आरा	थान	५	"
९	गम बुट	थान	२९	"
१०	Torch Light	थान	१	"

कुशे गाउँपालिका

क्र.स	सामग्रीहरुको नाम	मौजात संख्या	रहेको स्थान	जिम्मेवारी	सम्पर्क नम्बर
१	Fire Extinguisher Safety Life Jacket Safety Helmet साबेल फरुवा घैती बेल्ला आरा गमबुट	१ ४ ४ ४ ५ ५ ३ १ ७	अर्छानी प्रहरी चौकी कुशे ४	प्रहरी चौकी प्रमुख	९७४९८७६९९०
२	Fire Extinguisher Safety Life Jacket Safety Helmet साबेल फरुवा घैती बेल्ला आरा गमबुट टर्च	१ ४ ४ ३ ५ ४ ४ १ ७ १	पाँचकाटिया प्रहरी चौकी कुशे ५	प्रहरी चौकी प्रमुख	९७४५२०३७४२
३	Safety Life Jacket Safety Helmet साबेल फरुवा घैती बेल्ला आरा गमबुट	४ ४ ३ १ ४ ४ १ ७	पैक प्रहरी चौकी कुशे ९	प्रहरी चौकी प्रमुख नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय जिल्ला प्रशासन कार्यालय जाजरकोट	९७४५२०३७४३
४	Safety Life Jacket Safety Helmet साबेल फरुवा घैती बेल्ला आरा गमबुट	४ ४ ३ ५ ४ ४ १ ७	भार्मा प्रहरी चौकी कुशे ६	प्रहरी चौकी प्रमुख	९७४८७३०००८

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

शिवालय गाउँपालिका :

क्र.सं.	विवरण	एकाई	संख्या	अवस्था
१	बाल्टिन	थान	२	चालु
२	हेल्मेट	थान	१७	"
३	Fire सुइट	थान	१	
४	Fire Extinguisher	थान	२	
५	डोरी	थान	२	
६	माईक	थान	३	
७	स्टेचर	थान	४	
८	साबेल/घैती	थान	३/३	
९	तालिम प्राप्त जनशक्ति	जना	२३	

भेरी नगरपालिका

क्र.सं.	सामग्रीहरूको नाम	मौजत संख्या	रहेको स्थान	जिम्मेवारी	सम्पर्क नम्बर
१	त्रिपाल	१२	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.	यज्ञनाथ गौतम	९८५८०४६९९५
२	सञ्चल	४	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.	यज्ञनाथ गौतम	९८५८०४६९९५
३	बेल्टा	४	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
४	स्टेचर	८	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
५	पन्जा	१०	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
६	टर्च लाइट	१२	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
७	साबेल	५	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
८	बन्चरो	२	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
९	फलामको बाल्टि	६	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
१०	सेप्टी गगल	१२	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
११	ह्मर	२	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
१२	प्राथमिक उपचार बक्स	२	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
१३	श्रो व्याग	२	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
१४	नि क्वाप	६	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
१५	लाईफ जाकेट	८	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
१६	गार्डेन पाईप	५	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
१७	फायर ईडजिस्टर्ड	२	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
१८	ह्याक सो	२	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
१९	क्रो बार	४	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
२०	सिटि	१२	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
२१	नाईलन डोरी	१३	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
२२	टेन्ट	३	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		
२३	रबर बुट	६	भेरी नगरपालिका एल. इ. ओ. सि.		

नेपाल सरकार
सुदूर पश्चिम प्रदेश
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जाजरकोट

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

शिवालय गाउँपालिका

क्र.स	सामग्रीहरुको नाम	मौजात संख्या	रहेको स्थान	जिम्मेवारी	सम्पर्क नम्बर
१	वाल्टिन	२ थान	ईलाका प्रहरी कार्यालय सिमा, जाजरकोट	मोहन लाल अधिकारी	९८४८१८८३८१
२	हेल्मेट	१७ थान	ईलाका प्रहरी कार्यालय सिमा, जाजरकोट		९८४८१८८३८१
३	फायर सुट	१ थान	ईलाका प्रहरी कार्यालय सिमा, जाजरकोट		९८४८१८८३८१
४	फायर Extinguisher	२ थान	ईलाका प्रहरी कार्यालय सिमा, जाजरकोट		९८४८१८८३८१
५	डोरी	२ थान	ईलाका प्रहरी कार्यालय सिमा, जाजरकोट		९८४८१८८३८१
६	माइक	३ थान	ईलाका प्रहरी कार्यालय सिमा, जाजरकोट		९८४८१८८३८१
७	स्टेचर	४ थान	ईलाका प्रहरी कार्यालय सिमा, जाजरकोट		९८४८१८८३८१
८	सब्वल/घैटी	३/३ थान	ईलाका प्रहरी कार्यालय सिमा, जाजरकोट		९८४८१८८३८१
९	तालिम प्राप्त जनशक्ति	२३ जना	ईलाका प्रहरी कार्यालय सिमा, जाजरकोट		९८४८१८८३८१
१०	Torch Light	१२ थान	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय	कृष्ण बहादुर बुढा	९८६८१०९२६७
११	Foldable Stretcher	१२ थान	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
१२	Backboard Stretcher	२ थान	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
१३	Whistle	१२ थान	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
१४	Safety Helmet	१२ थान	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
१५	Prybar	३ थान	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
१६	Crowbar	३ थान	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
१७	Plastic (3 Roll)	४६ के.जी.	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
१८	Water Purifying Tablet	१२३ पी.स.	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
१९	Soap Bar	१२३ पी.स.	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
२०	Plastic Bucket (15 ltr)	६२ पी.स.	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
२१	Plastic Mug 1 ltr	६२ पी.स.	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
२२	Tarpaulin	६२ पी.स.	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
२३	Long Lyn Rope	१२३ के.जी.	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
२४	Mitten Gloves	२० पी.स.	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७
२५	Protection Banner	८ पी.स.	शिवालय गाउँपालिकाको कार्यालय		९८६८१०९२६७

जुनिचादे गाउँपालिका

क्र.स	सामग्रीहरुको नाम	मौजात संख्या	रहेको स्थान	जिम्मेवारी	सम्पर्क नम्बर
१	त्रिपाल	५० वटा	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
२	पी.फर्म	३ रोल	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
३	जग	२० पिस	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
४	चस्मा	२४ पिस	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
५	सब्वल	५ पिस	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
६	डोरी	१० रोल	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
७	हेल्मेट	२८ पिस	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५

८	पानी बुट	२४जोडा	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
९	स्टेचर	२० पिस	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
१०	पाईप	३रोल	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
११	प्लाष्टिक कालो	५ रोल	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
१२	पञ्जा	३० जोडा	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
१४	घन	५ पिस	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
१५	फरुवा	१० पिस	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
१६	घैटी	१० पिस	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
१७	बेल्या	१० पिस	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
१८	रेङ्गकोट	१६ पिस	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
१९	बाल्टी	२० पिस	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५
२०	साबुन हातधुने	१ काटुन	गाउँपालिकाको कार्यालय	रमेश कुमार शाही	९८४८१२४७४५

छेडागाड नगरपालिका

क्र.स	सामग्रीहरूको नाम	मौजात संख्या	रहेको स्थान	जिम्मेवारी	सम्पर्क नम्बर
१	लाइफ जकेट	७ वटा	नगरपालिका	विकाश बुढा	९८६४७३४३३६
२	हेलमेट	१७	नगरपालिका	विकाश बुढा	९८६४७३४३३६
३	प्रेवार	४	नगरपालिका	विकाश बुढा	९८६४७३४३३६
४	व्यस्टर	२५	नगरपालिका	विकाश बुढा	९८६४७३४३३६
५	स्टेचर	१५	नगरपालिका	विकाश बुढा	९८६४७३४३३६
६	लाइट	१२	नगरपालिका	विकाश बुढा	९८६४७३४३३६
७	डोरी	२ वटा लामो	नगरपालिका	विकाश बुढा	९८६४७३४३३६
८	गैटी	८	नगरपालिका	विकाश बुढा	९८६४७३४३३६
९	त्रिपाल	१०	नगरपालिका	विकाश बुढा	९८६४७३४३३६
१०	स्वयल	८	नगरपालिका	विकाश बुढा	९८६४७३४३३६
११	बेल्या	४	नगरपालिका	विकाश बुढा	९८६४७३४३३६

विपद् उद्धारका लागी Rapid Response Team को अवस्था/विवरण :-

क) जिल्ला प्रहरी कार्यालय जाजरकोटमा प्र.नि. को कमाण्डमा १५ जना (प्र.नि.-१, प्र.स.नि.-१, प्र.ब.ह./प्र.ह.-२, प्र.स.ह.५, प्र.ज.-६) जनाको प्रहरी टोली २४ सै घण्टा विपद्का घटना भएमा आवश्यक विपद् उद्धारका सामग्रीहरू सहित तत्काल परिचालन हुने गरी स्टेण्डबाई अवस्थामा राखिएको, साथै मातहतका प्रहरी कार्यालयहरूबाट पनि कार्यालय प्रमुख स्वयंको कमाण्डमा आवश्यकता अनुसार प्रहरी परिचालन हुने गरी स्टेण्डबाई अवस्थामा राखिएको।

ख) जिल्ला भित्र कुनै पनि विपद्को घटनाहरू घटेमा तुरुन्त परिचालन हुन सक्ने गरी सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल गुल्म हे.क्वा, जाजरकोटमा विपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरू रहने गरी जुनियर अफिसरको कमाण्डमा विपद् उद्धारका सामग्रीहरू सहित १/९ जनाको टोली २४ सै घण्टा तयारी हालतमा राखेको। साथै आवश्यकता अनुसार परिचालन गर्न सकिने गरी विपद् उद्धारका सामग्रीहरू सहित सशस्त्र प्रहरी निरीक्षकको कमाण्डमा १/१५ जनाको थप टोली कार्यालयमा स्टेण्डबाई राखिएको।

ग) विपद् उद्धार कार्यमा खटिने गरी स्वास्थ्य सेवा कार्यालय जाजरकोटमा ९ जना स्वास्थ्य कर्मी/जनस्वास्थ्य कर्मीको टोली Rappind Responce Team को रूपमा स्टेण्डबाई रहेको।

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

२६

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

विपद् उद्धार तथा प्रतिकार्यमा प्रयोगमा आउने मेशिन उपकरणको मौज्दात विवरणः

भेरी नगरपालिका

क्र.स	सामग्री को नाम	संख्या	संचालक को नाम	फोन नम्बर
१	जे सि भि	२	अर्जन वि क	९४५८८७०७२
२	नगरबस	२	बल बहादुर घर्ती	९८६८६९७८०९
३	टयाक्टर	१	टोप बहादुर चन्द	९८४५३३३८१९
४	सब बहान	१	वसन्त हमाल	९८६८५९५८९५
५	स्कापियो	१	कृष्ण शाही	९८४८३७९४९२
			नर बहादुर वि क	९८६८०२७०११
			शेर बहादुर अधिकारी	९८६८२७४८३८

शिवालय गाँउपालिका

क्र.स	सामग्री को नाम	संख्या	संचालक को नाम	फोन नम्बर
१	पालिका बस	१	मदन सिंह ठकुरी	९८६९८२५७५३
२	स्काभेटर	१	सुरेन्द्र विक्रम शाही	९८४९३६१०४७

जुनिचादे

क्र.स	सामग्री को नाम	संख्या	संचालक को नाम	फोन नम्बर
१	व्याक्हुलोडर	१	डिल्ली बहादुर बस्नेत	९७६६६७५५४१

छेडागाड नगरपालिका

क्र.स	सामग्री को नाम	संख्या	संचालक को नाम	फोन नम्बर
१	भ्याक्कु लोडर जे सी वि	१	मन ब सिंह	९८४८१५२०२३
२	टयाक्टर	१	नर ब नेपाली	९८४५१८६१२१

नलगाड नगरपालिका

क्र.स	सामग्री को नाम	संख्या	संचालक को नाम	फोन नम्बर
१	व्याक्हुलोडर	१	किरण बुढा	९७४२२४८७९२

विकास साम्भेदारहरुसँग रहेको सामग्रीको विवरण

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जाजरकोट जिल्ला शाखा

जिल्ला शाखामा मौज्दात रहेका गैरखाद्य सामग्रीहरुको विवरण

क्र.स	सामग्रीहरुको नाम	मौजात संख्या	कैफियत
१	त्रिपाल		
२	कम्मल	१५०	
३	म्याट्रेस	१४८	
४	डोरी	४६१ रोल	
५	डिगनिटी किट	२५०	
६	हाइजिन किट	५०	
७	बोरा	३६१	

जिल्ला शाखामा मौजात रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरुको विवरण

क्र.स	सामग्रीहरुको नाम	मौजात संख्या	कैफियत
१	बेल्टा	१५	
२	सब्बल	७	
३	गैँटी	१०	
४	बालटिन टिनको	९	
५	तसला	२	
६	हेलमेट	३०	
७	हतौडा	४	
८	हेक्सा	२	
९	फरुवा	६	

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

१०	कोदालो	४	
११	खन्ती	२	
१२	पिलास	२	

एम्बुलेन्स विवरण

एम्बुलेन्स रहेको स्थान	एम्बुलेन्स प्रदायक संस्था	चालक को नाम	सम्पर्क नम्बर
भेरी नगरपालिका	भेरी नगरपालिका	नर बहादुर वि क	९८६८०२७०११
जिल्ला अस्पताल जाजरकोट	जिल्ला अस्पताल जाजरकोट	कृष्ण शाह	९८४८१७४७६१
नेपाल रेडक्रस	जिल्ला अस्पताल जाजरकोट	रोशन कार्की	९७४५५२३३८२
शिवालय गाँउपालिका	पालिका	दिपक बुढा	९८६७३६२११६
कुशे गाँउपालिका	घरङ्गा स्वास्थ्य चौकी कुशे ६	दिपक शाही	९७४४२६६४३४, ९८६६६४८०५२ (सम्पर्क व्यक्ति ६ नं वडा अध्यक्ष)
जुनिचादे गाँउपालिका	मजकोट स्वास्थ्य चौकी मजकोट	हरी बहादुर शाही	९८६७०९७१७७
छेडागाड नगरपालिका	नगर हस्पिटल		
नलगाड नगरपालिका ७ दल्ली, जाजरकोट	नलगाड नगर अस्पताल दल्ली, जाजरकोट	कृष्ण खनाल	९८६६१७२५६९

३.४ विषयगत क्षेत्रहरू

क्र.सं	क्षेत्र	नेतृत्व गर्ने निकाय	सहयोगी निकाय
१	समन्वय, सूचना, खोज तथा उद्धार तथा बन्दोबस्ती	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाली सेना, स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२	राहत, तथा शीघ्र पुनर्लाभ	जिल्ला समन्वय समिति	स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विकास साझेदार निकायहरू
३	अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	स्थानीय तह, विकास साझेदार निकायहरू
४	स्वास्थ्य तथा पोषण	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह, आयुर्वेदिक अस्पताल, विकास साझेदार निकायहरू
५	खाद्य तथा कृषि	कृषि विकाश कार्यालय	स्थानीय तह, पशुसेवा कार्यालय
६	खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय	जिसस, स्थानीय तह, उपभोक्ता समितिहरू, विकास साझेदार निकायहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
७	आपतकालीन शिक्षा	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	स्थानीय तह, विकास साझेदार निकायहरू
८	संरक्षण	सामाजिक विकास कार्यालय	स्थानीय तह, नेपाल प्रहरी, विकास साझेदार निकायहरू

३.५ मानवीय सहयोगका न्यूनतम मापदण्ड

<https://spherestandards.org/wp-content/uploads/Sphere-Handbook-2018-NEPALI.pdf>

४. विषयगत क्षेत्रका पूर्वतयारी योजना तथा प्रतिकार्य योजना

४.१.१ समन्वय, सूचना, खोज तथा उद्धार, बन्दोबस्ती क्षेत्र

१ विषयगत क्षेत्रको नाम: समन्वय, सूचना, खोज तथा उद्धार र बन्दोबस्ती

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Lead). जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट ।

क्षेत्रगत सम्पर्क विवरण:

क्र. सं.	निकाय	प्रमुख	पद	सम्पर्क नंबर	इमेल
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय जाजरकोट	खडानन्द अधिकारी	प्र. जि. अ.	९८५४०४७७७७	jaikotdao62@gmail.com
२	भवानीदल गण, मालिका व्यारेक	गोविन्द थापा	प्रमुख सेनानी	९८४१७९७४८७	bn_chandannath@

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

Mr X.

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट ।

					nepalarmy.mil.np
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	बुद्धिसाग पुरी	प्र.ना.उ.	९८५८०४५५५५	dpoajarkot@nepalpolice.gov.np
४	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल गुल्म हेडक्वार्टर	गजेन्द्र चन्द	स.प्र.ना.उ.	९८५९२७९९५०	apfcov.jkt2018@gmail.com
५	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, जाजरकोट	चिरञ्जिवी बुढा	प्र.अ.अ.	९८५८०५८६९०	nidoajarkot@gmail.com
६	पूर्वाधार विकास कार्यालय	भुपेन्द्र प्रसाद जैसी	का.प्र.	९८४८०३९३५७	idoajarkot@gmail.com
७	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	वीरेन्द्र चन्द	का.प्र.	९८५८०३२९००	wiedoajarkot@gmail.com
८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	हरिवहादुर बस्नेत	सभापति	९८४८००९६९२	jajarkot.dc@nrccs.np

परिचय

कुनै पनि विपद् बाट मानवीय आर्थिक, सामाजिक रूपमा क्षति हुन सक्छ । यस अवस्थामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति सदस्यहरु विषयगत क्षेत्रहरु, स्थानीय तह, प्रदेश र केन्द्रिय तहमा प्रभावकारी समन्वयमा कठिनाई हुन्छ । त्यसैले प्रकोप बाट निम्त्याउने जोखिमलाई न्युनिकरणका लागि आवश्यक पूर्वतयारी गर्न र प्रकोप पश्चात खोज तथा उद्धार कार्यलाई प्रभावकारी बनाई आवश्यक मानवीय सहयोग प्रदान गर्नकालागि यस विषयगत क्षेत्रका सरोकारवालाहरुलाई आवश्यक सुचना उपलब्ध गराउने तथा प्रभावकारी समन्वयको जिम्मेवारी यस क्षेत्रको रहेको छ ।

क्षेत्रगत उद्देश्य.

विपद्को समयमा तत्काल खोज, उद्धार, राहत, प्रतिकार्यका लागि सम्बद्ध सबै सरोकारवालाहरु बिच समन्वय, सुचना संकलन, विश्लेषण तथा प्रवाहका गरी सही सुचना उपलब्ध गराई विपद् प्रतिकार्य लाई समन्वयतमक बनाउन सुनिश्चितता प्रदान गर्नु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य हुनेछ । यस क्षेत्रको समष्टिगत उद्देश्य निम्नानुसार हुनेछन ।

- विपद्को समयमा संघ,प्रदेश, स्थानीय तह, दातृ निकाय, विषयगत क्षेत्र (Cluster), सहयोगी संस्था, समुदाय तथा नागरिक समाजविच समन्वय कायम गर्नु,
- विपद् हुन सक्ने सम्भावित जोखिमयुक्त बस्तीहरुको खोज गरी स्थानीय तहसंग प्रत्यक्ष सम्वाद गरी हुन सक्ने सम्भावित क्षतिबाट बचाउन सजग गराउने र सुरक्षित स्थानको Mapping गर्ने,
- निर्धारित समय भित्र "प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा विश्लेषण (Initial Rapid Assessment- IRA)" बहुक्षेत्र द्रुत लेखाजोखा विश्लेषण (Multi Cluster Initial Rapid Assessment- MIRA) गर्न आवश्यक समन्वय गर्नु र कार्यदल लाई सहयोगको व्यवस्था मिलाउनु,
- सुचना प्रवाहको उपाय पहिचान गरि सुचना प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्नु,
- प्रतिकार्यका सन्दर्भमा आवश्यकता अनुसार विषयगत क्षेत्र ,राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, राष्ट्रिय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा सम्पर्क र समन्वय गर्नु,
- विपद्को समयमा चाहिने राहत सामाग्रीको लगत तयार गरी छिटो भन्दा छिटो पुर्याउन तयारी गर्ने,
- जिल्ला स्थित नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरीसंग भएका विपद् सम्बन्धी तालिम लिएका जनशक्तिको लगत राखी विपद्को समयमा द्रुत रूपमा खटाउने,
- विभिन्न संघसंस्थाहरुसंग समन्वय गरी विपद्को समयमा सो संस्थाहरुले गर्न गर्ने मानवीय, आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग तथा राहत सामाग्रीहरुको तयारी अवस्थामा राख्न लगाउने,
- विपद् बाट हुन सक्ने क्षतिको आँकलन गर्ने तथा विपद्को समयमा तुरुन्त खोज, उद्धार गरी घाइतेलाई नजिकको स्वास्थ्य संस्थासम्म पुर्याउनका लागि आवश्यक एम्बुलेन्स, सवारी साधन तथा सवारी चालकको व्यवस्थापन गर्ने,
- प्रत्येक सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाका प्रमुखसंग समन्वय गरी सूचना आदानप्रदान गर्ने र Cluslterwise क्षेत्रमा Development Partners लाई परिचालन गर्ने ।

मानविय सहयोगका मापदण्ड.

- जोखिममा परेका समुह तथा जनसङ्ख्याको खोज तथा उद्धार गर्ने र स्थानीय तहहरुसंग समन्वय गरी न्यायोचित रूपमा उद्धार सामाग्रीको वितरण तथा सहयोग गर्ने,

खडाकुल आचार्य
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- विपद्को अवस्था तथा आवश्यकताको आधारमा रहेर इरा (IRA) र मिरा (MIRA) टिम परिचालन गर्ने,
- विपदले सिर्जना गरेको परिस्थितिका बारेमा दैनिक रूपमा प्रतिवेदन तयार गर्ने र माथिल्लो निकायहरूमा रिपोर्टिङ गर्ने,
- विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण र राष्ट्रिय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र संग र प्रदेशस्तरीय र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति संग नियमित समन्वय गर्ने,
- स्थानीय स्तरमा विपद् गतिविधिहरूलाई प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्न आवश्यक बजेटसहित स्वयमसेवकको व्यवस्थासंगै स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय बनाउने,
- प्राप्त सूचना र मानवीय सहयोगको कार्यलाई सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन गरी थप सहयोगको आवश्यकता पर्ने भएमा त्यसको सनिश्चितता गर्ने,
- सञ्चार माध्यमहरूलाई आवश्यकता अनुसार सूचना उपलब्ध गराउने र थप जोखिमका क्षेत्रहरूमा आवतजावत नगर्नका लागि पुर्व सूचना प्रवाह गर्ने गराउने,
- विपद्को प्रकृति अनुसारको विपद्को असरसंग जुध्न सक्ने दक्ष जनशक्ति तथा आवश्यक पर्ने राहत तथा उद्धार सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने।

समन्वय, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको आपतकालीन परिस्थितिको पुर्वतयारी गतिविधि योजना.

क्र.स	पुर्वतयारी क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	लागत (रु)	समय अवधि	कै.
१	पुर्वतयारी सम्बन्धमा जिल्लाका क्षेत्रगत निकायसंग समन्वय बैठक गरी छलफल गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		आवश्यकता अनुसार	
२	जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरूसंग भएको स्रोत साधन तथा जनशक्तिको विवरण तयार गर्ने	DEOC		साउन	
३	यस आ.ब. मा विपद् बाट हुन सक्ने क्षतिको आँकलन गर्ने	NDRRMA को जोखिम बस्तीहरू खुलाएको प्रतिवेदनको आधारमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		साउन	
४	नक्शाङ्कनको आधारमा स्रोत र साधन नपुग हुने अवस्था भएमा सम्बन्धित माथिल्लो निकायमा माग गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		यथाशिघ्र	
५	जिल्ला समन्वय समिति संग समन्वय गरी जिल्ला समन्वय समितिको सूचना केन्द्रलाई विपद् व्यवस्थापन सूचना केन्द्रको रूपमा पनि प्रयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउने र आवश्यक पर्ने भौतिक सुविधाको व्यवस्था गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		आवश्यकता अनुसार	
६	सबै Cluster का आपतकालिन योजनालाई अनुमोदन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		साउन	
७	अनुमोदित आपतकालिन योजनालाई गृह मन्त्रालय र अन्य सरोकारवाला सम्पूर्ण निकायहरूलाई जानकारी दिने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		साउन	
८	बहु क्षेत्रीय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) संचालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		भदौ	
९	बाढी पहिरो तथा भुकम्पिय दृष्टिकोणले अति जोखिम ठाउँहरू पहिचान गरी सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्याङ्क संकलन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति			भदौ सम्म
१०	यस जिल्लाको संडकटासत्रता क्षेत्रको नक्शा तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति			मंसिर सम्म
११	विपद् प्रभावित क्षेत्रलाई उच्च, माध्यम र निम्न गरी वर्गीकरण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति			चैत महिना
१२	सूचना सम्बन्धि तथ्याङ्क विक्षेपण गर्नका लागि बन्दोबस्तीका लागि आवश्यक समग्री व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र संघ संस्था		परिस्थिति अनुसार	
१३	सबै सरोकारवालाहरूसंग समन्वयका साथ समुदायलाई लक्षित गरी विपद् व्यवस्थापन लागि पुर्वतयारी सम्बन्धमा जनचेतना मुलक कार्यक्रम सन्चालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति Clusterwise संघ संस्था		फागुन देखि असार सम्म	

सडाजन्म अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

१४	सबै क्षेत्र अन्तर्गत संघ संस्था वा सरोकारवालालाई आवश्यक मात्रामा आपतकालिन परिस्थितिमा प्रभावित हुन सक्ने व्यक्तिहरुको आधारमा सामाग्रीको मौज्दात राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		भाद्र मसान्त सम्म	
१५	पुर्वतयारी योजनाको अनुगमन गर्नका लागि कार्य योजना बनाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		निरन्तर आवश्यकता अनुसार	
१६	जिल्ला स्तरमा आपतकालीन कोषको पुनरावलोकन गरी कोषको स्थापना र व्यवस्थापन गर्न पहल गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		निरन्तर	
१७	विपद् सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पोष्टर, पम्पलेट, आदि तयार गरी वितरण गर्ने। साथै, स्थानीय एफ.एम. र पत्रपत्रिकाबाट विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि जनचेतना जगाउने ।	कार्य दल, क्षेत्रगत प्रमुख र पत्रकारहरु		निरन्तर	
१८	उद्धार तथा राहत वितरणको लागि आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति नेपाल रेडक्रस, सोसाईटी, सुरक्षा निकाय		आवश्यकता अनुसार	
१९	विपद्को बारेमा सूचना संकलन गरी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र सुरक्षा निकायहरु		निरन्तर	

समन्वय, सूचना, खोज उद्धार क्षेत्रको आपतकालीन प्रतिकार्य योजना.

क्र. स.	सम्पन्न गर्नुपर्ने गतिविधिहरु	जिम्मेवारि	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समय
१	- विपद्को सूचना प्राप्त हुना साथ आवश्यक उपकरण सहित खोज तथा उद्धार कार्यको लागी खोज तथा उद्धार टोली परिचालन गर्न प्रमुख जिल्ला अधिकारीले निर्देशन दिने, - खोज तथा उद्धार टोली परिचालन भई जति सक्दो छिटो खोज तथा उद्धार कार्य गर्ने र त्यसको अवस्थाको DDMC लाई रिपोर्ट गर्ने, - जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय बैठक आयोजना गर्ने, - जानकारी तथा सूचना संकलन गरी परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने सबै शिक्षा, स्वास्थ्य, आवास, सरसफाई, संरक्षण लगायतका क्षेत्रमा काम गर्ने विकास साझेदारलाई सक्रिय पार्ने, परिस्थिति अनुसार कार्य विभाजन गरी काम गर्ने,	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जि.स.स. Development Partners	विपद् सुरु भएको पहिला २४ घण्टा देखि निरन्तर आवश्यकता अनुसार
२	नेपाल रेडक्रस सोसाईटीको द्रुत लेखाजोखा सम्बन्धी (Initial Rapid Assessment/ IRA) फारमको प्रयोग गरि तत्कालिन मानविय सहयोगको लागि सूचना संकलन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सुरक्षा निकाय संचार माध्यम	२४ घण्टा भित्र
३	विपद् सम्बन्धी प्राप्त अपडेटलाई स्थानीय तथा राष्ट्रिय संचार माध्यममा हरेक दिन सूचना तथा समाचार उपलब्ध गराई प्रसारण गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	पत्रकार, Development Partners, स्थानीय तहहरु	पहिलो साता प्रत्येक दिन र त्यसपछि आवश्यक अनुसार
४	बहु क्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखा जोखा संचालन गर्ने मिरा (Multi-Initial Rapid Assessment/ MIRA) कार्य दल संचालन गरी बाढी बाट भएको क्षति तथा प्रभावको सूचना संकलन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जि.स.स. Development Partners ने.रे.सो.	विपद् घटेको ३ देखि ५ दिन भित्र
५	तयार प्रतिवेदन जि.वि.व्य.स., अन्य क्षेत्र, नेपाल सरकार र अन्य सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	क्षेत्रगत Clusters का सबै सदस्यहरु	नियमित रुपमा
६	प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रहरु	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जि.स.स.	नियमित रुपमा

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	(Clusters) लाई सल्लाह र सुझाव दिने सुरक्षा क्षेत्र संग समन्वय गरी मानविय सहयोगमा संलग्न संस्था तथा व्यक्तिहरूलाई सुरक्षा उपलब्ध गराउने	अधिकारी	क्षेत्रगत Clusters का सबै सदस्यहरू	
८	आपतकालीन सूचना प्राप्त गर्न प्रवाह गर्न जिल्ला आपतकालीन संचालन केन्द्रको प्रयोग गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जि.वि.व्य.स.	नियमिति रुपमा
१०	क्षेत्रगत समन्वय बैठक र सहयोग परिचालन	जि.वि.व्य.स.	क्षेत्रका प्रमुख सरोकारवाला निकायहरू तथा संघसंस्थाहरू	आवश्यकता अनुसार
११	क्षेत्रगत (Cluster) समन्वय बैठक बस्ने र विपद्को क्षेत्रगत अवस्थाको विश्लेषण गर्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	जि.वि.व्य.स. जि.स.स. क्षेत्रगत प्रमुखहरू	हप्तामा एक पटक
१२	आवश्यकताको विस्तृत लेखाजोखा र विश्लेषण गरी आवश्यकता अनुसार प्रतिकार्य गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जि.स.स. क्षेत्रका सदस्य राजनितिक संयन्त्र अ/ गैसस	१५-२१ दिन
१३	निर्धारित अवधिको लागि स्रोतहरूको पहिचान, विश्लेषण र परिचालन गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जि.वि.व्य.स. सरकार दातृ निकाय	१५ दिन सम्म
१४	अन्तरिम अवधिका लागि मानवीय सहयोग सम्बन्धि गतिविधि पहिचान गरी काम गर्ने क्षेत्रहरू परिचालन गर्ने समन्वय गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जि.स.स क्षेत्रका प्रमुख गै.स.स 	विपद्को स्वरूप र उत्पन्न परिस्थितिका आधारमा आवश्यक नवदेशनमा सहयोग परिचालन गराउने
१५	सूचना प्राप्त हुना साथ DDMC को बैठक बस्ने र विपद्को असर न्यूनीकरण गर्न तत्काल सुरक्षा निकायलाई विपद् स्थल तर्फ पठाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति, Development Partners, क्षेत्रगत प्रमुखहरू	विपद्को सूचना प्राप्त हुना साथ तुरुन्तै
१६	तत्काल आवश्यक पर्ने मानविय आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी सबै सरोकारवालाहरूसंग समन्वय गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति, Development Partners, क्षेत्रगत प्रमुखहरू	आवश्यकता अनुसार
१७	प्रभावित क्षेत्रको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने र खोज तथा उद्धार टोलीको परिचालन गरी खोज तथा उद्धार कार्यको थालनी गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति, Development Partners, क्षेत्रगत प्रमुखहरू	तत्काल र आवश्यकता अनुसार
१८	खोज तथा उद्धार कार्यका लागि आवश्यक सूचना तथा जानकारी समप्रेषण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति, Development Partners, क्षेत्रगत प्रमुखहरू	आवश्यकता अनुसार
१९	घाइते तथा वृद्धवृद्धा, बालबालिका, अपाङ्ग लगायतका व्यक्तिहरूको लागि स्वास्थ्य अवस्था हेरि अस्थायी शिविर सञ्चालन गर्ने, मृत अवस्थामा भेटिएका लागि पोष्टमार्टम गर्न अस्पताल पुर्याउने प्रबन्ध गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति, Development Partners, क्षेत्रगत प्रमुखहरू	यथाशिघ्र
२०	विपद् बाट प्रभावित जनघनको लगत तयार गरी सबै निकायमा सम्प्रेषण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति, Development Partners, क्षेत्रगत प्रमुखहरू	विपद् पश्चात
२१	खोज तथा उद्धार कार्यलाई निरन्तरता दिने, आवश्यक परेमा हेलिकोप्टरको लागि गृह मन्त्रालयसंग समन्वय गर्ने, अन्य गाडी, एम्बुलेन्स, सरकारी गाडीहरू, प्राइभेट सवारी साधनको समेत परिचालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति, Development Partners, क्षेत्रगत प्रमुखहरू	आवश्यकता अनुसार
२२	विपद्को समयमा स्थानीय तह तथा अन्य सरोकारवालाहरूसंग समन्वय गरी घटनाको बारेमा जानकारी लिई RRT लाई विपद् स्थलमा छिटो पठाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति, Development Partners, क्षेत्रगत प्रमुखहरू	यथाशिघ्र
२३	घाइतेहरूको विवरण अध्यावधिक गर्ने र उपचारको क्रमलाई	जिल्ला विपद्	जिल्ला समन्वय समिति, Development Partners,	यथाशिघ्र

	निरन्तरता दिने तथा उद्धार गरिएका व्यक्तिहरुको लगत गयार गर्ने र अन्य विषयगत निकायहरूसँग समन्वय गर्ने	व्यवस्थापन समिति	क्षेत्रगत प्रमुखहरु	
२४	अवस्थाको विश्लेषण गरी क्षेत्र र सरकारसँग समन्वय गर्दै आवश्यक निर्णय गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जि.वि.व्य.स.	९० दिन देखि ६ महिना सम्म

खोज उद्धारका क्षेत्रका लागि प्रतिकार्य योजना.

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवारी	सहयोगी	समय
१.	समन्वय तथा व्यवस्थापन प्रारम्भ गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सुरक्षा निकायहरु	विपद् आउनासाथ
२.	स्थानिय स्वयम सेवक परिचालन गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	ने.रे.सो. र क्षेत्र प्रमुख	विपद् आउनासाथ
३.	खोज तथा उद्धार कार्यदल परिचालन गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सुरक्षा निकायहरु	विपद् आउनासाथ
४.	प्रभावित क्षेत्रको सुरक्षा प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	जिल्ला प्रहरी कार्यालय स.प्र.बल	विपद् आउनासाथ
५.	प्रभावित स्थलको स्तर पहिचान गरि उद्धारको प्राथमिकता निर्धारण गर्ने	उद्धार कार्यदल	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, स्थानिय तह ने.रे.सो.	विपद् आउनासाथ
६.	विपद्बाट प्रभावितहरुको घरहरुको पहिचान गर्ने	उद्धार कार्यदल	राजनितिक दलहरु ने.रे.सो	स्थिति सामान्य नभएसम्म
७.	विशेष गरी महिला, बालबालिका, असक्त, जेष्ठ नागरिक जस्ता संकटा सन्ना बर्गलाई खोज तथा उद्धार मा प्राथमिकता दिने	उद्धार कार्यदल	राजनितिक दलहरु ने.रे.सो	पिडितको उद्धार नसकिए सम्म
८.	सामान्य नागरिकको खोजि तथा उद्धारलाई निरन्तरता दिने	उद्धार कार्यदल	ने.रे.सो	पिडितको उद्धार नसकिए सम्म
९.	प्रभावित नागरिकका बहुमुल्य सम्पति सुरक्षा गरि निकाल्ने	उद्धार कार्यदल	सुरक्षा निकायहरु	उद्धार नसकिए सम्म
१०.	प्रभावित क्षेत्रका घर पालजुल पशुको उद्धार गर्नु	उद्धार कार्यदल	सुरक्षा निकायहरु	उद्धार नसकिए सम्म
११.	प्रभावित क्षेत्रको सुरक्षाको लागि स्थानिय निकाय संग समन्वय गरि सुरक्षा समिति संगठन गर्ने र पहिचान गर्ने	उद्धार कार्यदल	ने.रे.सो राजनितिक दलहरु सुरक्षा निकायहरु	आवश्यकता अनुसार
१२.	प्रभावित क्षेत्रमा हिंसा लुटपाटका घटना हुन नदिन आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने	उद्धार कार्यदल	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	आवश्यकता अनुसार

अनुगमन तथा मुल्याङ्कन समय अवधि:

क्र.सं.	गतिविधि	समय सिमा	जिम्मेवार
१	क्षेत्रगत योजनाको तयारी तथा छलफल	७ दिन	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
२	विपद्को समयमा चाहिने उद्धार सामग्रीहरुको विवरण तयार गर्ने	असार मसान्त भित्र	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
३	खोज तथा उद्धार कार्यमा संलग्न हुने दक्ष जनशक्तिहरु जस्तै: नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाली सेना, तालिम प्राप्त भएका स्वयमसेवक समूहको व्यवस्था गर्ने	निरन्तर	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
४	विपद्को समयमा सरोकारवालाहरुले खोज तथा उद्धार कार्य गर्ने	विपद् पश्चात	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
५	विपद्को अवस्था तथा त्यसको असरको बारेमा सरोकारवालाहरूसँग सूचना आदानप्रदान गर्ने	तुरुन्तै	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
६	विपद् बाट भएको क्षतिको लगत तयार गर्ने तथा सो कार्यका लागि स्थानीय तहहरु, विकास साझेदारहरु	निरन्तर	प्रमुख जिल्ला अधिकारी

खोजि र उद्धार अधिकारी

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	पत्राकार राजनीतिक दलहरसंग समन्वय गर्ने		
७	उद्धार सामाग्रीहरुको विपद् स्थलमा तुरुन्त पठाउने	पठाउदा टोली नेता संग	प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क्षमता विकास:

क्र.सं.	गतिविधि	समयसिमा	जिम्मेवार	प्रस्तावित बजेट	श्रोत व्यवस्थापन
१	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्न	१ महिना	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तहहरूसँगको समन्वय र सहकार्य	
२	विपद्को प्रकृति बमोजिमको प्रतिकार्य दस्ताको तयारी	१ महिना	सुरक्षा निकायहरु	सहकार्य	
३	विपद्जन्य गतिविधिहरुको सूचना तथा जानकारीको प्रभावकारी सम्प्रेषण गर्ने	निरन्तर	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सहकार्य	
४	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको क्षमता विकास	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय तहहरु	सहकार्य	स्थानीय तह स्वयम
५	स्थानीय समुदाय तथा विधार्थीहरुलाई तालिम	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय तहहरु	सहकार्य	स्थानीय तह स्वयम
६	स्वयमसेवक निर्माण	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय तहहरु	सहकार्य	स्थानीय तह स्वयम

४.१.२ राहत र शीघ्र पुनर्निर्माण

क्षेत्रगत निकायहरुको सम्पर्क विवरण

क्र.सं.	निकाय	प्रमुखको नाम	पद	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१	जिल्ला समन्वय समिति	काली बहादुर खत्री	प्रमुख	९८४२६६४४३६	dcojajarkot@gmail.com
२	नलगाड नगरपालिका	डम्बर बहादुर रावत	नगर प्रमुख	९७४२२३६३३५	ito.nalgaadmun@gmail.com
३	भेरी नगरपालिका	चन्द्र प्रकाश घर्ती	नगर प्रमुख	९८५८०७७४७७	bherimun@gmail.com
४	छेडागाड नगरपालिका	रत्न बहादुर खड्का	नगर प्रमुख	९८५८०२१७२५	chhedagadmun@gmail.com
५	शिवालय गाउँपालिका	शेर बहादुर शाही	अध्यक्ष	९८४३०५८००५	shibalayamun@gmail.com
६	जुनीचर्दि गाउँपालिका	वेद बहादुर शाही	अध्यक्ष	९८६६७७५६०८	junichanderuramun@gmail.com
७	कुशे गाउँपालिका	हरिचन्द्र वस्नेत	अध्यक्ष	९८५८०३७७५५	kusheruramunicipality@gmail.com
८	बारेकोट गाउँपालिका	विर बहादुर गिरी	अध्यक्ष	९८५८०६४००४	barekotrm@gmail.com
९	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	खडानन्द अधिकारी	प्र.जि.अ.	९७५८०४७७७७	jajaerkotdao62@gmail.com
१०	भवानीदल गण, मालिका ब्यारेक	गोविन्द थापा	प्रमुख सेनानी	९८४१७९७४८७	bn_chandannath@nepalarmy.mil.np
११	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	बुद्धिसागर पुरी	प्र.ना.उ.	९८५८०४५५५५	dpojajarkot@nepalpolice.gov.np
१२	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल गुन्म हेडक्वार्टर	गजेन्द्र चन्द	स.प्र.ना.उ.	९८५१२७११५०	apfcov.jkt2018@gmail.com
१३	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, जाजरकोट	चिरञ्जिवी बुढा	प्र.अ.अ.	९८५८०५८६९०	nidojajarkot@gmail.com
१४	सडक डिभिजन कार्यालय	तेजस्वी शर्मा	सि.डि.ई.	९८५८०५१०८०	drocjrurukum@gmail.com
१५	भेरी करिडोर सडक	सुनिल रजितकार	सि.डि.ई.	९८५१०४२११७	bcrp@dorgov.np
१६	मध्यपहाडी लोकमार्ग	अन्जु परियार	सि.डि.ई.	९८५८०२९१११	mhhpodallekh@gmail.com
१७	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय	डा. सुनिल पुन	का.प्र.	९८५८०६०१८८	hsojajarkot@gmail.com
१८	पूर्वाधार विकास कार्यालय	मुपेन्द्र प्रसाद जैसी	का.प्र.	९८४८०३९३५७	idojajarkot@gmail.com
१९	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	वीरेन्द्र चन्द	का.प्र.	९८५८०३२१००	wiedoajajarkot@gmail.com
२०	कृषि विकास कार्यालय	विद्या गौतम	का.प्र.	९८५८०६०१२५	akcjjajarkot@gmail.com
२१	सामाजिक विकास कार्यालय	दशरथ लामिछाने	का.प्र.	९८५८०५२६००	sdojajarkot@gmail.com
२२	डिभिजन वन कार्यालय	दिपेश कुमार के.सी.	का.प्र.	९८५८०६०२७१	dfajajarkot2019@gmail.com
२३	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	राजेन्द्र लाल देव	का.प्र.	९८५८०८०३७५	jajarkot@nea.org.np
२४	नेपाल टेलिकम	गोपाल जंग शाह	का.प्र.	९८५१३४७५०९	nt.jajarkot@ntc.net.np
२५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	हरि बहादुर वस्नेत	प्रमुख	९८५८००९६००	barisandarbha@gmail.com

सदानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

क्र.सं.	निकाय	प्रमुखको नाम	पद	सम्पर्क नंबर	ईमेल
२६	नेपाल पत्रकास महासंघ, जाजरकोट	सुरेन्द्र बहादुर सिंह	अध्यक्ष	९८५८०२५५९६	ajarkotfnj@gmail.com
३२	युवा जागरण विकास केन्द्र	सहदेव वस्नेत	अध्यक्ष	९८४८०२६९९२	yarcnajaarkot@gmail.com
३३	पहाडि क्षेत्र विकास अभियान	रण बहादुर कार्की	अध्यक्ष	९८५८०६४५०८	ranabdrkariki9@gmail.com
३४	पौचतारा युवा संरक्षक मञ्च	छवि पन्त	अध्यक्ष	९८५८०५२९२७	chhabi.panta@gmail.com
३९	KIRDAC नेपाल	महेन्द्र जंग शाह	अध्यक्ष	९८४८०३८८९५	mahendra.shahi@kirdac.org

क्षेत्रगत उद्देश्य

- विपद्को कारण खाने गास र बस्ने बास गुमाएका जनतालाई गास र बास व्यवस्थाको लागि उचित समयमा पर्याप्त, निरन्तर राहत तथा अन्य सहयोग सामग्री उपलब्ध गराउने।
- भत्किएका, पूर्ण रूपले नष्ट भएका सार्वजनिक तथा निजी भौतिक संरचनाहरूको बलियो र विपद् जोखिम कम हुनेगरी पुनर्निर्माण कार्य गर्ने
- विपद्बाट विस्थापित सार्वजनिक निकाय तथा परिवार विपद् पहिलेकै अवस्थामा लैजानको लागि प्रतिकार्य योजनाका कार्यहरू गर्ने।
- सार्वजनिक सेवाहरू पूर्ववत् रूपमा सञ्चालन गर्न टेवा पुऱ्याउने।
- विपद् प्रभावित समुदायमा जीविकोपार्जनको वैकल्पिक उपायको खोजी र अवलम्बन गर्ने।

क्षेत्रगत पूर्वतयारी योजना

क्र.सं. (क.)	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	समय अवधी	सागत	श्रोत व्यवस्थापन
१	राहतमा एकद्वार प्रणाली अनुसार तहहरूको तयारीको अवस्था अद्यावधिक गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	चौमासिक		
२	सबै सरोकारवाला निकायहरू, संघसंस्था, निजी क्षेत्र र व्यक्तिगत रूपमा राहत उपलब्ध गराउन चाहनेले सम्बन्धित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा सम्पर्क र सहकार्य गर्ने, गराउन लगाउने।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	आवश्यकता अनुसार		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
३	प्रभावित समुदायहरूको जीवन सुरक्षा र तत्कालका आवश्यकता सम्बोधन गर्न स्थानीय तहहरू समन्वय गर्ने तथा क्षमता बृद्धिका क्रियाकलाप आयोजना गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	२४ घण्टा भित्र		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
४	विभिन्न विषयगत समितिहरूको अलग अलग र संयुक्त बैठक आयोजना गर्ने	विषयगत समितिहरू	चौमासिक		विषयगत समितिहरू नेतृत्व गर्ने निकायहरू
५	स्थानीय तहसँगको समन्वयमा आवश्यकता अनुसार प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA) गर्न तालिम तथा प्रशिक्षण आयोजना गर्ने	विषयगत समितिहरू, स्थानीय तहहरू	वैशाख, जेठ		स्थानीय तहहरू
६	विपद् पश्चात तत्काल आवश्यकता लेखाजोखा सर्वेक्षण मार्फत शक्तिको तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने	स्थानीय तहहरू	७२ घण्टा भित्र		स्थानीय तहहरू
७	पुनर्लाभ योजना निर्माण तथा कार्यान्वयनको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयगत क्षेत्र अनुसार मानवीय सहायता प्रदायकसँग समन्वय बैठक गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, विषय क्षेत्रगत समिति	पहिलो महिना भित्र		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
(ख.)	पुनर्लाभ				
१	प्रतिकार्य तथा पुनर्लाभका तत्कालीन तथा दीर्घकालीन योजनाहरू समन्वयात्मक रूपमा अगाडी बढाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरू	तत्कालीन १ हप्ताभित्र र दीर्घकालीन ६ महिना भित्र		नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तहहरू, साझेदार संस्थाहरू
२	प्रभावित व्यक्तिहरूको लागि आस्थायी आवास निर्माणको लागि विकास साझेदारहरू, प्रदेश तथा संघ सँग समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरू	निरन्तर		नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तहहरू, साझेदार संस्थाहरू
३	राहत सामग्रीको प्रयोग, प्रभावित समुदायको सुक्षाव, प्रतिक्रिया र आवश्यकता सङ्कलन गरी सिकाइ तथा असल अभ्यासहरूको प्रतिवेदन तयार गर्न स्थानीय	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरू	निरन्तर		स्थानीय तहहरू, विकास साझेदार संस्थाहरू, गैर सरकारी संस्थाहरू

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

३.९

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	समय अवधि	लागत	श्रोत व्यवस्थापन
	तहहसँग समन्वय गर्ने				
४	अस्थायी आवास तथा शिविरमा बसोबास प्रभावित समुदायका आवश्यकता र सुरक्षित व्यवस्थापनका सम्बन्धमा अनुगमन मूल्याङ्कन गरी जिल्ला तथा प्रदेशस्तरीय बैठकमा सुझाव प्रदान गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरू, सुरक्षा निकायहरू	आवश्यकता अनुसार		
५	विस्थापित समुदायहरू तथा अस्थायी शिविरमा रहेका समुदायहरूको जोखिम न्यूनीकरण योजना तयार गर्न स्थानीय तहहसँग समन्वय गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरू	निरन्तर		स्थानीय तहहरू
६	पुनर्लाभका चरणमा विस्थापित समुदायहरू तथा अस्थायी शिविरमा रहेका समुदायहरूबाट सुझाव सङ्कलन, छुलाफल तथा अन्तरक्रियामार्फत समस्या समाधानको सहजीकरण गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	निरन्तर		
(ग)	पुनर्स्थापना तयारी				
१	असुरक्षित वस्तीहरूको पहिचान गरी सुरक्षित स्थानान्तरण सम्बन्धी सरोकारवालाहरूसँग छुलाफलको लागि समन्वय गर्ने	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	आवश्यकता अनुसार		
२	सीमान्तकृत समुदाय, एकल महिला, दीर्घरोगी, विपन्न, अपाङ्गता भएका, जोखिममा रहेका वास्तविक परिवारको लागत पहिचान गर्न स्थानीय तहहसँग समन्वय गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	आवश्यकता अनुसार		
३	(ग)२ मा पहिचान भएका व्यक्ति, परिवार, समुदायको आवास निर्माणको लागि सामाजिक प्राविधिक परियोजना सञ्चालन गर्न विकास साझेदारहरूसँग समन्वय गर्ने	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	आवश्यकता अनुसार		विकास साझेदार संस्थाहरू
४	पुनर्निर्माण सम्बन्धी जनताको सुझाव, आवश्यकता र कार्य सम्पादनका प्रावधानहरूलाई इन बलियो सुरक्षित समुदाय (Build Back Better and Safer Community) को अवधारणालाई सुनिश्चित गर्न सहजीकरण तथा समन्वय गर्ने ।		आवश्यकता अनुसार		
५	निजी आवास निर्माण प्रयोजनमा निकास गरिएका किस्ताहरूको उपयोगको लागि स्थानीय तहहसँग समन्वय तथा छुलाफल गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	आवश्यकता अनुसार		
६	स्थानीय सामाग्रीहरूको प्रयोग गरी सुरक्षित पुनर्निर्माणमा हरित प्राविधिको प्रवर्द्धन गर्न अनुगमन, प्रोत्साहन र छुलाफल गर्ने	प्रदेश सरकार, जिल्ला समन्वय समिति	निरन्तर		
७	बलियो र सुरक्षित निजी आवास सम्बन्धी स्थानीय सांस्कृतिक ढाँचा, कलात्मक कालिगढी र हरित निर्माण सामाग्रीको प्रयोग सहित नमूना क्षेत्र निर्माण सम्बन्धी छुलाफल तथा अन्तरक्रियाहरू आयोजना गर्ने	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह	आवश्यकता अनुसार		नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, विकास साझेदार
८	बीमा लगायतका विषयलाई समेत मध्यनजर गर्दै क्षतिको विवरण सङ्कलन गर्ने ।	स्थानीय तह	आवश्यकता अनुसार		
९	पुनर्निर्माण सम्बन्धी स्थानीय तहको सुझाव, कठिनाइहरू सङ्कलन गरी संघ, प्रदेश र स्थानीय तहसँग समन्वय मार्फत समाधानको लागि पहल गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	निरन्तर		
१०	पुनर्निर्माणको क्रममा मापदण्डहरूको परिपालना गर्न स्थानीय तहसँग समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने	विषयगत निकायहरू	निरन्तर		विषयगत निकायहरू
११	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन निर्माताबाट सामग्री पहिचान भई आएका लाभकारीहरूलाई लाभकारी संलग्न गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	निरन्तर	-	-

क्षेत्रगत प्रतिकार्य योजना

पहिलो दिनदेखि तीन महिनासम्मको क्रियाकलाप

समय अवधि	प्रतिकार्य क्रियाकलाप	जिम्मेवारी
घटनाको जानकारी भएदेखि पहिलो दिनसम्म	घटना भएको क्षेत्रमा सम्पर्क गरी वस्तुस्थिति जानकारी लिने	स्थानीय तह, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय

सदानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

३६

समय अवधि	प्रतिकार्य क्रियाकलाप	जिम्मेवारी
	राहत, पुनर्निर्माण, पुनर्लभि क्षेत्र र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति को बैठक वस्ने	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	जन धनको क्षतिको प्रारम्भिक तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने	स्थानीय तहहरू
	राहत सहायता आवश्यक पर्ने क्षेत्र र परिमाण आंकलन गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	तत्काल राहतको लागि जिल्ला तथा स्थानीय समूहमा रहेका मानव तथा अन्य साधन परिचालन गर्न सहजीकरण, समन्वय र सहयोग गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	समूह परिचालन गरी राहत वितरण गर्ने	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
७२ घण्टादेखि २ हप्तासम्म	सबै सरोकारवाला निकायहरू, संघसंस्था, निजी क्षेत्र र व्यक्तिगत रूपमा राहत उपलब्ध गराउन चाहनेले सम्बन्धित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा सम्पर्क र सहकार्य गर्ने, गराउन लगाउने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	अवरुद्ध भएका पानी, विजुली, सञ्चार, यातायात लगायतका सेवाहरू सुचारु गराउने	विपद्ग्रस्त निकायहरू
	विप्रे भत्केका संरचनाहरूको भग्नावशेष हटाउने कार्य गर्ने	स्थानीय निकाय, सुरक्षाकर्मी, सहयोगी स्वयं सेवकहरू
	स्वीकृत मार्गदर्शनमा आधारित भएर आवश्यकता अनुसार प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा गर्ने	स्थानीय तहहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	लेखाजोखाबाट प्राप्त जानकारी विश्लेषण गर्ने	स्थानीय तहहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	राहत सहायताको आवश्यकता पत्ता लगाउने	स्थानीय तहहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	तत्काल सहयोगको योजना बनाई लागू गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	अन्य विकास साझेदार, दातृ निकाय तथा गैर सरकारी संस्थासँग समन्वय गर्ने	नेपाल सरकार, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	आवश्यकता भए अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग माग्न अपील तयार गर्ने	नेपाल सरकार
	कामको प्रतिवेदन र अवस्थाको बारेमा सार्वजनिक जानकारी गराउने	स्थानीय तहहरू, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२ हप्तादेखि ४ हप्तासम्म	जनशक्ति तथा सामग्रीहरू अस्थायी क्याम्पमा पठाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	अनुगमन गरी स्थितिको विश्लेषण गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	आवश्यक भएका स्थानीय तहमा आवास तथा गैर खद्य सामग्री प्रवाह गर्न सहयोग तथा समन्वय गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	असुरक्षित वस्तीहरूको पहिचान गरी सुरक्षित स्थानान्तरण सम्बन्धी सरोकारवालाहरूसँग छलफल र निर्णय गर्ने	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	सीमान्तकृत समुदाय, एकल महिला, दीर्घरोगी, विपन्न, अपाङ्गता भएका, जोखिममा रहेका वास्तविक परिवार पहिचान गर्ने	स्थानीय तह
	पहिचान भएका व्यक्ति, परिवार, समुदायको आवास निर्माणको लागि विकास साझेदारहरूसँग समन्वय गर्ने	नेपाल सरकार, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह
	विस्थापित समुदायहरू तथा अस्थायी शिविरमा रहेका समुदायहरूको जोखिम न्यूनीकरण योजना तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरू
१ देखि ३ महिना	सूचना सङ्कलन गरी क्षति भएका पूर्वाधारहरूको विस्तृत विवरण	स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	सूचना विश्लेषण, प्रकाशन र सम्प्रेषण गर्ने	स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	विपद् पश्चातको पुनःनिर्माण आवश्यकता मूल्याङ्कन (पीडीएनए) गर्न सघाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह

सुडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

समय अवधि	प्रतिकार्य क्रियाकलाप	जिम्मेवारी
	स्थानीय सामग्रीहरूको प्रयोग गरी सुरक्षित पुनर्निर्माणमा हरित प्रविधिको प्रवर्द्धन गर्न अनुगमन, प्रोत्साहन र छलफल गर्ने	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, विकास साझेदार
	बलियो र सुरक्षित निजी आवास सम्बन्धी स्थानीय सांस्कृतिक ढाँचा, कलात्मक कालिगद्दी र हरित निर्माण सामग्रीको प्रयोग सहित नमुना क्षेत्र निर्माण सम्बन्धी छलफल तथा अन्तरक्रियाहरू आयोजना गर्ने	प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, विकास साझेदार

क्षेत्रगत क्षमता विकास

क्र.सं.	क्रियाकलाप	समय सीमा	जिम्मेवारी	प्रस्तावित बजेट	श्रोत व्यवस्थापन
१	तालिम प्राप्त जनशक्तिको रोष्टर अद्यावधिक गर्ने	चौमासिक रूपमा	स्थानीय तह, विषयगत निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२	पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण क्षेत्रमा कार्यरत संघसंस्थाहरूको विवरण सङ्कलन तथा अद्यावधिक गर्ने	अर्धवार्षिक रूपमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह		जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह
३	इरा, मिरा विषयमा जिल्ला र स्थानीय तहको लागि प्रत्येक स्थानीय तहमा तालिम सञ्चालन गर्ने	वार्षिक रूपमा	स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विकास साझेदार संस्था		विकास साझेदार संस्था
४	समूह सदस्यका कर्मचारीहरूलाई अनुशिक्षण, प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने	वार्षिक रूपमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, विकास साझेदार संस्था		विकास साझेदार संस्था
५	भौतिक संरचना क्षतिको मूल्याङ्कन गर्न इन्जिनियरहरूलाई तालिम दिने, मूल्याङ्कन फारामहरू, अनलाईन एप तयार गरिराख्ने	वार्षिक रूपमा	प्रदेश सरकार, स्थानीय तह		प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, विकास साझेदार संस्था
६	स्थानीय कला, श्रोत र सामग्रीमा आधारित अस्थायी आवास निर्माण तथा पुनर्निर्माणको लागि स्थानीय सीप विकासको लागि तालिम सञ्चालन गर्ने	वार्षिक रूपमा	प्रदेश सरकार, स्थानीय तह		प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, विकास साझेदार संस्था

४.१.३ अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र

अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र

अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य क्षेत्रको मुख्य जिम्मेवारीमा विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल आवश्यक गैर खाद्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराउने साथै सुरक्षित तथा न्यूनतम मानविय मापदण्ड सहित सामाजिक, सांस्कृतिक रूपमा स्विकार्य हुने बासस्थानमा विपद् बाट विस्थापित व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने रहेको छ।

योजनाको सिमा

यस कल्टरको योजना निर्माण गर्दा विपद्का कारणले करिब ५०० परिवारहरूलाई मध्यनजर गरी योजना तयार गरिएको छ।

क्षेत्रगत उद्देश्य

- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिमा लागि भौतिक एवं सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्नु,
- विपद्का कारण घरबारविहीन बनेका मानिसका निर्मित स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापितलाई मानव अधिकारको उपभोग गर्न सक्षम बनाउनु,
- घरायसी आवश्यकताका भाँडा-कुँडा तथा व्यक्तिगत सम्मान र मर्यादासहित दैनिक जीवनयापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरूमा विस्थापितको समानुपातिक पहुँच बढाउनु।
- विपद् प्रभावितहरूको जिवन रक्षाका लागि यथाशिघ्र गैरखाद्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराउने।
- विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल राहत वितरण लाई प्रभावकारी बनाउन बहु उद्देशीय नगद सहयोग उपलब्ध गराउने।

क्षेत्रगत पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	गतिविधि	मुख्य जिम्मेवार	समय अवधि	यागल	श्रोत व्यवस्थापन
१	क्षेत्रमा संलग्न सदस्य संस्थाहरूको विवरण अद्यावधिक गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	वैशाख		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२	पूर्वतयारी समन्वय बैठक आयोजना गर्ने • श्रोत र साधनको नक्साङ्कन गर्ने • जिल्लाको परिस्थितिअनुसार सहयोग उपलब्ध गराइने सामग्रीहरूको मापदण्ड निर्धारण गर्ने • प्रभावित हुन सक्ने जनसङ्ख्याको आधारमा आवश्यक सामग्रीहरूको परिमाण अंकलन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	वैशाख		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

संयोजक/प्रमुख अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

३	पूर्वतयारीका लागि कार्यदल गठन गर्ने • Shelter & Relief Working Group • Cash Working Group	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	वैशाख		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
४	राहत वितरण तथा बहु उद्देश्य नगद सहयोगका लागी आवश्यक मापदण्ड तथा कार्य विधि निर्माण गरीने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	वैशाख		
५	सम्भावित सहयोगी निकाय तथा संस्थाहरुको पहिचान गरी आवासको तथा गैर खाद्य लागि उपलब्ध साधन र स्रोतको सूचि तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	वैशाख		
६	जिल्लामा बहु उद्देश्य नगद सहयोग गर्ने संस्थाहरुको पहिचान गरी स्रोतको मापन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	वैशाख		
७	अस्थायी बसोबासको लागि अन्य गा.पा र न.पा का सुरक्षित सार्वजनिक जग्गा तथा स्थानको पहिचान गरी उपयोग गर्ने सहमति लिने	स्थानिय तह	जेष्ठ		
८	आवास तथा गैरखाद्य सामग्रीको आपूर्तिको लागि बजार र विक्रेताका बैकल्पिक सूचि बनाउने, आवश्यकताअनुसार सम्झौता गर्ने	Cash working Group	जेष्ठ		
९	हरेका पालिकाको आपत्कालिक कार्य संचालन केन्द्र मातहत मा ३० थान गैर खाद्य सामग्री त्यसै गरी रेडक्रसका उपशाखाहरुमा १० थान गैर खाद्य सामग्री तथा जिल्ला स्तरमा ५० थान राहत सामग्री भण्डार गर्ने	पालिका	वैशाख		पालिका तथा संघ संस्था
१०	सडकटोसन् गा.पा तथा न.पाका सुरक्षित स्थानमा सामुदायिक आश्रयस्थल बनाउने	पालिका	कार्तिक देखी जेष्ठ सम्म	पालिकाको आवश्यकता अनुसार	पालिका
११	सुरक्षित स्थान पहिचान भएका स्थानमा अस्थायी आवासका लागी प्राविधिक अध्ययन	पुर्वाधार विकास कार्यालय	भाद्र	पुर्वाधार विकास कार्यालय	
१२	प्रस्तावित शिविर स्थापना गर्ने स्थान व्यवस्थापनका लागी पुर्वाधारको निर्माण (पिउनेपानी, शौचालय)	स्थानिय तह	कार्तिक देखी जेष्ठ सम्म	स्थानिय तह	स्थानिय तह
१३	विस्थापित परिवारको लागि आश्रयस्थल बनाउन आवश्यक पर्ने स्थानिय स्रोत जस्तै बाँस, डोरी र खाना बनाउने भाँडावर्तन, इन्धन आदि समयमै उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाउने	विपद् व्यवस्थापन समिति	चैत्र देखी जेष्ठ		विकास साभेदार
१४	आपत्कालिन अवस्थामा तत्कालिन रुपमा खानाको व्यवस्थापन गर्ने वडा स्तरमा कोषको व्यवस्थापन गर्ने	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति	बजेट विनियोजनका समय	प्रति वडा १ लाख	स्थानिय तह
१५	सामग्री वितरणको लागि यातायात तथा अन्य व्यवस्था मिलाउन का लागी आवश्यक स्रोत साधनको मापन गर्ने	बन्दोबस्ती समुह	चैत्र देखी जेष्ठ	बिना लागत	
१६	गोदाम घरको नियमित अनुगमन गरी जि.वि.व्य समितिलाई नियमित प्रतिवेदन दिने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	अर्ध वार्षिक	बिना लागत	
१७	राहत वितरण का कार्यहरुलाई व्यवस्थित बनाउनका लागी आवश्यक जनशक्ति (DDRT) पालिका स्तरमा तयार गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	चैत्र	७ लाख	स्थानिय पालिका सर्ग को सहकार्यमा
१८	आवास,गैरखाद्य सामग्री तथा बहु उद्देश्य नगद सहयोग वितरण पूर्वतयारीका प्रतिवेदन तयार गरी जि.वि.व्य.समिति तथा अन्य सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जेष्ठ अन्तिम सप्ताह		

प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रतिकार्य गतिविधि	जिम्मेवारी
पहिलो दिन	विपद् प्रभावितहरुको सूचना स्थानीय आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र बाट संकलन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
पहिलो दिन	आवास क्षेत्रको आकस्मिक बैठकको आयोजना	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
दोश्रो दिन	अन्य क्षेत्र सर्ग समन्वय गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
तेस्रो दिन	दूत लेखाजोखाबाट आएका सूचनाहरुलाई बिश्लेषण गरी आवास क्षेत्रको आकस्मिक प्रतिकार्य योजना सक्रिय बनाउने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
दोश्रो दिन	प्रभावित स्थलको सूचना बिश्लेषण गरी सहायता परिचालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
दोश्रो दिन	अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीको आवश्यकता पहिचान गर्न सर्वेक्षण गर्ने टोली खटाउने।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
तेस्रो दिन	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी आवास, विपद् तथा भाँडावर्तनको व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा

संयोजक अधिकारी
उपमख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

एक सप्ताह भित्र	पुर्ण क्षति भएका परिवारलाई गैरखाद्य सामग्री वितरण कार्य	पालिका
तिन सप्ताह भित्र	विस्तृत लेखाजोखाको तथ्याङ्कको विश्लेषण गरी अस्थायी आवासको तथा नगद सहयोगका लागि योजना निर्माण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा पालिका
एक महिना भित्र	नेपाल सरकार द्वारा परित तपसिल बमोजिम को मापदण्डका आधारमा पूर्व तयारी गर्नका लागि क्लटरहरु सँग सहकार्य गर्ने • विपद् पीडित उद्धार र राहत सम्बन्धी (सातै संशोधन) मापदण्ड २०७७ • शीतलहर राहत मापदण्ड २०६९ • आगलागी जन्म विपद् प्रभावित निजी आवास पुन निर्माण तथा पुन स्थापना अनुदान वितरण कार्य • मनसुन जन्म विपद् प्रभावित निजी आवास पुन निर्माण तथा पुन स्थापना अनुदान कार्यविधि २०७७ संशोधन २०७८ • भूकम्प बाट प्रभावित घरपरिवारलाई अस्थायी आवास निर्माण अनुदान कार्यविधि २०८०	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
एक महिना भित्र	अस्थायी आवास तथा बहुउद्देश्य नगद सहयोगका लागि लाभग्राही पहिचान गर्ने	स्थानिय पालिका
४५ दिन भित्र	अस्थायी आवास निर्माण तथा बहुउद्देश्य नगद सहयोग वितरण गर्ने	स्थानिय पालिका तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
वितरणको वखत	गैरखाद्य सामग्री वितरण तथा प्रयोगको सुनिश्चितताको लागि अनुगमन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
३ महिना भित्र	जिल्लास्थित सरोकारवाला निकायहरु एवं क्षेत्रगत सदस्यहरुको समन्वय तथा पाठ सिर्काई कार्यशाला बैठकको आयोजना	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

क्षेत्रगत क्षमता विकास

क्र.स	गतिविधि	समय सिमा	जिम्मेवार	प्रस्तावित बजेट	श्रोत व्यवस्थापन
१	लेखाजोखा तालिम		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	५ लाख	रेडक्रस तथा पालिका
२	Cash Voucher Training		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	४ लाख	रेडक्रस तथा पालिका
३	आपत्कालिन सेन्टर निर्माण तालिम		पालिका	७ लाख	पालिका
४	District Disaster Response Team Training		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	७ लाख	पालिका तथा विकास साझेदार

क्षेत्रगत तहमा रहेका सामग्री विश्लेषण

क्र.स	सामग्री	आवश्यक संख्या	हाल मौज्दात	मौज्दात रहेको निकाय	अपुग
१	गैरखाद्य सामग्रीहरुको पूर्ण सेट	५००	१०००	NRCS, NEES, CRS, Save The Children, WFP	
२	आपत्कालीन टेन्ट	१००			१००
३	पुनर्स्थापनाका लागि सामग्रीहरु	५०			५०
४	बालमैत्री गैरखाद्य सामग्री	२०० परिवार			२००
५	अस्थायी आवास सहयोग	१०० परिवार			१००
६	नगद सहयोग	५००	१३००	आवाज	

४.१.४ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

स्वास्थ्य तथा पोषण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवाका ईकाइ

क्र.स	निकाय	नाम, थर	पद	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१.	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, जाजरकोट	डा. सुनिल पुन	मे.सु.	९८५८०६०१८८	hsojajarkot@gmail.com
२.	भेरी नगरपालिका	खेम पुन	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४८०६४८५६	khempun2038@gmail.com
३.	नलगाड नगरपालिका	तप्त चनारा	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४८०५९४९८	taptachanara@gmail.com
४.	छेडागाड नगरपालिका	विष्णु गिरी	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८६६१०६१६८	bishnu@gmail.com
५.	बारेकोट गाउँपालिका	राम बहादुर रोकाय	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४५६४०१३२	rokayaram79@gmail.com
६.	कुशे गाउँपालिका	अमर जंग शाह	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८५८०७७४३	shahamarjung995@gmail.com
७.	शिवालय गाउँपालिका	कमल बुढा	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८६१३३६९८५	kamalbudha478@gmail.com
८.	जुनिचादे गाउँपालिका	योगेश्वर बस्नेत	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८५८०८३३७७	basnetyogeshwor@gmail.com

उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- भाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य रोगहरुको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने।
- द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment) गरी स्वास्थ्य तथा पोषण सेवाहरुको अवस्थालाई सुदृढ पार्ने।

खडानन्द अधिकारी ४०
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

- रोग फैलन गएको खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्ने र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्ने र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (Referral Mechanism) को विकास गर्ने जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुर्याउने
- सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजनका सेवाहरू (सुरक्षित प्रसूति, गर्भावस्था तथा सुत्केरी अवस्थाको सेवा, आकस्मिक परिवार नियोजन सेवा) प्रदान गर्ने ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimum Initial Service Package (MISP) को सञ्चालन गर्ने आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूका लागि पुरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Programme - SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दुध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्ष मुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भिर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्ने जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition - SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्ने सहयोग गर्ने ।
- मानसिक स्वास्थ्य समस्यालाई समाधान गर्न मनोसामाजिक विमर्श सेवा प्रदान गर्ने ।

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि: (विपद् भन्दा पहिले)

पूर्व-तयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिले सम्म
व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत (Cluster) साभेदारहरूका बीचमा सम्मौता गर्ने क. समन्वय बैठक (आपत्कालीन परिस्थिति भन्दा पहिले, परिस्थितिको अवधिमा र त्यसपछि बैठक गर्ने । ख. पूर्वतयारी तथा सहयोग सम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क निकायहरूको पहिचान । ग. लागू गर्न सकिने साभेदार सम्बन्धी व्यवस्थाको विकास ।	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय 	जेष्ठ मसान्त
आधार रेखा जानकारी तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने : क. बाढी जानसक्ने गापा वा सम्बन्धित क्षेत्रगत पहिचान ख. जिल्लाका स्वास्थ्य क्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँगको स्रोतको नक्साङ्कन क्षमता विकास : महामारी निगरानी, नवजात शिशुलाई विपद्को बेलामा खुवाउने पौष्टिक आहार	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित पालिका स्वास्थ्य शाखा	जेष्ठ मसान्त
उद्धार सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने ➤ सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरूको संख्याका आधारमा आवश्यक स्वास्थ्य सामग्रीको न्युनतम मौजदात । ➤ विभिन्न सङ्कलनहरूसँग उपलब्ध मौजदातको नक्साङ्कन गर्ने । ➤ अपुग सामग्री (Gaps)को पहिचान गर्ने । ➤ पुस्तिका, पोस्टर र सूचना, शिक्षा अपांगता मैत्री ब्रेल सांकेतिक भाषा ठुलो अक्षरको साइज ।	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित पालिका स्वास्थ्य शाखा	जेष्ठ मसान्त भित्र
➤ पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा गर्नका लागि समन्वय बैठक	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित पालिका स्वास्थ्य शाखा	३ महिनामा एक पटक

४.१.५ आपत्कालीन सहयोग सम्बन्धी गतिविधि: आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिले सम्म
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म) जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि विपद् अवधिमा सम्बन्धित क्षेत्रका सबै सदस्यहरूसँग आपत्कालीन बैठक बस्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा प्रभावित क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने र सूचना लिने । DRRT/CRRT लाई परिचालन गर्ने साथै आवश्यक प्राथमिक उपचारका औषधी उपकरण र एम्बुलेन्स लिई घटनास्थलमा पुगि सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह	विपद् शुरू भएपछि २४ घण्टा भित्र (ख) पहिलो सात दिन सम्म एक दिन बिराएर (ग) दोस्रो हप्तापछि हप्तामा एकपटक
परिस्थिति सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार पार्ने : क. पहिलो प्रतिवेदन । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमबाट स्वास्थ्य सूचना प्रसारण गर्ने । घ) जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रसँग समन्वय गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह	४८-७२ घण्टाभित्र पहिलो प्रतिवेदन र पहिलो सात दिनमा हरेक २४ घण्टामा र दोस्रो हप्तादेखि एक दिन बिराएर
प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नेका निमित्त आधार रेखा तयारी	जिल्ला विपद्	पहिलो दिनदेखि नै

संयोजक/आयोजना अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट ।

(Base Line)का तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने : क. प्रारम्भिक सुचना संकलन गर्ने । ख. प्रभावित परिवारको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित गापासँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । ग. प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने घ. जिल्लामा उपलब्ध उद्धार सेवा/क्षमता/उद्धार सामग्रीको समीक्षा गर्ने	व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह	लगातार रुपमा (७२ घण्टाभित्र) नियमित रुपमा
क. तत्काल उपलब्ध गराइने मानवीय गतिविधिहरूको प्राथमिकता क्रम निर्धारण गर्ने । ख. उपयुक्त कामका लागि सम्बन्धित क्षेत्र (Cluster) लाई सल्लाह दिने। ग. प्रभावित स्थानमा अत्यावश्यक औषधीको आपूर्ति व्यवस्था गर्ने । घ. प्रभावित स्थानमा अस्थाई स्वास्थ्यशिविर खडा गरी स्वास्थ्य सेवाउपलब्ध गराउने । ङ. Minimum Initial Service Package (MISP) लाई कार्यान्वयनमा ल्याउने, च. आपत्कालीन प्रजनन सामग्री वितरण (Emergency RH kit)= छ. मनोविमर्श सेवा तथा मनोसामाजिक प्राथमिक उपचार (Psychosocial First Aid-PFA) सेवा प्रदान गर्ने । ज. सम्भावित महामारी रोगको रोकथाम र नियन्त्रण गर्ने । झ. प्रसूति सेवाको लागि टेन्ट सहित Maternity Unit स्थापना गरि सेवा सञ्चालन गर्ने । ञ. स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने तथा जनचेतनाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह 	३-४ दिनभित्र एक हप्ता भित्र शिविर कहाँ राख्ने भन्नेबारे ठाउँको पहिचान र दर्ता गर्ने कार्य । ० (शुन्य) घण्टा देखि नै प्राथमिकतासहित तुरुन्तै शुरू गर्नुपर्दछ । निरन्तर
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजनाको समीक्षा गर्ने ।	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह, साभेदार संस्थाहरु	७ दिनभित्र
मानवीय सहयोगका लागि (यदि छन् भने) प्रयोग माल्याउन सकिने भनी तयारी अवस्थामा राखिएका सम्झौताहरूलाई सक्रिय पार्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्बन्धित स्थानीय तह	७-१० दिन
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह	एक हप्ता - निरन्तर जारी
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि - अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिन		
अन्तर क्षेत्रगत समन्वय बैठक (स्वास्थ्य तथा पोषण, खानेपानी, आवास, कृषि, संरक्षण)	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, जिल्ला खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	हप्तामा एक पटक
विषय क्षेत्रको विस्तृत लेखाजोखा(CSDA) सञ्चालन गर्ने (स्वास्थ्य तथा पोषण)	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह	१५-४५ दिन
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण (स्वास्थ्य तथा पोषण)	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह	३-४ हप्ता
अन्तरिम अवधिका लागि मानवीय सहयोग सम्बन्धी गतिविधिहरू	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह	२-३ हप्ताभित्र
परिस्थिति सम्बन्धी सङ्कलित र निर्मित प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह	हप्तामा एक पटक
मानवीय सहयोगको अनुगमन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह	निरन्तर जारी
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि - थप अवधि (९० दिनभन्दा बढी) का लागि		
अनुगमन तथा प्रतिवेदन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह	३ महिना देखि नियमित

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४.१.६ कृषि तथा पशुपक्षि क्षेत्र क्षेत्रगत सम्पर्क विवरण

क्र.स	निकाय	प्रमुख	पद	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१.	कृषि विकास कार्यालय	विद्या गौतम	का.प्र.	९८५८०६०१२५	akcjajarkot@gmail.com
२.	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय	कपिल उपाध्याय	पशु स्वास्थ्य अधिकृत	९८५८०७००३९	jklhlso.2076@gmail.com
३.	कृषि क्षेत्र विकास कार्यक्रम	सुरज भारती	कृषि अधिकृत	९८५८०७५६०२	
४.	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, परियोजना कार्यान्वयन ईकाई	रणेश बहादुर थापा	प्राविधिक सहायक	९८५८०८५३७७	pmamp.piu,jajarkot2@gmail.com
५.	खाद्य व्यापार तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड, जाजरकोट शाखा	कृष्ण प्रसाद अधिकारी	शाखा प्रमुख	९८६८९३२२३५	fmcljajarkot@gmail.com
६.	उद्योग बाणिज्य संघ, जाजरकोट	रमेश के.सी.	अध्यक्ष	९८५८०८३८८८	

क्षेत्रगत उद्देश्य

- विपद्बाट विस्थापित मानिसलाई जीवन यापनको लागि तत्काल आवश्यक पर्ने पोषणयुक्त खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने
- कृषिजन्य वा पशुजन्य महामारी लगाएतका विपद्को पूर्वानुमान, पूर्वतयारी तथा नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्ने
- विपद्बाट प्रभावित समुदायको पुनर्स्थापनाको लागि बीउबिजन, नक्ष, भण्डारण सामग्री लगाएतका अन्य सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने

क्षेत्रगत पूर्वतयारी योजना

क्र.स	गतिविधि	मुख्य जिम्मेवारी	समय अवधि
१.	जिल्लाका प्रमुख खाद्यान्न उत्पादन क्षेत्रहरु, जिल्लाको जम्मा उत्पादन, खाद्यान्न नपुगको स्थिति आदिको लेखा जोखा	कृषि विकास कार्यालय	१ सप्ताह
२.	जिल्लामा बिउ भण्डारणको अवस्था र उपलब्धताको लेखाजोखा	कृषि विकास कार्यालय, स्थानीय कृषि विकास शाखा	१५ दिन
३.	जिल्लामा हुनसक्ने कृषि जन्य महामारीकोहरुको पहिचान	कृषि विकास कार्यालय/PMAMP/ASDP	१ सप्ताह
४.	जिल्लाको पशुपन्छीजन्य खाद्यवस्तुको उपलब्धताको स्थिति विश्लेषण र लेखाजोखा	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय	१ सप्ताह
५.	पशुपन्छीमा देखिन सक्ने महामारीको विश्लेषण, भ्याक्सिनहरुको स्टक, औषधिहरुको स्टक, प्राविधिकको उपलब्धता आदिको लेखाजोखा	पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय	१ सप्ताह
६.	जिल्लामा रहेको खाद्यान्न मौज्दात र प्राप्त हुन सक्ने खाद्यान्नको विश्लेषण	खाद्य व्यापार तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड, जाजरकोट शाखा/उद्योग बाणिज्य महासंघ र अन्य संघ संस्थाहरु	१५ दिन

प्रतिकार्य योजना

पहिलो दिन देखि तीन महिना सम्मको गतिविधि

समय अवधि	प्रतिकार्य गतिविधि	जिम्मेवारी	कैफियत
पहिलो ३ दिन	- आफ्नो क्षेत्रको सम्भावित तथ्यांक संकलन तथा सम्प्रेषण गर्ने - खाद्यान्न आवश्यकता र उपलब्धताको श्रोत सुनिश्चित गर्ने - प्रभावित र अति जोखिममा परेका मानिसलाई आवश्यक खाद्यान्न उपलब्ध गराउने - खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको आकस्मिक बैठक आयोजना गर्ने - थप खाद्यान्न आवश्यकता, आवश्यक खाद्यान्नको प्रकृति र प्राथमिकता पहिचान गर्ने - जोखिममा परेका पशुपन्छीलाई आवश्यक उपचार, उद्धार, आहारा तथा बैकल्पिक ओतको व्यवस्थापन गर्ने	उद्योग बाणिज्य संघ, जाजरकोट कृषि विकास कार्यालय पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय	खाद्य व्यापार तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड, जाजरकोट शाखा र अन्य संघ संस्थाले सहयोग गर्ने स्थानीय तहले सहयोग गर्ने PMAMP and ASDP ले सहजीकरण गर्ने
पहिलो १५ दिन	- थप खाद्यान्नको व्यवस्थापन गर्ने, - बीउबिजनको सुरक्षा गर्ने, - फैलन सक्ने पशुपन्छी जन्य महामारीको नियन्त्रणमा काम गर्ने - विपद्बाट नोक्सान भएको र जोखिममा रहेको खाद्यान्न, बालीनाली, बीउबिजन, कृषि सामग्री, कृषि पूर्वाधार आदिको विवरण संकलन गर्ने	उद्योग बाणिज्य संघ, जाजरकोट पशु अस्पताल तथा पशुसेवा कार्यालय स्थानीय तह कृषि विकास कार्यालय	सहयोगी तथा दातृ निकाएले सहयोग तथा सहजीकरण गर्ने

खडानन्द आचार्य
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

	विपद्बाट नोकसान भएको पशु आहार, पशुपन्छी, पशु गोठको संख्या आदिको विवरण संकलन गर्ने		
३ महिना	- विपद्को स्तर, प्रभावितको संख्या, पुनर्स्थापनाको प्रकृति, कृषक परिवार संख्या, कृषि प्रणाली आदिको थप विश्लेषण सहित पुनर्स्थापनाको लागी आवश्यक कृषिजन्य सामग्री, बीउबिजन, पशु गोठ, पशुजन्य उत्पादन, भण्डारण सामग्री आदी उपलब्ध गराउने, - नयाँ प्रविधि, बीउबिजन, यन्त्र तथा उपकरणहरू उपलब्ध गराउने तथा प्रयोग विधि सिकाउने	PMAMP, ASDP, ADO, VHLSO	स्थानीय तह तथा कृषि क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न संघ संस्थाले सहयोग गर्ने

क्षेत्रगत अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समय अवधि

क्र.स	गतिविधि	समय सिमा	जिम्मेवारी
१	- आफ्नो क्षेत्रको सम्भावित जानकारी संकलन गर्ने - खाद्यान्न उपलब्धताको श्रोत सुनिश्चित गर्ने - प्रभावित र अति जोखिममा परेका मानिसलाई आवश्यक खाद्यान्न उपलब्ध गराउने - खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको आकस्मिक बैठक आयोजना गर्ने - थप खाद्यान्न आवश्यकता, आवश्यक खाद्यान्नको प्रकृति र प्राथमिकता पहिचान गर्ने - जोखिममा परेका पशुपन्छीलाई आवश्यक उपचार, उद्धार तथा बैकल्पिक ओतको व्यवस्थापन गर्ने	पहिलो ३ दिन	जि.वि.व्य.स.
२	- थप खाद्यान्नको व्यवस्थापन गर्ने, - बीउबिजनको सुरक्षा गर्ने, - फैलन सक्ने पशुपन्छी जन्य महामारीको नियन्त्रणमा काम गर्ने - विपद्बाट नोकसान भएको र जोखिममा रहेको खाद्यान्न, बालीनाली, बीउबिजन, कृषि सामग्री कृषि पूर्वाधार आदिको विवरण संकलन गर्ने - पशु आहार, पशुपन्छी, पशु गोठको संख्या आदिको विवरण संकलन गर्ने	पहिलो १५ दिन	जि.वि.व्य.स.
३	- विपद्को स्तर, प्रभावितको संख्या, पुनर्स्थापनाको प्रकृति, कृषक परिवार संख्या, कृषि प्रणाली आदिको थप विश्लेषण सहित पुनर्स्थापनाको लागी आवश्यक कृषिजन्य सामग्री, बीउबिजन, पशु गोठ, पशु नक्ष, पशु आहार, पशु खोप, भण्डारण सामग्री आदी उपलब्ध गराउने - नयाँ प्रविधि, बीउबिजन, यन्त्र तथा उपकरणहरू उपलब्ध गराउने तथा प्रयोग विधि सिकाउने	३ महिना	जि.वि.व्य.स.

क्षेत्रगत क्षमता विकास

क्र.स	गतिविधि	समय सिमा	जिम्मेवारी	प्रस्तावित बजेट	श्रोत व्यवस्थापन
१.१	- आफ्नो क्षेत्रको सम्भावित जानकारी संकलन गर्न अभिमुखीकरण गर्ने - खाद्यान्न उपलब्धताको श्रोत सुनिश्चित गर्न अभिमुखीकरण गर्ने	१ दिन	कृषि विकास कार्यालय,	४ लाख	कृषि विकास कार्यालय,
१.२	- खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको आकस्मिक बैठक आयोजना गर्ने - पशु आहार सुरक्षा तथा आकस्मिक भण्डारण सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने	३ दिन	कृषि विकास कार्यालय, पशु अ. तथा पशु सेवा कार्यालय	१ लाख ५० हजार	कृषि विकास कार्यालय, पशु अ. तथा पशु सेवा कार्यालय
१.३	जोखिममा परेका पशुपन्छीलाई आवश्यक उपचार, उद्धार, पशु आहार तथा बैकल्पिक ओतको व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम	३ दिन	पशु अ. तथा प.से.का.	१ लाख	पशु अ. तथा प.से.का.
२.१	बीउबिजनको एकिन तथा सुरक्षा गर्ने बारे अभिमुखीकरण तथा तालिम	१५ दिन	स्थानीय तह	५ लाख	स्थानीय तह, सहयोगी संस्था
२.२	फैलन सक्ने पशुपन्छी जन्य महामारीको नियन्त्रणमा काम गर्ने प्राविधिकहरूको क्षमता विकास	१५ दिन	पशु अ. तथा प.से.का.	७.५ लाख	पशु अ. तथा प.से.का., स्थानीय तह
३.१	पुनर्स्थापनाको लागी आवश्यक कृषिजन्य सामग्री, बीउबिजन, विरुवा, पशु गोठ, औषधि, बिषादी, घाँस, भण्डारण सामग्री आदी उपलब्ध गराउने	३ महिना	PMAMP, ASDP, ADO, VHLSO	५० लाख	जी.वि.व्य.स. PMAMP, ASDP, ADO, VHLSO
३.२	नयाँ प्रविधि, बीउबिजन, यन्त्र तथा उपकरणहरू उपलब्ध गराउने तथा प्रयोग विधि सिकाउने	३ महिना	PMAMP, ASDP, ADO, VHLSO	२० लाख	PMAMP, ASDP, ADO, VHLSO

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क्षेत्रगत तहमा पूर्व तयारी सामग्री विश्लेषण

क्र.स	सामग्री	आवश्यक संख्या	हाल मौज्दात	मौज्दात रहेको निकाय	अपुरा	कैफियत
१.	चामल	१३५०	१०००	खाद्य व्य. तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड, जाजरकोट शाखा, उद्योग बाणिज्य संघ	३५०	उ.वा.स. र अन्य संघ संस्थाबाट पूर्ति हुने
२.	पशु औषधि	१२ महिना	२ महिनाको लागी	पशु अ. तथा प.से.का., पशु सेवा शाखा	१० महिना	निर्देशनालय तथा मन्त्रालयबाट प्राप्त हुने
३.	पशु खोप	३ लाख डोज	१.५ लाख डोज	पशु अ. तथा प.से.का., पशु सेवा शाखा	१.५ लाख डोज	निर्देशनालयबाट प्राप्त हुने
४.	बीउ बिजन	१.५ मे.टन	१ मे.टन	बीउ उत्पादन सहकारी, समूह तथा एग्रीभेट	०.५ मे.ट.	निजि क्षेत्रबाट उपलब्ध हुने
५.	राहत तथा उद्धारको लागी प्लास्टिक त्रिपाल	६६०० वटा	०	-	६६००	स्थानीय तहमा केहि मात्रामा प्रदेश सरकारबाट बजेट व्यवस्थापन भएको
६.	सवारी साधन (चार पांग्रे गाडी)	४ वटा	४ वटा	PMAMP, ASDP, ADO, VHLSO	-	
७.	पशु रोग प्रयोगशाला	१	१ वटा	-	१ वटा	भूकम्पका कारण प्रयोगशाला संचालनमा नरहेको
८.	पशु चिकित्सक	८ जना	०	-	८ जना	

४.१.७ खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्र

क्षेत्र :- खानेपानी (सरसफाई तथा स्वच्छता)

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Lead). खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा बिकास कार्यालय जाजरकोट ।

क्षेत्रगत सम्पर्क विवरण

क्र.स.	निकाय	प्रमुख	पद	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१.	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा बिकास कार्यालय	बीरन्द्र चन्द	कार्यालय प्रमुख	९८५८०८८३२५	wiedojajarkot@gmail.com

क्षेत्रगत उद्देश्य

१. विपद्को अवस्थामा स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईको अभावबाट रोगहरु फैलिन नदिने ।
२. स्वच्छ खानेपानी, स्वास्थ्य र सरसफाईमा पहुँच पलव्ध गराउने ।
३. खानेपानी, स्वास्थ्य र सरसफाईसंग सम्बन्धित व्यवहारिक र चलनहरुका बारेमा जानकारी गराउने ।

क्षेत्रगत पूर्वतयारी योजना

क्र.स	गतिविधि	मुख्य जिम्मेवार	समय अवधि	लागत	श्रोत व्यवस्थापन
१	वास क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय तथा संस्थाको पहिचान गरी सदस्य निकाय वा संस्था र तिनको प्रतिनिधिको पुनरावलोकन गर्ने। • क्षेत्रमा रहन इच्छुक संस्थाहरुको विवरण सङ्कलन गरी सूचिकरण गर्ने। • मस्यौदा कार्यविवरण तयार गर्ने। यस क्षेत्रमा काम गर्ने गैसस, निर्माण व्यवसायी र निर्माण सामग्री बिक्रेताबाट इच्छा पत्र माग गर्ने।	क्षेत्र प्रमुख	जेष्ठ महिना भित्र	रु २०००००	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा बिकास कार्यालय
२	समुदाय स्थानान्तरण भएको वा शिविरमा तथा प्रभावित स्थानिय तहसँग स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसँग सम्बन्धित संरचना निर्माण र खानेपानी सरसफाईको अवस्था अध्ययन गर्ने।	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	आवश्यकता अनुसार	१०००००	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा बिकास कार्यालय र अन्य सहयोगी संस्था
३	विभिन्न संस्थाहरूसँग भएको सरसफाई सामग्रीहरुको मौज्दात विवरण संकलन गर्ने।	क्षेत्र प्रमुख	जेष्ठ मसान्तसम्म	१०००००	सबै सदस्यहरु
४	मिराको तालिममा सहभागी हुन सदस्य तोकने।	क्षेत्र प्रमुख	आवश्यकतानुसार		खानेपानी सिँचाई

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

					तथा उर्जा विकास कार्यालय
५	पानी शुद्धिकरण र हाईजनि किट,साबुन पानिले हात धुने सम्बन्धी सरसफाई अभियान। घरदैलो कार्यक्रम महिला स्वास्थ्य कार्यकर्ता परिचालन गरिनेछ।	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जेठ मसान्तभित्र	२०००००	सर्वे सदस्यहरू
६	जनचेतना अभिवृद्धिका लागि विभिन्न सङ्घ संस्थासँग भएका सुचना तथा सन्चारका सामानहरू सङ्कलन, पुनरावलोकन र परिमार्जन गरी प्रकाशन गरी वितरण गर्ने र मौज्जात राख्ने।	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	रेडियोबाट नियमित	४०००००	सर्वे सदस्यहरू
७	खानेपानी तथा सरसफाई संरचनाहरूको चर्पी,स्नान घर आदि र तालिमका नमुनाहरू तयार गरी लागत निकाल्ने र क्षेत्रको बैठकबाट अनुमोदन गराई प्राविधिकहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने।	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जेठ मसान्त	५०००००	युनिसेफ र साझेदार संस्था
८	अन्तराष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय स्तरका बास क्षेत्रबाट तयार भएका अनुगमन सुचकहरू,फारमहरू स्थानीय स्तरमा सुहाउने बनाई सदस्यहरूबीच अभिमुखिकरण गर्ने।	क्षेत्र प्रमुख	वैसाख मसान्त	३०००००	खानेपानी सिचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय
९	खानेपानी,सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी तालिम प्राप्त व्यक्तिको सुची तयार गर्ने।	क्षेत्र प्रमुख र सदस्य	जेठ मसान्त		खानेपानी सिचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय र रेडकस
१०	आपतकालीन स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिम दिने।	क्षेत्र प्रमुख र सदस्य	चैत मसान्तभित्र	१०००००	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय
११	विध्यालयमा स्थापित बालसमुहहरू,रेडकस सर्कल बीच सरसफाई क्रियाकलापहरू सन्चालन गर्ने।	क्षेत्र प्रमुख र सदस्य	चैत मसान्त सम्म	१०००००	रेडकस
	जम्मा			२००००००	

प्रतिकार्य योजना

समय अवधि	प्रतिकार्य गतिविधि	जिम्मेवारी
पहिलो दिन	- जिल्ला बि.व्य.स.को बैठक - WASH cluster बैठक - आ-आफ्नो क्षेत्रबाट क्षतिको विवरणको प्रारम्भिक आँकलन संकलन गर्ने - स्वयम ससेवक परिचालन गर्ने - प्रारम्भिक जानकारीका (IRA)आधारमा(अन्य क्षेत्रसँग पनि समन्वय गरि) - प्रारम्भिक मानविय सहयोग उपलब्ध गराउने र प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा सार्ने	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरू र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन शाखा
दोस्रो दिन	राहत सामग्री वितरण(Hygiene Kit,पिउने पानी,प्लाष्टिक बाल्टी,जग,पानी शुद्धिकरण सामग्री)	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरू र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन शाखा
तेस्रो दिन	राहत सामग्री वितरण लाई निरन्तरता दिने र दुरुपयोग हुनसक्ने कुरामा अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरू र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन शाखा
पहिलो हप्ता	- बहुक्षेत्रीय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा(MIRA) क्षेत्रगत विवरण तथा आवश्यकता पहिचान र अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी मानविय सेवा प्रदान गर्ने - पानी जन्य रोगहरू फैलन सक्ने सम्भावित क्षेत्र पहिचान गरी श्रोत आँकलन गर्ने। - शिविरमा सुरक्षित पानी,शौचालय निर्माण र सरसफाई सामग्रीको वितरण गर्ने - क्षेत्रगत विवरण तथा आवश्यकता पहिचान - अन्य क्षेत्र (शिक्षा, सुरक्षा निकाय, सम्बन्धित INGO, NGOs सँग समन्वय गरी मानिय सेवा प्रदान गर्ने) - वितरण गरिएको सामग्रीको दैनिक जिन्सी रेकर्ड राख्ने, गुनासो व्यवस्थपन गर्ने - प्रभावित क्षेत्रमा सरसफाई सम्बन्धी IECMaterial हरू प्रदान गर्ने, हातधुने शिक्षा सम्बन्धी अभिमुखिकरण,सरसफाई प्रवर्द्धन सम्बन्धी तालिमहरूको आयोजना गर्ने	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरू र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन शाखा
पहिलो महिना	खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि विप्रेका पूर्वाधारहरूको समेक्षण,मर्मत,सम्भार र पुर्ननिर्माण सम्बन्धि तालिमहरूको आयोजना गर्ने	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरू र स्थानिय तहका

खेडाजन्म अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

	स्वयंसेवक परिचालन	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा
दोस्रो महिना	निरीक्षण तथा अनुगमनबाट प्राप्त Gap खाडल परिपुर्ति गर्न सम्बन्धित क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा
तेस्रो महिना	खानेपानी तथा सरसफाई पूर्वाधारहरुको सर्भेक्षण,मर्मत,सम्भार र पुर्ननिर्माण सम्बन्धि काम थालनी गर्ने	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा

अनुगमन तथा मुल्याङ्कन समय अवधि

क्र.स	गतिविधि	समय सिमा	जिम्मेवार
१	जिल्ला भित्र भएका खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी क्षती भएका योजना पहिचान गर्ने कार्य	१५ दिन	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा
२	तत्काल सुधार गर्न सकिने संरचनागत प्रणालीको पहिचान गरी सुधारको प्रयास गर्ने र संभावित महामारी रोक्नका लागि सबै साझेदारहरुसँग भएका राहत सामग्री वितरण(Hygiene Kit, पिउने पानी, प्लाष्टिक बाल्टी, जग, पानी शुद्धिकरण सामग्री) वितरण गर्ने	१५ दिन	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा
३	क्षती भएका योजनाहरुको टिपोट गरी मर्मत सुधारको योजना तयार गर्ने, लागत अनुमान तयार गर्ने र स्पष्ट कार्ययोजना तयार गरी जिल्ला विपत व्यवस्थापन समिति समक्ष पेश गर्ने ।	३० दिन	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा
४	जिल्ला विपत व्यवस्थापन समितिको निगरानी तथा सल्लाह र सहकार्य बमोजीम खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छताको लागि माथी तयार पारीएको योजना बमोजीम कार्य थालनी गर्ने ।	३० दिन	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा

क्षमता विकास

क्र.स	गतिविधि	समय सिमा	जिम्मेवार	प्रस्तावित बजेट	स्रोत व्यवस्थापन
१	राहत सामग्री वितरण(Hygiene Kit, पिउने पानी, प्लाष्टिक बाल्टी, जग, पानी शुद्धिकरण सामग्री) वितरण गर्ने	१५ दिन	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा	२००००००	Unicef, WIEDO, HEIVETAS, WHO,
२	आपतकालीन स्वस्थ प्रवर्धनसम्बन्धी क्षेत्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिम दिने ।	३० दिन	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय र रेडक्रस	२०००००	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय र रेडक्रस
३	क्षति भएका खानेपानी योजनाहरुको तत्काल आकस्मिक मर्मत संभार गरी संचालनमा ल्याउने	६० दिन	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा	२००००००	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा
४	मर्मत गरी संचालनमा ल्याइएका योजनाहरुको पुन निर्माण गर्ने र माथीका सबै पहिचान गरीएका समस्याहरुको दिर्घकालीन समाधानका लागि तत् तत् संघ संस्थाहरुका माथील्लो निकायमा अनुरोध गरी बजेट तथा स्रोत व्यवस्थापन गर्ने	९० दिन	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा	श्रोत पहिचान नभएको	खानेपानी सिँचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाहरु र स्थानिय तहका खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन शाखा

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

कार्यान्वयन योजना सहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

सि. नं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालीम आदि)	समय सीमा (कार्य तालिका)
१.	गौजुदा सामग्रीहरूको अभिलेखीकरण र सुनिश्चित गर्ने ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	बैठक तथा समन्वय	विपद् तथा सोको प्रभाव रहेसम्म ।
२.	स्वास्थ्य तथा सरसफाईसँग सम्बन्धित कार्यक्रम सञ्चालन तथा नियन्त्रण निर्मलीकरण, सरसफाई र क्षमता अभिवृद्धि कार्य गर्ने ।	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	अभिलेखीकरण र प्रशिक्षण	वर्षातको समय रहन्जेल ।
३.	पानी ओसार्न ट्यांकरको व्यवस्था गर्ने ।	यातायात प्रा.लि.	बैठक गर्ने ।	विपद्को प्रभाव रहेसम्म ।
४.	स्वयंसेवकहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बैठक तथा तालीम तथा जनचेतना अभिवृद्धि	वर्षातको समय पूर्व ।
५.	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा औजारका प्रतिहरू उपलब्ध गराउने (फारम तथा निर्देशिका मुद्रण गर्ने) प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाका बारेमा अभिलेखीकरण सञ्चालन गर्ने ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	फारम मुद्रण	असारको अन्तिम सम्म ।
६.	एफएमबाट जानकारीमूलक सन्देशहरूको प्रसारण गर्ने ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय तथा सरोकारवालाहरू	एफएम द्वारा प्रसारण	कम्तिमा वर्षातको ३ महिनासम्म ।
७.	समग्र प्रतिकार्यको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने को लागि मुख्य व्यक्ति तथा निकायको चयन गर्ने ।	खानेपानी, सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	बैठक	श्रावणको पहिलो हप्ता ।

४.१.८ आपत्कालिन शिक्षा क्षेत्र

क्र.स.	निकाय	सम्पर्क व्यक्ति/फोकल प्रश्नको नाम	पद	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, जाजरकोट	भीमराज कार्की	प्राविधिक सहायक	९८६४३६५७३२	bhimrajkariki2049@gmail.com
२	सामाजिक विकास कार्यालय, जाजरकोट	जगदीश न्यौपाने	प्राविधिक सहायक	९८५८०६५६२२	neupanejaga@gmail.com
३	रुकुमेली समाज विकास केन्द्र	रमेश कुमार गौतम	कार्यक्रम संयोजक	९८४१५०६५१२	rukumelisamaj@gmail.com
४	पौवतारा युवा संरक्षण मञ्च	गणेश बानिया	अनुगमन अधिकृत	९८४४८३०५००	ganesh.baniya@ptysm.org
५	भूकप प्रवृद्धि राष्ट्रिय समाज नेपाल	समिर कुमार सिंह	कार्यक्रम संयोजक	९८४९७०३५८९	ssingh@nset.org.np
६	भेरी नगरपालिका	चित्र बहादुर वली	प्राविधिक सहायक	९८४००२२०१३	olishisir@gmail.com
७	नलगाड नगरपालिका	बलवीर विक.	शाखा अधिकृत	९८४८१३६०६८	bbbrisanj@gmail.com
८	कुशे गाउँपालिका	जनक बहादुर शाह	प्राविधिक सहायक	९८६८१२६७२५	shahjanak5566@gmail.com
९	बारेकोट गाउँपालिका	राम बहादुर मल्ल	अधिकृत छैटौँ	९८४८०७७८१९	ram733078@gmail.com

क्षेत्रगत सम्पर्क विवरण:

क्षेत्रगत उद्देश्य

- भौतिक रूपमा क्षति भएका जिल्लाका सबै सामुदायिक विद्यालयहरूको विवरण संकलन गर्ने ।
- क्षतिविक्षत भएका विद्यालयहरूको लागि सुरक्षित स्थानको पहिचान र व्यवस्थापन गर्ने ।
- विपद्बाट प्रभावित विद्यालयहरूमा अध्ययनरत बालबालिकाहरूलाई शैक्षिक सामग्री र पाठ्यपुस्तक वितरण गर्ने ।
- क्षति भएका विद्यालयहरूका लागि विभिन्न सरकारी तथा साझेदार निकायसँग सहकार्य र समन्वय गरेर अस्थायी सिकाई केन्द्र निर्माण र विपद् सम्बद्ध कार्यमा निरन्तर रूपमा समन्वय, सहकार्य र साझेदारी गर्ने ।

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क्षेत्रगत पूर्वतयारी योजना

क्र.स.	गतिविधि	मुख्य जिम्मेवार	समय अवधि	लागत	श्रोत व्यवस्थापन
१	प्रकोप प्रभावित क्षेत्र पहिचान	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	५ दिन	१ लाख	विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्था
२	खोज तथा उद्धार	सुरक्षा निकाय/ सम्बन्धित स्थानीय तह	२४ घण्टा	६० हजार	विपद् कोष
३	क्षति भएका विद्यालयहरूको विवरण संकलन	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई कार्यालय, जाजरकोट	१ हप्ता	२० हजार	सम्बद्ध कार्यालयको स्रोत
४	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यार्थीलाई शैक्षिक सामग्री वितरण	सामाजिक विकास कार्यालय/ शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई कार्यालय, जाजरकोट	१ महिना	९ लाख	विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्था
५	विपद् सम्बद्ध कार्यमा समन्वय, सहकार्य र साझेदारी	सामाजिक विकास कार्यालय/ शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई कार्यालय, जाजरकोट	५ दिन	१५ हजार	विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्था
६	अस्थायी सिकाई केन्द्र निर्माण	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ /सामाजिक विकास कार्यालय	३ महिना	प्रति इकाइ लागत २ लाख	विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्था

क्षमता विकास

क्र.स.	गतिविधि	समय सिमा	जिम्मेवार	प्रस्तावित बजेट	श्रोत व्यवस्थापन
१	खोज तथा उद्धार तालिम	३ दिन	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	१ लाख	विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्था
२	अस्थायी सिकाई केन्द्र (TLC type II) निर्माण	१ हप्ता	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	३ लाख	विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्था

प्रतिकार्य योजना

पहिलो दिन देखि तीन महिना सम्मको गतिविधि

समय अवधि	प्रतिकार्य गतिविधि	जिम्मेवारी	कैफियत
पहिलो दिन	जानकारी मुलक सूचना प्रवाह	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, सम्बन्धित स्थानीय तह	
दोस्रो दिन	खोज, उद्धार र क्षतिको विवरण संकलन	सुरक्षा निकाय, सम्बन्धित स्थानीय तह र गैर सहकारी संस्था	
तेस्रो दिन देखि १ हप्ता सम्म	राहात वितरण	नेपाल सरकार र विभिन्न संघसंस्था (सेभ द चिल्डेन, पौचतारा, रुकुमेली समाज विकास केन्द्र, पहाडी क्षेत्र विकास, यार्सन र NSET)	
पहिलो हप्ता देखि दोस्रो हप्ता सम्म	विपद्बाट क्षतिगत विद्यालयहरूको स्थलगत विवरण संकलन	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र सम्बन्धित स्थानीय तह	
दोस्रो हप्ता देखि तीन महिना सम्म	अस्थायी सिकाई केन्द्र (TLC type II) निर्माण	नेपाल सरकार र विभिन्न संघसंस्था (सेभ द चिल्डेन, पौचतारा, रुकुमेली समाज विकास केन्द्र, पहाडी क्षेत्र विकास, यार्सन र NSET)	
तिन महिना देखि ६ महिना सम्म	मनोसामाजिक परामर्श सञ्चालन	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र मनोसामाजिक परामर्श विज्ञहरू	

अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समय अवधि

क्र.स.	गतिविधि	समय सिमा	जिम्मेवार
१	राहात तथा शैक्षिक सामग्री वितरण	५ दिन	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र सामाजिक विकास कार्यालय/ शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ
२	अस्थायी सिकाई केन्द्र (TLC type II) निर्माण	७ दिन	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र सामाजिक विकास कार्यालय/ शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ
३	समीक्षा बैठक	१ दिन	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र सामाजिक विकास कार्यालय/ शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ

सञ्जय अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४.१.९ संरक्षण क्षेत्र

संरक्षण विषयगत क्षेत्रको नाम: संरक्षण
क्षेत्रगत सम्पर्क विवरण

क्र.सं.	निकाय	प्रमुख	पद	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१.	सामाजिक विकास कार्यालय, जाजरकोट	जगदीश न्यौपाने	प्राविधिक सहायक	९८५८०६५६२२	neupanejaga@gmail.com
२.	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, जाजरकोट	यज्ञधर खत्री	इकाई प्रमुख	९८५८०८०९९६	doejajarkot@gmail.com
३.	सामाजिक विकास शाखा, नगरपालिका तथा गाउँपालिका				
४.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	हरिबहादुर बस्नेत	सभापति	९८४८००९६००	jajarkot.dc@nrcs.org
५.	पौचतारा युवा संरक्षण मञ्च	गणेश बानिया	अनुगमन अधिकृत	९८४४८३०५००	ganesh.baniya@ptysm.org

क्षेत्रगत उद्देश्य

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी, तथा प्रतिकार्यका लागि समन्वय संयन्त्र तयार गरी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।
- आपतकालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, उत्पीडन, शोषण, दुर्व्यवहार जस्ता जोखिमहरूलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरूका लागि सेवा सम्बन्धी प्रावधानहरूमा सहयोग उपलब्ध गराउने।
- बालमैत्री ठाउँमा मनोसामाजिक परामर्शसम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरण तयार गर्ने।
- यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसाका विरुद्ध तिनको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बालबालिका तथा महिलाहरूमा हुन वा हुन सक्ने यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने।
- विपद् प्रतिकार्यको एकीकृत पद्धतिभित्र रही सरकारी तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग सहकार्य गर्ने।

क्षेत्रगत पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	गतिविधि	मुख्य जिम्मेवार	समय अवधि	लाभ	श्रोत व्यवस्थापन
	समन्वय बैठक (आपतकालीन परिस्थिति भन्दा पहिले, त्यस्तो परिस्थितिको अवधिमा र त्यसपछि बैठक कति पटक गर्ने) कसले बोलाउने भन्ने बारेमा मन्जुर गर्ने।	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तहको सामाजिक विकास शाखा	वैशाख	२०,०००/-	
	पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नामतथा सम्पर्क ठेगाना सहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने।	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तहको सामाजिक विकास शाखा	वैशाख	२५०००	
	संरक्षण समूहको लेखाजोखा गर्नका लागि छुट्टै Format तयार गर्ने	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तहको सामाजिक विकास शाखा	जेष्ठ	५०,०००/-	
	जानकारी सङ्कलन सम्बन्धी औजार (information collection tools) प्रयोग गर्ने बारेमा प्रशिक्षण उपलब्ध गराउने। आधार रेखा (baseline) सम्बन्धी जानकारी, तथ्याङ्क सङ्कलन एवम् अद्यावधिक गर्ने।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जेष्ठ	५०,०००/-	
	आधाररेखा (baseline) जानकारी/अन्य स्रोतबाट तथ्याङ्क सङ्कलन बाढी पहिरो जान सक्ने स्थानीय तह सँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्याङ्क सार्वजनिक सुविधाहरू रहेका ठाउँ देखाउने नक्सा उपलब्ध भएमा। जिल्ला/गाउँपालिकाको नक्सा र जिल्लाका विभिन्न निकाय/सरोकारवालाहरूसँग उपलब्ध स्रोतको नक्साङ्कन	सामाजिक विकास कार्यालय, स्थानीय तहको सामाजिक विकास शाखा	जेष्ठ	१,५०,०००/-	
	मनोविमर्श, लेखिकतामा आधारित हिंसा, अभिलेखीकरण, प्रतिवेदन आदिको लागि आवश्यक निर्देशिका, फर्म आदि तयार गर्ने। संरक्षण लेखाजोखाका लागि समुदायमा आधारित संरक्षण संयन्त्रहरूको क्षमता अभिवृद्धि तथा परिचालन आदी।	स्थानीय तहको सामाजिक विकास शाखा र संघसस्थाहरू	जेष्ठ		
	जिल्लाका संरक्षण समूहको क्षमता अभिवृद्धि	स्थानीय तहको सामाजिक विकास शाखा र संघसस्थाहरू	जेष्ठ	४,००,०००/-	

सुखानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

प्रतिकार्य योजना

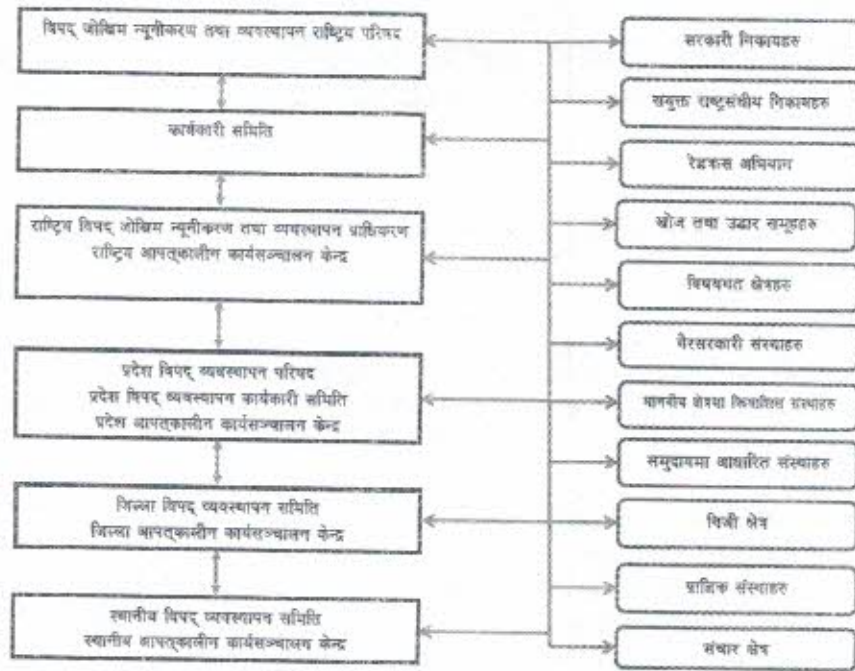
पहिलो दिन देखि तिन महिना सम्मको गतिविधि

समय अवधि	प्रतिकार्य गतिविधि	जिम्मेवारी	कैफियत
पहिलो दिन	क्षेत्रको बैठक बोलाउने र तयारी समूहका सदस्यहरूलाई प्रभावित क्षेत्रमा संरक्षणको अवस्था पहिचानको लागि परिचालन गर्ने ।	सामाजिक विकास कार्यालय स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा, संघसंस्था र सहयोगी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
पहिलो दिन	संरक्षण अवस्थाको पहिचानको लागि सम्बन्धित संस्था तथा निकायमा सम्पर्क र सम्बन्ध स्थापना गर्ने ।	सामाजिक विकास कार्यालय स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा, संघसंस्था र सहयोगी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
दोस्रो दिन	संरक्षण समितिको बैठक बस्ने र संरक्षण समूहको सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने र घटना लेखाजोखाका लागि श्रोत साधन र मानवीय श्रोतको व्यवस्थापन गर्ने ।	सामाजिक विकास कार्यालय स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा, संघसंस्था र सहयोगी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	अन्य क्षेत्र (Cluster) का टोलीहरूसँग मिलाई प्रभावित क्षेत्रको सर्वेक्षणमा सहभागी हुने र प्रतिवेदन तयार पार्ने । क. प्रभावित क्षेत्रको सर्वेक्षणको लागि क्षेत्रका सदस्यहरूको छनौट गर्ने र चेकलिष्टको बारेमा अभिमुखिकरण सञ्चालन गर्ने । ख. सर्वेक्षणमा सहभागी हुने र चेकलिष्ट अनुसार अनुगमन गर्ने । ग. सर्वेक्षणमा सहभागी हुने सदस्यहरूले चेकलिष्टको आधारमा संरक्षणका Issue हरूलाई समेटेी प्रतिवेदन तयार गर्ने । घ. प्राप्त निष्कर्ष क्षेत्रका सदस्यहरू, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवालाहरूलाई जानकारीका लागि उपलब्ध गराउने । ङ प्रतिवेदनमा उल्लेखित सवालहरूलाई उचित रुपमा समाधानको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरूसँग समन्वय गर्ने ।	सामाजिक विकास कार्यालय स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा, संघसंस्था र सहयोगी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
एक महिना भित्र	जोखिममा रहेका समूहहरूको पहिचान लगायत पहिलो ३० दिनभित्र तत्कालीन मानवीय सहयोगका लागि सम्बन्धित क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने तथा आवश्यक व्यवस्था गर्ने/गराउने क. ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको लागि आवश्यक पोषणयुक्त खाना र लत्ता कपडा उपलब्ध गराउने । ख. सुत्केरी र ६ महिना सम्मका बच्चाका आमाहरू तथा गर्भवती महिलाहरूको लागि आवश्यक पोषण युक्त खाना र लत्ता कपडा । ग. परिवारबाट विछोडिएका बाल बालिकाहरूलाई बाल पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । घ. लैङ्गीकतामा आधारित हिंसामा परेका बालबालिका तथा महिलाहरूलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । ङ. संरक्षणको आवश्यकता भएका वृद्धवृद्धा र अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । च. प्रभावित महिला, बालबालिका तथा वृद्धवृद्धाहरूलाई निरन्तर मनोसामाजिक परामर्श दिने ।	सामाजिक विकास कार्यालय स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा, संघसंस्था र सहयोगी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
तिन महिना भित्र	स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण क. प्रतिवेदनको आधारमा संरक्षणसम्बन्धी आवश्यकताको विश्लेषण । ख. आवश्यकताको आधारमा कार्ययोजना निर्माण, उपलब्ध स्रोतको समीक्षा र आवश्यक स्रोतको खोजी गर्ने । ग. कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरूसँग समन्वय गर्ने । घ. मानवीय सहयोगको निरन्तर अनुगमन तथा पैरवी गर्ने ।	सामाजिक विकास कार्यालय स्थानीय तहको समाजिक विकास शाखा, संघसंस्था र सहयोगी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
निरन्तर	निरन्तर अनुगमन तथा पैरवी गर्ने ।		

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जाजरकोट

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

४.१.१० अन्तर निकाय तथा साझेदारहरूसँग सहकार्य

चित्र ३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको संस्थागत समन्वय र सहकार्य ढाँचा

४.१.११ विपद् व्यवस्थापनको संस्थागत संरचना

४.१.१२ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण

विपद्बाट महिला, पुरुष, बालबालिका, वृद्धवृद्धा, अशक्त वा विभिन्न कारणले शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिहरूमा फरक फरका प्रभाव पर्दछ। समाजका केही समुह तथा व्यक्तिहरू आर्थिक तथा सामाजिक हिसाबले सीमान्तुत भएका हुन्छन्। यसैले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको समयमा यस विषयमा सम्बेदनसिल हुन आवश्यकतालाई महसुस गरीएको छ। अतः योजना निर्माण तथा कार्यान्वयनमा विषयहरूलाई मध्यनजर गरीने छ। विपद्का हिसाब ले जोखिम मा रहेका व्यक्तिहरूको पहिचान तथा तिनीहरूको भिन्न आवश्यकताहरूको पहिचान गरी राहत समग्रीहरूको खरिद को समयमा नै यस प्रकारका आवश्यकताहरूको पहिचानका आधारमा भण्डारण गर्ने व्यवस्थापन गरीने छ। विपद् का समयमा हुन सक्ने यौन जन्य हिंसाका विषयमा क्षेत्रगत अगुवाहरूले समवेदन शिल भई विपद् क्षेत्रमा विशेष सुरक्षको व्यवस्थाका साथै विपद् प्रतिकार्यमा लैङ्गिक सम्बेदनशिलताका विषयमा सजक रहनु पर्ने छ। शिविर व्यवस्थापन का समयमा विस्थापित परिवारहरूलाई सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभूति गराउनु पर्ने छ। साथै विपद् व्यवस्थापन का सबै भागहरूमा सह समाग्रीताको सुनिश्चिता गराउनु पर्ने छ।

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण सँग सम्बन्धित कार्यहरू :

- राहत वितरण कार्यहरूलाई व्यवस्थित तथा मर्यादित बनाउनु पर्ने छ।
- लाभग्राहीहरूको मर्यादालाई लाभग्राही पहिचान गर्ने क्रम देखि लिएर वितरण सम्म का कार्यहरूमा लाभग्राहीहरूको मर्यादाको खयाल गरी कार्य गरिने छ।

सडाबिन्दु अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

- प्रतिवेदन निर्माणका क्रममा खिचिने फोटो, भिडीयो बनाइ समाचार प्रकासन, प्रसारण तथा विभिन्न सफलताका कथा लेखन गर्दा लाभग्राहीहरुको अनिवार्य रुपमा लिखित सहमति अनिवार्य रहने छ ।
- लाभग्राही छनौट का क्रममा सबै को पहुँच तथा न्यायचित सहभागीताका मापदण्डहरुको परिपालन गरीने छ ।
- राहत वितरणका क्रममा लाभग्राहीहरुको मर्यादा , पहुँच , सहभागीता तथा सुरक्षाको मापदण्डहरुको अनिवार्या परिपालन गरीने छ ।
- अनिवार्या रुपमा सेवा प्रदायक संघसंस्था तथा सरकारी निकायहरुमा लैङ्गिक समानता तथा लैङ्गिक हिंसा का उजुरी तथा सूचना गर्ने कालागी आवश्यक सहज तरीकाको व्यवस्थापन गरीने छ ।
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरुबाट, विशेषतः अति गरिब तथा पछाडि पारिएका वा सीमान्तिकृत समुहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुविधामा समान पहुँच प्रतिकार्य पाए नपाएको अनुगमन गर्ने,
- बाल-मैत्री ठाउँलगायत बाल-बालिका तथा महिलाहरुका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने, तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (वास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था),
- राहत सामग्रीहरुको योजना निर्माण गर्दा महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरीकहरुको विशेष आवश्यकताका सामग्रीहरुलाई समेत मध्य नजर गरी राहत सामग्री को प्याकेजको निर्माण तथा वितरण गरीने छ ।

५. अनुगमन मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

५.१ अनुगमन , मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा राखिएका पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गतिविधिहरुको अनुगमनका लागी जिल्ला स्तरीय अनुगमन समिति निर्माण गरीने छ । जिल्ला स्तरीय अनुगमन तथा मूल्याङ्कन तथा सिकाई समिति जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णाय बमोजिम ५ सदस्यीय गठन गरीने छ । समितिको ढाँचा विपद् व्यवस्थापन समितिले नै गर्ने छ ।

५.२ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्ययोजना

विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरुको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्य र सूचकहरु अनुरूप अनुगमन अर्धवार्षिक रुपमा गरिने छ । प्रत्येक विषयगत क्षेत्रले पूर्वतयारी अवस्था र प्रतिकार्यको मूल्याङ्कन को लागी आवश्यकताका आधारमा योजना बनाई कार्य गर्न सक्ने छ ।

५.३ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समय अवधि

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मा तयगरिएका गतिविधिहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनकालागी तपसिल बमोजिम को गतिविधि तथा समय सिमातय गरीएको छ ।

क्र.स	गतिविधि	समय सिमा	जिम्मेवार
१	सबै क्लस्टर बैठक	चौमासिक	क्लस्टर प्रमुख
२	पूर्व तयारी गतिविधिहरुको अनुगमन	वैशाख महिन	क्लस्टर प्रमुख

५.४ कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति

५.४.१ . विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले स्वीकृत गरेको मिति देखि यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अविच्छिन्न रुपमा लागू हुनेछ । यो योजनालाई मार्गदर्शन अनुसार जिल्लाबाट अनुमोदनका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले आवश्यक पहल गर्नेछ ।

५.४.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना

जिल्लाका हरेक निकायहरुले विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा आवद्ध रहि यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गर्न सघाउने छन् । साथै स्थानीय तहमा कार्यरत संघसंस्थाहरुले विषयगत योजनाहरु कार्यान्वयन गर्न स्वयंसेवक एवं प्रतिनिधि छनौट गरी आवश्यक सहयोग गर्नेछन् । योजना कार्यान्वयनमा सबै पक्षहरुको सहभागितालाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

५.४.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधिक

विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनको समग्र अनुगमन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले यसका पदाधिकारीहरु मध्येबाट उपयुक्त व्यक्तिहरु संलग्न गरी एक कार्यदल बनाई सोहि कार्यदलमार्फत गरिनेछ । योजना कार्यान्वयनको नियमित समीक्षा गरिनेछ । यो समीक्षा विपद् हुन सक्ने सम्भावित अवधि र प्रकोप भएका बखत दैनिक गरिने छ ।

स्वातन्त्र अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

६. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

६.१ प्रतिवेदन तथा सञ्चार

जिल्ला भित्र घट्ने प्रकोपको प्रकृतिका आधारमा समुदाय र जिल्ला तहका विभिन्न उपसमिति बीच आवश्यक सञ्चार सम्पर्क कायम गरिने छ । विशेष गरीयस जिल्लामा पहिरो, बाढीको प्रकोपले प्रभावित गर्ने हुँदा धेरै स्थान र ठूलो मात्रामा विपद्को स्थिति भए सो समयमा दैनिक सम्पर्क गर्ने र सञ्चार माध्यमलाई सूचना सप्रेषण गरिने छ ।

विषयगत अगुवाहरुले प्रतिकार्य सम्बन्धी प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई बुझाउनु पर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदन विपद् प्रतिकार्यका अवधिमा सकेसम्म दैनिक रुपमा तयार गरिने छ । साथै अनुगमन टोलीले तयार गरेको प्रतिवेदन समितिको हरेक बैठकमा प्रस्तुत गरिनेछ ।

६.२. संस्थागत व्यवस्था

विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन वा विपद् व्यवस्थापन योजनामा उल्लेख भए बमोजिम प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन संस्थागत रुपमा गरिनेछ । यसको संयोजन जिल्ला स्तरमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र स्थानीय तहहरुमा जिल्ला समन्वय समितिको समेत सहयोग लिई सम्बन्धित स्थानीय तहहरुले गर्नेछन् ।

६.३. अभिलेखीकरण

जिल्ला स्तरमा विपद् प्रतिकार्यको अभिलेखीकरण जिल्ला प्रशासन कार्यालयले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सदस्य सचिवको हैसियतले गर्नेछ भने स्थानीय स्तरमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरुको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरुले नेतृत्व गर्नेछन् । जुनसुकै तहमा भएपनि जिल्ला अगुवा सहयोगी निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी तथा सम्बन्धित सरोकारवालाहरुले अभिलेखीकरण कार्यलाई सहयोग गर्नेछन् ।

६.४. अनुमोदन प्रक्रिया

यस विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अनुमोदन प्रचलित ऐन बमोजिम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विषयगत निकायहरु एवं जिल्लाका सबै निकायहरुको सहभागितामा कार्यशालाको आयोजना मार्फत गरिएको छ ।

प्रतिवेदन तथा अभिलेख प्रक्रिया सम्बन्धी व्यवस्थाको सारांश रुपमा तपसिल अनुसार हुने छ ।

सि नं	प्रक्रिया गत कार्य	जिम्मेवार निकाय	समय वा अवधि	कैफियत
१	संचार समन्वय	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति वा आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र	विपद् शुरु भएपछि निरन्तर	
२	प्रतिकार्य प्रतिवेदन	विषयगत अगुवाहरु	दैनिक	
३	प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	जिल्ला स्तरमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय स्तरस्थानीय निकायले	दैनिक	जिल्ला समन्वय इकाई को सहयोग लिने
४	प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन	अनुगमन टोली	हरेक बैठकमा	

जिल्लामा संचालित एम्बुलेन्स सेवाको विवरण

क्र.सं	संस्था	रहने स्थान	जाजरकोट जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सम्पर्क नम्बर
१	भेरी नगरपालिका	नगरपालिकाको कार्यालय	नरेश बि.क	९८६८०२७०११
२	जिल्ला अस्पताल जाजरकोट	जिल्ला अस्पताल	संजय थाहा	९७४२२५३५०७
३	छेडागाड नगरपालिका	नगरपालिकाको कार्यालय	अमर अधिकारी	९७६८२०००१३
४	कुशे गाउँपालिका	गाउँपालिकाको कार्यालय	दिपक शाही	९७४४२६६४३४
५	बारेकोट गाउँपालिका	गाउँपालिकाको कार्यालय	प्रेम बि.क	९७४५४९०७७८
६	नलगाड नगरपालिका	गाउँपालिकाको कार्यालय	कृष्ण खनाल	९८६६९७२५६९
७	शिवालय गाउँपालिका	गाउँपालिकाको कार्यालय	दिपक बुढा	९८६७३६२९१६
८	जुनीचाँदे गाउँपालिका	गाउँपालिकाको कार्यालय	हरी बहादुर शाही	९८६७०९७१७७
९	नेपाल रेड क्रस सोसाईटी	जिल्ला शाखा	रोशन कार्की	९७४५५२३३८२

सम्पर्क विवरण

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु:-

क्र.सं.	नाम थर	पदाधिकारी	सम्पर्क नं
१	प्र.जि.अ.श्री खडानन्द अधिकारी जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट	अध्यक्ष	९८५८०४७७७७
२	प्रमुख श्री काली बहादुर खत्री जिल्ला समन्वय समिति, जाजरकोट	सदस्य	९८४३६६४५३६

खडानन्द अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

३	मेयर श्री चन्द्र प्रकाश घर्ती भेरी नगरपालिका, जाजरकोट	सदस्य	९८५८०७७४७७
४	मेयर श्री रत्न बहादुर खड्का छेडागाड नगरपालिका, जाजरकोट	सदस्य	९८५८०२१७२५
५	मेयर श्री डम्बर बहादुर रावत नलगाड नगरपालिका, जाजरकोट	सदस्य	९७४२२३६३३५
६	अध्यक्ष श्री विर बहादुर गिरी बारेकोट गाउँपालिका	सदस्य	९८५८०६४००४
७	अध्यक्ष श्री शेर बहादुर शाही शिवालय गाउँपालिका	सदस्य	९८४३०५८००५
८	अध्यक्ष श्री हरि चन्द्र बस्नेत कुशे गाउँपालिका	सदस्य	९८५८०३७७५५
९	अध्यक्ष श्री वेद बहादुर शाही जुनीचाँदे गाउँपालिका	सदस्य	९८६८०८३८४६
१०	कार्यालय प्रमुख डा. सुनिल पुन स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, जाजरकोट	सदस्य	९८४१७२१७४०
११	प्रमुख सेनानी श्री गोविन्द थापा भवानीदल गण, मालिका व्यारेक जाजरकोट	सदस्य	९८५१०७७९१७
१२	प्र.ना.उ.श्री बुद्धि सागर पुरी जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जाजरकोट	सदस्य	९८५८०४५५५५
१३	स.प्र.ना.उ.श्री सुजन थापा सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल गुल्म हे.क्वा. जाजरकोट	सदस्य	९८५७८२१७९०
१४	प्र.अ.अ.श्री चिरिन्जिवी बुढा राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, जाजरकोट	सदस्य	९८४९२०९१२८
१५	कार्यालय प्रमुख खुम बहादुर भण्डारी सडक डिभिजन कार्यालय, चौरजहारी	सदस्य	९८५११४५५३१
१६	कार्यालय प्रमुख ई. भुपेन्द्र प्रसाद जैसी पूर्वाधार विकास कार्यालय, जाजरकोट	सदस्य	९८४८०३९३५७
१७	कार्यालय प्रमुख श्री विरेन्द्र चन्द खानेपानी, सिचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय, जाजरकोट	सदस्य	९८५८०८८३२५
१८	का.प्र. श्री कृष्ण प्रसाद अधिकारी खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार क.लि., शाखा कार्यालय,	सदस्य	९८५८०७८८८८
१९	कार्यालय प्रमुख श्री राजेन्द्र लाल देव नेपाल विद्युत प्राधिकरण, जाजरकोट	सदस्य	९८५८०८०३७५
२०	कार्यालय प्रमुख श्री सुशिल पोखरेल वृहत जलाधार व्यवस्थापन केन्द्र, जाजरकोट	सदस्य	९८५८०३०१७९
२१	इकाई प्रमुख श्री यज्ञेश्वर खत्री शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, जाजरकोट	सदस्य	९८५८०८०११६
२२	कार्यालय प्रमुख श्री विद्या गौतम कृषि विकास कार्यालय, जाजरकोट	सदस्य	९८५८०६०१२५
२३	कार्यालय प्रमुख श्री दिपेश के.सी डिभिजन वन कार्यालय, जाजरकोट	सदस्य	९८५८०६०२७१
२४	नि. कार्यालय प्रमुख श्री प्रकाश उपाध्याय नेपाल टेलिकम, जाजरकोट	सदस्य	९८५१३४४२१६
२५	सभापति श्री वेदराज सिंह नेपाली कांग्रेस, जाजरकोट	सदस्य	९८५१००७६७१
२६	के.स. श्री दिपक खनाल राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी, जाजरकोट	सदस्य	९७४८०२८११७
२७	सभापति श्री हरिवहादुर बस्नेत नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जाजरकोट	सदस्य	९८४८००९६००
२८	का. वा प्रमुख श्री सहदेव बस्नेत बस्नेत गैरसरकारी महासंघ, जाजरकोट	सदस्य	९८४८०६४८२६
२९	अध्यक्ष श्री सुरेन्द्र बहादुर सिंह नेपाल पत्रकार महासंघ, जाजरकोट शाखा	सदस्य	९८५८०२७३१७
३०	अध्यक्ष श्री रमेश के.सी. जाजरकोट उद्योग वाणिज्य संघ	सदस्य	९८५८०८३८८८
३१	प्र.अ.श्री दिलिप कुमार सोनी जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट	सदस्य सचिव	९८५८०७७३३३

सुरक्षा निकायहरु:

सि. नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुख		मोबाइल नं.
		पद	नामधर	
१	भवानीदल गण मालिका व्यारेक जाजरकोट	प्रमुख सेनानी	गोविन्द थापा	९८४१७२१७४०
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जाजरकोट	प्रहरी नायब उपरिक्षक	बुद्धिसागर पुरी	९८५८०४५५५५
३	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, आश्रित गुल्म जाजरकोट	स.प्र. नायब उपरिक्षक	गजेन्द्र चन्द	९८५१२७११५०
४	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय जाजरकोट	प्रमुख अनुसन्धान अधिकृत	चिरिन्जिवी बुढा	९८५८०५८६९०
५	अस्थायी जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	प्रहरी सहायक हवलदार	शैलेन्द्र कुमार मल्ल	९८६००२७३५६

स्थानीय तहहरु:

सि.नं.	स्थानीय तह	प्रमुख/ अध्यक्ष	मोबाइल नं.	उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	मोबाइल नं.
१	भेरी न.पा.	चन्द्र प्रकाश घर्ती	९८५८०७७४७७	सिता जैसी	९८६८०१९५६७
२	नलगाड न.पा.	डम्बर बहादुर रावत	९८४२२३६३३५	देवका लामिछाने	९७६६९२७०२१
३	छेडागाड न.पा.	रत्न बहादुर खड्का	९८५८०२१७२५	चन्द्र बहादुर थापा	९८६८१८६५८३
४	बारेकोट गा.पा.	विर बहादुर गिरी	९८५८०६४००४	नर बहादुर गिरी	९८५११२६४२९
५	जुनीचाँदे गा.पा.	वेद बहादुर शाही	९८६८०८३८४६	विरेन्द्र शाही	९८६८०१३८४६
६	कुशे गा.पा.	हरिश्चन्द्र बस्नेत	९८५८०३७७५५	देविता शाही	९८६८१४७६६६
७	शिवालय गा.पा.	शेर बहादुर शाही	९८४३०५८००५	गिता शाही	९८५१३२३१२१

सि.	स्थानीय तह	प्रमुख प्रशासकीय	मोबाइल नं.	पालिकाका विपद् शाखा प्रमुख	ईमेल
-----	------------	------------------	------------	----------------------------	------

तह अधिकारी
जिल्ला अधिकारी

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जाजरकोट।

नं.	अधिकृत				
१	भेरी नगरपालिका	विष्णुहरी तिमल्सेना	९८५८०८०३५७	यज्ञ नाथ गौतम, ९८५८०४६९१५	bhcrimun@gmail.com
२	नलगाड न.पा.	कैलाश बहादुर ठकुराही	९८५९०७८६६९	सिर्जना बडुवाल, ९७४५६३८४६३	ito.nalgadmun@gmail.com
३	छेडागाड न.पा.	शशि कुमार लम्साल	९८५८०८९५९७	विकास बुढा, ९८६४७३४३३६	chhedagadmun@gmail.com
४	शिवालय गा.पा.	गोपाल शाही	९८४४८८४७५५	खगेन्द्र बोहरा, ९८४८२९९९९८	barekotra@gmail.com
५	जुनिचादे गा.पा.	रेशम महतारा	९८५८३९०९००	रमेश शाही, ९८४८९२४७४५	junichanderuraimun@gmail.com
६	कुशे गाउँपालिका	शेर बहादुर भण्डारी	९८६८२९८९७९	लालभक्त शाही, ९८४८९५६९५६	kusheturalmunicipality@gmail.com
७	बारेकोट गा.पा.	मोहन प्रकाश गिरी	९८५८०८०८९०	उदय बहादुर राना, ९८६८९९३९७५	shibalayamun@gmail.com

जिल्ला समन्वय समिति जाजरकोटका पदाधिकारीहरू

सि.नं.	पद	नामधर	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	प्रमुख	काली बहादुर खत्री	छेडागाड न.पा. ११, जाजरकोट	९८४२६६४५३६
२	उप-प्रमुख	दल बहादुर सिंह	बारेकोट गा.पा. ४, जाजरकोट।	९८६८०७५०६५
३	सदस्य	खडक बहादुर बुढा	छेडागाड न.पा. ८, जाजरकोट	९८५९७७८२९५
४	सदस्य	चित्र प्रसाद शर्मा	नलगाड न.पा. ४, जाजरकोट.	९८५८०२२२९३
५	सदस्य	विन्दु शाह	भेरी न.पा. २, जाजरकोट।	९८६७३६२०९२
६	सदस्य	जित बहादुर रेकाय	कुशे गा.पा. ९, जाजरकोट	९८६८२५०५४
७	सदस्य	पानसरा सिंह	बारेकोट ५, जाजरकोट	९८४३२९५५९२
८	सदस्य	नन्दकला वि.क.	भेरी २, जाजरकोट	
९	सदस्य	बिनिता नेपाली	कुशे गा.पा. ८ जाजरकोट	९८६४८६३९०८

जिल्ला मनसुन कमाण्ड पोस्ट :

जिल्लामा रहेका सुरक्षा समितिले जिल्ला मनसुन कमाण्ड पोस्ट को जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने छ ।

प्रतिनिधि/राष्ट्रिय/प्रदेश सभा सदस्य/माननीयहरू

क) प्रतिनिधि सभा सदस्य

सि.नं.	नाम धर	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	खडक बहादुर बुढा	९८५९२९७३२०	प्रत्यक्ष तर्फ
२	पार्वती वि.क.	९८६४९५८८४७	समानुपातिक तर्फ

ख) कर्णाली प्रदेश सभा सदस्य

सि.नं.	नामधर	सम्पर्क नं.	निर्वाचन क्षेत्र
१	बेदराज सिंह	९८५९००७६७९	प्रदेश सभा क्षेत्र नं.-१, प्रत्यक्ष तर्फ (ने.का.)
२	राजिव विक्रम शाह	९८५९०२३३३५	प्रदेश सभा क्षेत्र नं.-२, प्रत्यक्ष तर्फ (ने.का.)

ग) जिल्लास्थित राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त राजनीतिक दलका प्रमुखहरू

१. राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी:- महेश सिंह (सभापति) ९८४८३३५२२९
२. नेपाली कांग्रेस:- बेदराज सिंह (सभापति) ९८५९००७६७९
३. नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा एमाले):- विश्व विक्रम शाह ९८५८०८६०४६
४. नेपाली कम्युनिष्ट पार्टी (ने.क.पा.):- टेक बहादुर रावल (इन्चार्ज) ९८५८०५९३८६
५. राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी:- कृष्ण विक्रम शाह (अध्यक्ष) ९८४८०६४६२९

३